

RSM Serbia d.o.o., Beograd

BEOGRADSKA BERZA A.D. BEOGRAD

Finansijski izveštaji za 2022. godinu u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije

i

Izveštaj nezavisnog revizora

SADRŽAJ

Izveštaj nezavisnog revizora.....	1-2
Bilans stanja na dan 31.12.2022. godine	
Bilans uspeha u periodu od 01.01.2022. godine do 31.12.2022. godine	
Izveštaj o ostalom rezultatu u periodu od 01.01.2022. godine do 31.12.2022. godine	
Izveštaj o tokovima gotovine u periodu od 01.01.2022. godine do 31.12.2022. godine	
Izveštaj o promenama na kapitalu u periodu od 01.01.2022. godine do 31.12.2022. godine	
Napomene uz finansijske izveštaje za 2022. godinu	
Godišnji izveštaj o poslovanju za 2022. godinu	

RSM Serbia d.o.o. Beograd

Bul. Mihajla Pupina 10 b/1
11070 Novi Beograd, Srbija

Matični broj: 17303252

PIB: 100120147

Račun: 160-13177-24

T +381 (0)11 2053 550
www.rsm.global/rsmserbia

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Skupštini akcionara i Upravnom odboru Beogradska berza a.d., Beograd

Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja Beogradska berza a.d., Beograd (u daljem tekstu: Berza), koji obuhvataju Bilans stanja na dan 31. decembar 2022. godine i odgovarajući Bilans uspeha, Izveštaj o ostalom rezultatu, Izveštaj o promenama na kapitalu i Izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, i napomene uz finansijske izveštaje koje uključuju sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izveštaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima finansijske pozicije Berze na dan 31. decembar 2022. godine i njene finansijske uspešnosti i tokova gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa standardima revizije primenjivim u Republici Srbiji i Zakonom o reviziji Republike Srbije. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u odeljku izveštaja koji je naslovljen Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja. Mi smo nezavisni u odnosu na Berzu u skladu sa Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe Odbora za Međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA Kodeks) i etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Ostale informacije

Rukovodstvo je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju Godišnji izveštaj o poslovanju za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2022. godine. Naše mišljenje o finansijskim izveštajima se ne odnosi na ostale informacije i ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uveravanje o njima.

U vezi sa našom revizijom finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i pritom razmotrimo da li postoji materijalna nedoslednost između njih i finansijskih izveštaja ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili na drugi način, predstavljaju materijalno pogrešna iskazivanja.

Na osnovu rada koji smo obavili tokom revizije finansijskih izveštaja, po našem mišljenju Godišnji izveštaj o poslovanju za 2022. godinu, je sastavljen u skladu sa zahtevima Zakona o računovodstvu (Službeni glasnik RS broj 73/2019 i 44/2021) i Zakona o tržištu kapitala (Službeni glasnik RS broj 31/2011, 112/2015, 108/2016 i 9/2020), i informacije koje su obelodanjene u Godišnjem izveštaju o poslovanju za 2022. godinu su po svim materijalno značajnim pitanjima usklađene sa finansijskim izveštajima za istu poslovnu godinu.

Pored toga, ako na osnovu rada koji smo obavili, zaključimo da postoji materijalno značajno pogrešno iskazivanje ostalih informacija, od nas se zahteva da tu činjenicu saopštimo u izveštaju. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo u izveštaju.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Berze da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Berzu ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške i izdavanje izveštaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa standardima revizije primenjivim u Republici Srbiji uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa standardima revizije primenjivim u Republici Srbiji, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola entiteta.
- Vršimo procenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti entiteta da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezanu obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da entitet prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, i da li su u finansijskim izveštajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Beograd, 13. mart 2023. godine

Stanimirka Svičević

Licencirani ovlašćeni revizor

BILANS STANJA BERZE

na dan 31. decembar 2022. godine

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	AKTIVA				
	A.STALNA IMOVINA (0002 + 0009 + 0018 + 0025)	0001		39.912	42.389
0	I. NEMATERIJALNA IMOVINA (0003 + 0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008)	0002		7.319	1.372
000	1. Softver i ostala prava	0003	II.1	1.262	1.372
001	2. Gudvil	0004			
002	3. Ostala nematerijalna imovina	0005			
003	4. Nematerijalna imovina uzeta u lizing	0006			
004	5. Nematerijalna imovina u pripremi	0007	II.1	6.057	
005	6. Avansi za nematerijalnu imovinu	0008			
01	II. MATERIJALNA IMOVINA (0010 + 0011+ 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016 + 0017)	0009		31.946	40.368
010	1. Zemljišta	0010			
011	2. Građevinski objekti	0011			
013 i 014	3. Oprema i transportna sredstva	0012	II.2	23.474	25.560
012 i 017	4. Investicione nekretnine i nekretnine i oprema u pripremi	0013	II.2	188	
015 i 018	5. Ostala materijalna imovina i ulaganja na tuđim nekretninama i opremi	0014	II.2	3.347	3.347
016	6. Nekretnine i oprema uzeta u lizing	0015	II.2	3.242	5.670
019 (deo)	7. Avansi za materijalnu imovinu u zemlji	0016	II.2	1.695	5.791
019 (deo)	8. Avansi za materijalnu imovinu u inostranstvu	0017			
02 i 03	III. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0019 + 0020+ 0021 + 0022 + 0023 + 0024)	0018		647	649
020 (deo) i 021 (deo)	1. Učešća u kapitalu pravnih lica (osim učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća)	0019			
020 (deo) i 021 (deo)	2. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	0020			
022, 030 i 031	3. Dugoročni plasmani matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima i dugoročna potraživanja od tih lica	0021			
023	4. Dugoročna finansijska ulaganja (hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti)	0022			
024	5. Otkupljene sopstvene akcije	0023			
025, 032 i 033	6. Ostali dugoročni finansijski plasmani i ostala dugoročna potraživanja	0024	II.3	647	649
26 (deo), osim 268	IV. DUGOROČNA AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0025			
268	B. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0026	II.10	69	667
	V. OBRTNA IMOVINA (0028 + 0031 + 0032 + 0039 + 0043 + 0051 + 0052)	0027		195.589	193.887
Klasa 1, osim grupe računa 11	I. ZALIHE (0029 + 0030)	0028		2.798	1.527

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
100 i 101	1. Sitan inventar i ostale zalihe	0029			
120	2. Plaćeni avansi za zalihe i usluge	0030	II.4	2.798	1.527
11	II. STALNA IMOVINA KOJA SE DRŽI ZA PRODAJU I PRESTANAK POSLOVANJA	0031			
20 i 21	III. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU OBAVLJANJA DELATNOSTI, ZA KAMATU I OSTALA ULAGANJA (0033 + 0034 + 0035 + 0036 + 0037 + 0038)	0032		4.483	3.025
200	1. Potraživanja po osnovu članstva	0033	II.5	16	48
201	2. Potraživanja po osnovu naknada za obavljanje poslova listinga	0034			
202	3. Potraživanja po osnovu naknada za obavljanje poslova na Open marketu	0035			
203	4. Potraživanja po osnovu naknada za obavljanje poslova na MTP Belex	0036	II.5	3.339	2.039
204, 205, 206 i 207	5. Ostala potraživanja po osnovu obavljanja delatnosti	0037	II.5	792	894
21	6. Potraživanja za kamatu i ostala ulaganja	0038	II.5	336	44
22 i 25	IV. OSTALA KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (0040 + 0041 + 0042)	0039		896	676
22 osim 221 i 222, 25	1. Ostala potraživanja	0040	II.6	792	440
221	2. Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	0041	II.6	104	104
222	3. Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	0042	II.6		132
23	V. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0044 + 0045 + 0046 + 0047 + 0048 + 0049 + 0050)	0043		170.502	164.829
230	1. Kratkoročni krediti i plasmani - matično i zavisna pravna lica	0044			
231	2. Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana lica	0045			
232 i 233	3. Kratkoročni krediti, zajmovi i plasmani	0046			
234	4. Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti - deo koji dospeva do jedne goline	0047	II.7	2.608	6.135
235 (deo)	5. Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	0048			
236	6. Otkupljene sopstvene akcije namenjene prodaji ili poništavanju	0049			
235 (deo), 237 i 238	7. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	0050	II.7	167.894	158.694
24	VI. GOTOVINSKI EKIVALENTI I GOTOVINA	0051	II.8	1.493	6.453
26 (deo), osim 268	VII. KRATKOROČNA AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0052	II.9	15.417	17.377
	G. UKUPNA AKTIVA = POSLOVNA IMOVINA (0001 + 0026 + 0027)	0053		235.570	236.943
88	D. VANBILANSNA AKTIVA	0054		126	126
	PASIVA				
	A. KAPITAL (0402 - 0403 + 0404 + 0405 - 0406 + 0407 + 0410 - 0411) ≥ 0	0401		220.932	214.955
300 i 309	I. OSNOVNI KAPITAL	0402	II.11	125.632	125.632
31	II. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0403			
32 i 33	III. REZERVE	0404	II.11	33.466	53.250
340 i potražni saldo računa 341, 342, 343 i 344	IV. POZITIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA I DRUGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBUHvatnog REZULTATA	0405	II.11	58.937	55.857
dugovni saldo računa 341, 342, 343 i 344	V. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA I DRUGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBUHvatnog REZULTATA	0406			

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
35	VI. NERASPOREĐENI DOBITAK (0408 + 0409)	0407		2.897	2.761
350	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	0408	II.11	1.553	2.761
351	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	0409	II.11	1.344	
	VII. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	0410			
36	VIII. GUBITAK (0412 + 0413)	0411			22.545
360	1. Gubitak ranijih godina	0412			
361	2. Gubitak tekuće godine	0413	II.11		22.545
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (0415 + 0420 + 0429)	0414		732	3.433
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (0416 + 0417 + 0418 + 0419)	0415			
400	1. Rezervisanja za obaveze prema trećim licima	0416			
401	2. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	0417			
402	3. Rezervisanja za troškove sudskih sporova	0418			
409	4. Ostala dugoročna rezervisanja	0419			
41	II. DUGOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (0421 + 0422 + 0423 + 0424 + 0425 + 0426 + 0427 + 0428)	0420		732	3.433
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	0421			
411	2. Dugoročne obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima	0422			
412	3. Dugoročne obaveze prema ostalim povezanim licima	0423			
413	4. Obaveze po emitovanim hartijama od vrednosti u periodu dužem od godinu dana	0424			
414	5. Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	0425			
415	6. Dugoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0426			
416	7. Obaveze po osnovu lizinga	0427	II.12	732	3.265
419	8. Ostale dugoročne finansijske obaveze	0428	II.12		168
47 (deo), osim 476 i 474 (deo)	III. DUGOROČNA PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0429			
476	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0430			
474 (deo)	G. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	0431			
	D. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (0433+0434+0442+0443+0448+0452+0453)	0432		13.906	18.555
444	I. OBAVEZE ZA KRATKOROČNA REZERVISANJA	0433			
42, osim 427	II. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440 + 0441)	0434		2.525	2.455
420 (deo) i 421 (deo)	1. Obaveze po osnovu kredita prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u zemlji	0435			
420 (deo) i 421 (deo)	2. Obaveze po osnovu kredita prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u inostranstvu	0436			
422 (deo), 424 (deo), 425 (deo), i 429 (deo)	3. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu domaće banke	0437	II.13	2.525	2.455
422 (deo), 424 (deo), 425 (deo) i 429 (deo)	4. Obaveze po osnovu kredita od domaćih banaka	0438			
423, 424 (deo), 425 (deo) i 429 (deo)	5. Krediti, zajmovi i obaveze iz inostranstva	0439			
426	6. Obaveze po kratkoročnim hartijama od vrednosti	0440			

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
428	7. Obaveze po osnovu finansijskih derivata	0441			
430	III. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	0442	II.14	8.628	11.473
43, osim 430	IV. OBAVEZE IZ POSLOVANJE (0444 + 0445 + 0446 + 0447)	0443		1.179	306
431	1. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica	0444			
432	2. Obaveze prema članovima	0445			
433	3. Obaveze prema dobavljačima	0446	II.15	1.011	225
439	4. Ostale obaveze iz poslovanja	0447	II.15	168	81
44 osim 444, 45 i 46	V. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE (0449 + 0450 + 0451)	0448		877	2.768
44 osim 444	1. Ostale kratkoročne obaveze	0449	II.16		35
45 osim 450 i 46	2. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda	0450	II.16	877	2.733
450	3. Obaveze po osnovu poreza na dobitak	0451			
427	VI. OBAVEZE PO OSNOVU STALNIH SREDSTAVA I SREDSTAVA OBUSTAVLJENOG POSLOVANJA NAMENJENIH PRODAJI	0452			
47 (deo) osim 476	VII. KRATKOROČNA PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0453	II.17	697	1.553
	Đ. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA (0414 + 0430 + 0431 + 0432 - 0053) ≥ 0 = (0406 + 0411 - 0402 + 0403 - 0404 - 0405 - 0407 - 0410) ≥ 0	0454			
	E. UKUPNA PASIVA (0401 + 0414 + 0430 + 0431 + 0432 - 0454)	0455		235.570	236.943
89	Ž. VANBILANSNA PASIVA	0456		126	126

*Redni broj u Napomenama uz finansijske izveštaje gde je izvršeno detaljnije obelodanjivanje prikazanog iznosa

Ovi finansijski izveštaji odobreni su za objavljivanje dana 08.03.2023. godine i potpisani su od strane zakonskog zastupnika Beogradska berza - Beograd.

Siniša Krnetić

Izvršni direktor

BILANS USPEHA BERZE

za period od 01. januara 2022. do 31. decembra 2022.

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	Pozicija	AOP	Napomena broj*	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. POSLOVNI PRIHODI (1002 + 1010 + 1011)	1001		88.077	62.770
60	I. Prihodi po osnovu obavljanja delatnosti (1003 + 1004 + 1005 + 1006 + 1007 + 1008 + 1009)	1002		86.119	61.982
600	1. Prihodi po osnovu članstva	1003	III.1	3.584	4.000
601	2. Prihodi od naknada za obavljanje poslova listinga	1004	III.1	9.325	6.940
602	3. Prihodi od naknada za obavljanje poslova na Open marketu	1005	III.1	1.320	769
603	4. Prihodi od naknada za obavljanje poslova na MTP	1006	III.1	19.295	11.946
604	5. Prihodi od naknada za izradu izveštaja i statistika	1007	III.1	189	273
605	6. Prihodi od ostalih naknada	1008	III.1	31.776	16.815
609	7. Ostali prihodi po osnovu obavljanja delatnosti	1009	III.1	20.630	21.239
61 i 62	II. OSTALI POSLOVNI PRIHODI	1010	III.1	1.958	788
65, osim 652, 654 i 655	III. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE (OSIM FINANSIJSKE)	1011			
	B. POSLOVNI RASHODI (1013 + 1014 + 1015 + 1019 + 1020 + 1021 + 1022)	1012		88.624	85.769
50	I. RASHODI PO OSNOVU OBAVLJANJA DELATNOSTI	1013	III.1	679	824
51 osim 511 i 512	II. OSTALI POSLOVNI RASHODI	1014	III.1	7.889	7.365
52	III. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI (1016 + 1017 + 1018)	1015		52.116	48.824
520	1. Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	1016	III.1	41.226	38.564
521	2. Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	1017	III.1	6.305	6.114
52 osim 520 i 521	3. Ostali lični rashodi i naknade	1018	III.1	4.585	4.146
511	IV. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	1019	III.1	16.597	14.483
56, osim 562, 564 i 565	V. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE (OSIM FINANSIJSKE)	1020			
512	VI. TROŠKOVI REZERVISANJA	1021			
53	VII. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	1022	III.1	11.343	14.273
	V. POSLOVNI DOBITAK (1001 - 1012) ≥ 0	1023			
	G. POSLOVNI GUBITAK (1012 - 1001) ≥ 0	1024		547	22.999
	D. FINANSIJSKI PRIHODI (1026 + 1027 + 1028 + 1029)	1025		5.562	4.136
630 i 631	I. FINANSIJSKI PRIHODI IZ ODNOSA SA MATIČNIM, ZAVISNIM I OSTALIM POVEZANIM LICIMA	1026			
632	II. PRIHODI OD KAMATA	1027	III.2	3.384	2.633
633 i 634	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I POZITIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE	1028	III.2	2.178	1.503
639	IV. OSTALI FINANSIJSKI PRIHODI	1029			
	Đ. FINANSIJSKI RASHODI (1031 + 1032 + 1033 + 1034)	1030		1.945	845
540 i 541	I. FINANSIJSKI RASHODI IZ ODNOSA SA MATIČNIM, ZAVISNIM I OSTALIM POVEZANIM LICIMA	1031			

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	Pozicija	AOP	Napomena broj*	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
542	II. RASHODI KAMATA	1032	III.2	141	215
543 i 544	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE	1033	III.2	1.804	630
549	IV. OSTALI FINANSIJSKI RASHODI	1034			
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1025 - 1030) ≥ 0	1035		3.617	3.291
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1030 - 1025) ≥ 0	1036			
652, 654 i 655	3. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1037			
562, 564 i 565	I. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1038	III.3	2.500	3.956
64	J. OSTALI PRIHODI	1039	III.4	711	750
55	K. OSTALI RASHODI	1040	III.4	1	5
	L. UKUPNI PRIHODI (1001 + 1025 + 1037+ 1039)	1041		94.350	67.656
	LJ. UKUPNI RASHODI (1012 + 1030 + 1038 + 1040)	1042		93.070	90.575
	M. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1041-1042) ≥ 0	1043	III.4	1.280	
	N. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1042 - 1041) ≥ 0	1044	III.4		22.919
66-57	NJ. POZITIVAN NETO EFEKAT NA REZULTAT PO OSNOVU DOBITKA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, PROMENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKI GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1045			
57-66	O. NEGATIVAN NETO EFEKAT NA REZULTAT PO OSNOVU GUBITKA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, PROMENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKI GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1046	III.4	156	329
	P. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1043 - 1044 + 1045 - 1046) ≥ 0	1047	III.4	1.124	
	R. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1044 - 1043 + 1046 - 1045) ≥ 0	1048	III.4		23.248
	S. POREZ NA DOBITAK				
721	I. PORESKI RASHOD PERIODA	1049			
722 dug. saldo	II. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	1050			
722 pot. saldo	III. ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	1051	III.4	220	703
	T. NETO DOBITAK (1047 - 1048 - 1049 - 1050 + 1051) ≥ 0	1052	III.4	1.344	
	Ć. NETO GUBITAK (1048 - 1047 + 1049 + 1050 - 1051) ≥ 0	1053	III.4		22.545
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA BEZ PRAVA KONTROLE	1054			
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MATIČNOM PRAVNOM LICU	1055			
	III. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA BEZ PRAVA KONTROLE	1056			
	IV. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA MATIČNOM PRAVNOM LICU	1057			
	V. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	1058			
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1059			

*Redni broj u Napomenama uz finansijske izveštaje gde je izvršeno detaljnije obelodanjivanje prikazanog iznosa

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU BERZE

za period od 01. januara 2022. do 31. decembra 2022.

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	Pozicija	AOP	Napomena broj*	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. NETO REZULTAT IZ POSLOVANJA				
	I. NETO DOBITAK (AOP 1052)	2001	IV.1	1.344	
	II. NETO GUBITAK (AOP 1053)	2002	IV.1		22.545
	B. OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK				
	a) Stavke koje neće biti reklasifikovane u Bilans uspeha u budućim periodima				
	1. Promene revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina i opreme				
340	a) povećanje revalorizacionih rezervi	2003	IV.2	5.452	7.324
	b) smanjenje revalorizacionih rezervi	2004	IV.2	2.372	3.860
	2. Aktuarski dobici ili gubici po osnovu planova definisanih primanja				
341	a) dobici	2005			
	b) gubici	2006			
	b) Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u Bilans uspeha u budućim periodima				
	1. Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala				
342	a) dobici	2007			
	b) gubici	2008			
	2. Dobici ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka				
343	a) dobici	2009			
	b) gubici	2010			
	3. Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat				
344	a) dobici	2011			
	b) gubici	2012			
	I. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012) ≥ 0	2013		3.080	3.464
	II. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011) ≥ 0	2014			
	III. ODLOŽENI PORESKI RASHOD NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2015			
	IV. ODLOŽENI PORESKI PRIHOD NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2016	IV.2	220	703
	V. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK (2013 - 2014 - 2015 + 2016) ≥ 0	2017		3.300	4.167
	VI. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI GUBITAK (2014 - 2013 + 2015 - 2016) ≥ 0	2018			
	V. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT PERIODA				

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	Pozicija	AOP	Napomena broj*	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	I. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2001 - 2002 + 2017 - 2018) ≥ 0	2019		4.644	
	II. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2002 - 2001 + 2018 - 2017) ≥ 0	2020			18.378
	G. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK (2022 + 2023) = AOP 2019 ≥ 0 ili AOP 2020 > 0	2021			
	1. Pripisan matičnom pravnom licu	2022			
	2. Pripisan učešćima bez prava kontrole	2023			

*Redni broj u Napomenama uz finansijske izveštaje gde je izvršeno detaljnije obelodanjivanje prikazanog iznosa

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE BERZE

U periodu od 01. januara do 31. decembra

(U hiljadama dinara)

Pozicija	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	3001	91.434	72.595
1. Prilivi po osnovu članstva	3002	3.616	4.096
2. Prilivi od naknada za obavljanje poslova listinga	3003	11.190	8.328
3. Prilivi od naknada za obavljanje poslova na Open marketu	3004	1.584	923
4. Prilivi od naknada za obavljanje poslova na MTP	3005	19.793	12.953
5. Ostali prilivi po osnovu obavljanja delatnosti	3006	55.251	46.295
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 8)	3007	86.606	90.400
1. Isplate dobavljačima i dati avansi u zemlji	3008	22.531	30.285
2. Isplate dobavljačima i dati avansi u inostranstvu	3009	587	2.078
3. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	3010	33.487	30.837
4. Plaćene kamate u zemlji	3011		
5. Plaćene kamate u inostranstvu	3012		
6. Porez na dobitak	3013		33
7. Odlivi po osnovu ostalih javnih prihoda	3014	28.002	25.422
8. Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	3015	1.999	1.745
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I - II)	3016	4.828	
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II - I)	3017		17.805
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	3018	141.236	143.180
1. Prodaja nematerijalne imovine, nekretnina i opreme	3019		
2. Prodaje akcija i udela	3020		
3. Ostali finansijski plasmani	3021	140.831	143.031
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	3022	405	149
5. Primljene dividende	3023		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	3024	148.834	123.801
1. Kupovina akcija i udela	3025		
2. Kupovina nematerijalne imovine, nekretnina i opreme	3026	2.868	9.790
3. Ostali finansijski plasmani	3027	145.966	114.011
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I - II)	3028		19.379
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II - I)	3029	7.598	

(U hiljadama dinara)

Pozicija	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 7)	3030		
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3031		
2. Dugoročni krediti u zemlji	3032		
3. Dugoročni krediti u inostranstvu	3033		
4. Kratkoročni krediti u zemlji	3034		
5. Kratkoročni krediti u inostranstvu	3035		
6. Ostale dugoročne obaveze	3036		
7. Ostale kratkoročne obaveze	3037		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 7)	3038	2.593	
1. Otkup sopstvenih akcija	3039		
2. Dugoročni krediti u zemlji	3040		
3. Dugoročni krediti u inostranstvu	3041		
4. Kratkoročni krediti u zemlji	3042		
5. Kratkoročni krediti u inostranstvu	3043		
6. Ostale obaveze	3044	2.593	
7. Isplaćene dividende	3045		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I - II)	3046		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II - I)	3047	2.593	
G. SVEGA PRILIV GOTOVINE (3001 + 3018+ 3030)	3048	232.670	215.775
D. SVEGA ODLIV GOTOVINE (3007 + 3024 + 3038)	3049	238.033	214.201
Đ. NETO PRILIV GOTOVINE (3048 - 3049) ≥ 0	3050		1.574
E. NETO ODLIV GOTOVINE (3049 - 3048) ≥ 0	3051	5.363	
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	3052	6.453	4.002
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3053	2.175	1.502
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3054	1.772	625
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (3050 - 3051+ 3052 + 3053 - 3054)	3055	1.493	6.453

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU BERZE
za period od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine

Beogradsko banko - Beograd

(U hiljadama dinara)

OPIS	AOP	Osnovni kapital (grupa do bez 309)	AOP	Ostali materijalni kapital (m. 309)	AOP	Uprisan a revalorizacijski kapital (grupa 31)	AOP	Rezerva (grupa 32 i 33)	AOP	Rev. rez. i nar. dob. i gub. (grupa 34)	AOP	Heresporedni dobitak (grupa 35)	AOP	Gubitak (grupa 36)	AOP	Učeske bez prava glasa	AOP	Ukupni kapital (red 3 do kol 10 + 21/red 4 kol 3 do kol 10) u d	AOP	Dobitak iznad visine kapitala (odgovara poziciji AOP 0454/red 3 do kol 10) u d
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Stanje na dan 01.01.2021. godine	4001	129.832	4010	4019	4028	64.422	4037	52.381	4046	7.741	4055	20.913	4064	4073	231.279	4082				
Efekti revalorizacije neopisane materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika	4002		4011	4020	4029		4038		4047		4056		4065	4074						
Korigovano početno stanje na dan 01.01.2021. godine (i. n. 1+2)	4003	129.832	4012	4021	4030	64.422	4039	52.381	4048	7.741	4057	20.913	4066	4075	231.279	4084				
Neto promena u 2021. godini	4004		4013	4022	4031	-11.172	4040	3.464	4049	-6.980	4058	1.632	4067	4076						
Stanje na dan 31.12.2021. godine (i. n. 3+4)	4005	129.832	4014	4023	4032	53.250	4041	55.845	4050	2.761	4059	22.545	4068	4077	214.955	4086				
Efekti revalorizacije neopisane materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika	4006		4015	4024	4033		4042		4051		4060		4069	4078						
Korigovano početno stanje na dan 01.01.2022. godine (i. n. 5+6)	4007	129.832	4016	4025	4034	53.250	4043	55.845	4052	2.761	4061	22.545	4070	4079	214.955	4088				
Neto promena u 2022. godini	4008		4017	4026	4035	-19.784	4044	3.080	4053	136	4062	-22.545	4071	4080						
Stanje na dan 31.12.2022. godine (i. n. 7+8)	4009	129.832	4018	4027	4036	33.466	4045	58.925	4054	2.897	4063		4072	4081	220.932	4090				

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

I BEOGRADSKA BERZA A.D. BEOGRAD I OSNOVE ZA FINANSIJSKO IZVEŠTAVANJE

1. Osnivanje i delatnost

BEOGRADSKA BERZA A.D. BEOGRAD

Beograd, Omladinskih brigada br. 1

Matični broj: 07469179

PIB: 100830914

Zakonski zastupnik, Siniša Krneta, izvršni direktor

- 1) Osnovana pod nazivom Jugoslovensko tržište kapitala p.o (JTK), Odlukom osnivačke skupštine (od 27.12.1989. godine), na osnovu Zakona o tržištu novca i tržištu kapitala (Službeni list SFRJ br. 64/89) kao organizacija finansijskog posredovanja sa potpunom odgovornošću, a Rešenjem Komisije za davanje odobrenja o izdavanju hartija od vrednosti (broj: 2-14392/1, od 16.2.1990. godine), dato je odobrenje za početak rada JTK. Osnivanje Društva upisano je u sudski registar Okružnog privrednog suda u Beogradu, rešenjem od 19.2.1990. godine, Fi: 1331/90.
- 2) Ugovorom od 23.6.1995. godine i izmenama Ugovora od 27.3.1996. godine, usaglasila je akta, organizaciju i uslove poslovanja sa Zakonom o berzama, berzanskom poslovanju i berzanskim posrednicima (Službeni list SRJ br. 90/94), u kom postupku se organizovala u formi akcionarskog društva pod imenom Beogradska berza a.d. Beograd, te u kom postupku su izdate:
  - (1) dozvola za osnivanje - Saveznog ministarstva za finansije (broj: 1/2-08-003/95, od 30. juna 1995. godine i broj: 4/1-08-004/96, od 28.6.1996. godine);
  - (2) dozvola za rad:
    - Savezne komisije za hartije od vrednosti u delu trgovanja akcijama, dugoročnim hartijama od vrednosti i finansijskim derivatima (broj:03-326/2-95, od 4. jula 1995. godine);
    - Narodne banke Jugoslavije u delu trgovanja kratkoročnim hartijama od vrednosti, žiralnim novcem, menicom, čekom, devizama i zlatom (broj: G-838, od 25. septembra 1995. godine)
    - robnog odeljenja - Saveznog ministarstva za trgovinu (1/1-04-093/96-002, od 25.4.1996. godine).
- 3) Organizovala se kao organizacija ovlašćena za obavljanje delatnosti organizovanja trgovine hartijama od vrednosti i finansijskim derivatima, 2004. godine u postupku uskladjivanja svog poslovanja i akta sa Zakonom o tržištu hartija od vrednosti i drugih finansijskih instrumenata (Službeni list SRJ br. 65/02 i Službeni glasnik RS br. 57/03 i 55/04), u kom postupku joj je Komisija za hartije od vrednosti izdala dozvolu za rad broj: 5/0-13-649/28, od 8.9.2004. godine.
- 4) Organizovala se kao organizator tržišta koji obavlja delatnost organizovanja trgovine hartijama od vrednosti i finansijskim derivatima na berzanskom i vanberzanskom tržištu, 2006. godine, u postupku uskladjivanja svog poslovanja i akta sa Zakonom o privrednim društvima (Službeni glasnik RS br. 125/04) i Zakonom o tržištu hartija od vrednosti i drugih finansijskih instrumenata (Službeni glasnik br. 47/2006), u kom postupku je Komisija za hartije od vrednosti:
  - (1) rešenjem br. 5/0-04-4371/3-06, od 11.12.2006. godine, dala saglasnost na izmenu opštih akata organizatora tržišta, čime je Beogradska berza a.d. Beograd izvršila uskladjivanje sa Zakonom saglasno odredbi člana 260. stav 1. Zakona;
  - (2) rešenjem br. 5/0-01-4372/3-06, od 11.12.2006. godine, dala dozvolu za rad organizatora vanberzanskog tržišta, čime je Beogradska berza a.d. Beograd izvršila obavezu iz člana 260. stav 3. Zakona, te ispunila uslove iz člana 82. stav 1. tč. 1-3. Zakona.
- 5) U postupku usaglašavanja sa Zakonom o privrednim društvima (Službeni glasnik RS br. 36/11, 99/11) i Zakonom o tržištu kapitala (Službeni glasnik RS br. 31/11 i 112/15), rešenjem Komisije za hartije od vrednosti RS broj 5/0-04-242/17-12 od 26.4.2012. godine Beogradske berze a.d. Beograd je data saglasnost za obavljanje delatnosti organizatora regulisanog tržišta i multilaterane trgovačke platforme (MTP). Po dobijanju saglasnosti Komisije

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

za hartije od vrednosti izvršena je registracija promena i u nadležnom registru privrednih subjekata - Rešenje Agencije za privredne registre broj BD 69576/2012 od 28.5.2012. godine.

1.2. Poslovno ime i sedište

Pod nazivom Jugoslovensko tržište kapitala poslovala je do 22.6.1992. godine kada je promenila poslovno ime u Beogradska berza p.o. Beograd, uz odobrenje Izvršnog saveta Skupštine grada Beograd (Rešenje broj: 023-168/92-IS), te upisana u nadležni sudski registar rešenjem Okružnog privrednog suda u Beogradu, Fi.13624/92.

Berza danas posluje pod imenom Beogradska berza a.d. Beograd, a poslovno sedište je obezbeđeno zakupom u poslovnoj zgradi u Novom Beogradu, ul. Omladinskih brigada br. 1.

1.3. Osnovna delatnosti

U skladu sa Zakonom o klasifikaciji delatnosti (Službeni glasnik RS br. 104/2009) i Uredbom o klasifikaciji delatnosti ("Službeni glasnik RS", br. 54/2010), pretežna delatnost Berze:

6611 – Finansijske i robne berze

U skladu sa Statutom, Berza obavlja poslove organizatora tržišta u skladu sa ZTK i upravlja, odnosno obavlja delatnost u vezi sa funkcionisanjem regulisanog tržišta i multilateralne trgovačke platforme (MTP). Pored poslova registrovane delatnosti, Berza u skladu sa ZTK obavlja i dodatne poslove: unapređenje promocije i razvoja tržišta kapitala u Republici Srbiji, prodaja i licenciranje tržišnih podataka, uključujući formiranje, prodaju, licenciranje i trgovanje finansijskim instrumentima, na osnovu tržišnih podataka ili drugih finansijskih mera, edukacija investitora, obavljanje drugih potrebnih poslova u vezi sa poslovima registrovane delatnosti kao što su edukacija, izdavanje i plasman publikacija, časopisa i knjiga i sl.

Društvo nije imalo nikakvih sporednih aktivnosti. Sva novčana sredstva su angažovana u osnovnoj delatnosti.

U skladu sa Zakonom o tržištu kapitala, upravu Berze čine upravni odbor i direktor, a u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, Društvo je organizovano kao društvo sa dvodomnim upravljanjem, te Izvršni direktor ima rukovodeću funkciju, a Nadzorni odbor ima nadzornu funkciju. U skladu sa navedenim propisima, statutarni organi Društva su:

- Skupština
- Upravni odbor
- Direktor

Prema kriterijumima za razvrstavanje iz Zakona o računovodstvu ("Sl. glasnik RS", br. 73/2019 i 44/2021) Društvo je razvrstano u veliko pravno lice.

Prosečan broj zaposlenih na osnovu stanja krajem svakog meseca u 2022. godini iznosio je 16, identično kao i prosečan broj zaposlenih u 2021. godini.

Godišnji finansijski izveštaj za 2022. godinu odobrio je Nadzorni odbor Društva dana 8. marta 2023. godine.

Osnovni kapital Društva je upisan i uplaćen u celini i registrovan u nadležnom registru privrednih subjekata. Prema podacima registrovanim u Centralnom registru hartija od vrednosti, Društvo ima 40 akcionara, a osnovni kapital Društva čini 4.160 običnih akcija, CFI ESVTFR ISIN RSBGBEE39087, nominalne vrednosti 30.200,00 dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

Redosled prvih deset akcionara Društva po broju akcija i učešću u kapitalu Društva:

Akcionari Berze (prvih 10)	Broj akcija	% učešća
Beogradska banka a.d.u stečaju, Beograd	540	12,98
Republika Srbija	470	11,30
Beobanka a.d. u stečaju, Beograd	430	10,34
ATHEX	426	10,24
Erste group bank AG Beč	386	9,28
Erste bank a.d., Novi Sad	170	4,09
M&V investments a.d., Novi Sad	170	4,09
Poštanska štedionica banka a.d. Beograd	170	4,09
NLB Komercijalna banka a.d. Beograd	170	4,09
Unikonsalt a.d.Beograd	131	3,15

U pogledu kvalifikovanog učešća u kapitalu Berze, Zakonom o tržištu kapitala utvrđene su obaveze za:

- (1) lica koja stiču, odnosno smanjuju učešće u kapitalu organizatora tržišta (Berze), u odnosu na procenete definisane za kvalifikovano učešće u kapitalu organizatora tržišta (Berze) - 10%, 20%, 33% ili 50% učešća u kapitalu, a u slučaju posrednog ili neposrednog:
  - ✓ uvećanja ili sticanja kvalifikovanog učešća u kapitalu, kada taj procenat akcija sa pravom glasa ili učešća u kapitalu dostigne ili pređe 10%, 20%, 33% ili 50% učešća u kapitalu, fizičko ili pravno lice, odnosno lica koja su blisko povezana, izuzimajući Republiku Srbiju, dužna su da pribave prethodnu saglasnost Komisije za hartije od vrednosti;
  - ✓ smanjenja procenta kvalifikovanog učešća u kapitalu Berze, ispod 10%, 20%, 33% ili 50% učešća u kapitalu Berze, akcionar Berze (fizičko ili pravno lice) dužan je da o odluci posrednog ili neposrednog smanjenja procenta kvalifikovanog učešća prethodno obavesti Komisiju i da navede visinu nameravanog smanjenja učešća.
- (2) organizatora tržišta (Berza) da najmanje jednom godišnje obaveštava Komisiju o akcionarima koji poseduju kvalifikovano učešće, kao i veličini njihovih učešća, a ovaj podatak propisan je kao obavezan sastavni deo godišnjeg izveštaja o poslovanju.

Prema podacima iz jedinstvene evidencije akcionara na dan 31.12.2022.godine, uz uvažavanje napred navedenih promena, kvalifikovano učešće u kapitalu Berze kao povezana lica, izuzimajući Republiku Srbiju, imaju akcionari Berze Erste Group Bank AG i Erste Bank ad Novi Sad koji zajedno poseduju 556 akcija Berze što čini 13,36% učešća u kapitalu Berze, a po osnovu direktnog učešća u kapitalu Berze kvalifikovano učešće imaju četiri akcionara.

Akcionari Berze (direktno kvalifikovano učešće)	Broj akcija	% učešća
Beogradska banka a.d.u stečaju, Beograd	540	12,98
Republika Srbija	470	11,30
Beobanka a.d. u stečaju, Beograd	430	10,34
ATHEX	426	10,24

2. Osnova za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa važećim propisima u Republici Srbiji zasnovanim na Zakonu o računovodstvu ("Sl. glasnik RS", br. 73/2019 i 44/2021), Međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, kao i relevantnim propisima izdatim od strane Ministarstva finansija Republike Srbije.

Prema Zakonu o računovodstvu, Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja su: Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje (dalje: Okvir), Međunarodni računovodstveni standardi (dalje: IAS), odnosno Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja (dalje: IFRS) i sa njima povezana tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda (dalje: IFRIC), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobrena od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (dalje: IASB), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Prevod IFRS koji utvrđuje i objavljuje Ministarstvo finansija Republike Srbije čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, osnovni tekstovi IAS i IFRS izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, u obliku u kojem su izdati, i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima. Prevod IFRS utvrđen je Rešenjem Ministra finansija o utvrđivanju prevoda Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja broj 401-00-4351/2020-16 od 10. septembra 2020. godine („Službeni glasnik RS“ br. 123/2020 u 125/2020). Navedeni prevod primenjuje se od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembar 2021. godine. Izmene i dopune standarda koje su nastupile nakon ovog Rešenja nisu prevedene i objavljene, pa stoga nisu ni primenjene prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja za 2022. godinu.

Finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanim Pravilnikom o Kontnom okviru i finansijskim izveštajima za berze koje propisuje Komisija za hartije od vrednosti Republike Srbije ("Sl. glasnik RS", br. 139/2020 i 75/2021), koji odstupa od prezentacije i naziva pojedinih finansijskih izveštaja opšte namene, kao i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa revidirani IAS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja", čija je primena obavezna za obračunske periode koji počinju na dan 01. januara 2009. godine. Odstupanja se ogledaju u sledećem:

- gubitak iznad visine kapitala prikazuje se kao stavka pasive, koja po definiciji IFRS nema karakter obaveza.
- vanbilansna sredstva i obaveze su prikazani na obrascu bilansa stanja. Ove stavke po definiciji IFRS ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze.

Finansijski izveštaji za 2022. godinu sastavljeni su u skladu sa konceptom istorijskog troška osim za finansijske instrumente koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Finansijski izveštaji Društva sastavljeni su u skladu sa načelom nastanka poslovnog događaja (načelo uzročnosti) i načelom stalnosti poslovanja.

Iznosi u priloženim finansijskim izveštajima iskazani su u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

Ovi finansijski izveštaji Društva sastavljeni su u cilju poštovanja zakonskih zahteva. Društvo ima zakonsku obavezu da angažuje nezavisnog revizora da izvrši reviziju finansijskih izveštaja. Obim revizije obuhvata finansijske izveštaje u celini i ne pruža uveravanje po bilo kojoj pojedinačnoj poziciji, računu ili transakciji.

3. Upporedni podaci

Upporedne podatke čine finansijski izveštaji za 2021. godinu sastavljeni u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

4. Promena računovodstvenih politika

Društvo je u sastavljanju finansijskih izveštaja primenilo iste računovodstvene politike koje su primenjene u sastavljanju finansijskih izveštaja prethodne godine.

5. Opšta računovodstvena načela

Polozicije, koje se prikazuju u redovnim finansijskim izveštajima pravnih lica, trebalo bi da budu vrednovane u skladu sa opštim računovodstvenim načelima:

- pretpostavke da privredno društvo posluje kontinuirano;
- metode vrednovanja primenjuju se dosledno iz godine u godinu;
- vrednovanje se vrši uz primenu principa opreznosti, a posebno:
  - u Bilansu stanja prikazuju se obaveze nastale u toku tekuće ili prethodnih poslovnih godina, čak i ukoliko takve obaveze postanu evidentne samo između datuma Bilansa stanja i datuma njegovog sastavljanja;
  - u obzir se uzimaju sva obezvređenja, bez obzira da li je rezultat poslovne godine dobitak ili gubitak;
- u obzir se uzimaju svi prihodi i rashodi koji se odnose na poslovnu godinu bez obzira na datum njihove naplate odnosno isplate;
- komponente imovine i obaveza vrednuju se posebno;
- bilans otvaranja za svaku poslovnu godinu mora da bude jednak bilansu zatvaranja za prethodnu poslovnu godinu.

Na dan 31.12.2022. godine iskazan je tekući neto dobitak u iznosu od RSD 1.344 hiljada, koji je najvećim delom ostvaren usled značajnog rasta prihoda od ostalih naknada, odnosno prihoda od provizije po osnovu trgovanja hartijama od vrednosti na tržišnim segmentima Berze. Berza uspeva da pokriva nastale gubitke na teret drugih oblika kapitala, nema problema sa održavanjem likvidnosti, kratkoročna imovina prevazilazi nivo kratkoročnih obaveza, tako da smatra da načelo stalnosti poslovanja nije ugroženo.

6. Pregled značajnih računovodstvenih politika

6.1 Konsolidacija. Društvo nema učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica pa samim tim nema obavezu izrade konsolidovanih finansijskih izveštaja.

6.2 Računovodstveni metod. Finansijski izveštaji Društva za 2022. godinu sastavljeni su primenom metoda prvobitne nabavne vrednosti.

6.3 Stalna imovina. Stalna imovina obuhvata nematerijalnu imovinu, materijalnu imovinu i dugoročne finansijske plasmane.

6.4. Nematerijalna imovina predstavlja resurs Društva pod uslovom da ga Društvo može kontrolisati i da Društvo od te nematerijalne imovine ostvaruje ekonomsku korist.

Početno priznavanje nematerijalne imovine vrši se po metodu nabavne vrednosti. Ova vrednost se sastoji od vrednosti po fakturi dobavljača, troškova uvoza, poreza na dodatu vrednost i svih troškova nastalih u vezi sa dovođenjem imovine u odgovarajuće stanje i lokaciju za namenjenu upotrebu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

Vrednovanje nematerijalne imovine nakon početnog priznavanja vrši se primenom modela nabavne vrednosti predviđenog MRS 38 Nematerijalna imovina.

Za obračun amortizacije nematerijalne imovine primenjuje se metoda proporcionalnog otpisivanja. Društvo koristi stopu amortizacije od 20% godišnje ukoliko drugačije nije utvrđeno ugovorom ili nekim drugim dokumentom koji se na nematerijalnu imovinu odnosi.

Obračun amortizacije nematerijalne imovine vrši se od početka narednog meseca od meseca kada je nematerijalna imovina stavljena u upotrebu na osnovicu koju čini nabavna vrednost.

Nematerijalna imovina se otpisuje u roku od pet godina, osim imovine čije je vreme korišćenja utvrđena ugovorom, kada se otpisivanje vrši u rokovima predviđenim ugovorom.

6.5 Materijalna imovina predstavlja resurs Društva pod uslovom da ga Društvo može kontrolisati i da Društvo od te materijalne imovine ostvaruje ekonomsku korist.

Početno priznavanje materijalne imovine vrši se po metodu nabavne vrednosti. Ova vrednost se sastoji od vrednosti po fakturi dobavljača, troškova uvoza, poreza na dodatu vrednost i svih troškova nastalih u vezi sa dovođenjem imovine u odgovarajuće stanje i lokaciju za namenjenu upotrebu. Vrednovanje materijalne imovine nakon početnog priznavanja vrši se primenom modela nabavne vrednosti predviđenog MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema.

Materijalna imovina ispunjava uslov za priznavanje samo ako je njena nabavna vrednost veća od RSD 15.000,00. Imovina koja ne zadovoljava kriterijum iz ovog stava, priznaje se kao rashod perioda, odnosno sitan inventar.

Vrednovanje naknadnih izdataka u materijalnoj imovini vrši se kada se radi o ulaganjima koja produžavaju korisni vek upotrebe sredstava, povećava kapacitet, unapređuje sredstvo, čime se poboljšava kvalitet proizvoda, bitno se smanjuju troškovi proizvodnje u odnosu na troškove pre ulaganja.

Uključivanje ovih ulaganja u knjigovodstvenu vrednost vrši se proporcionalnom korekcijom nabavne vrednosti i ispravke vrednosti ili samo korekcijom ispravke vrednosti.

Troškovi servisiranja, tehničkog održavanja, manje popravke i ostalo ne povećavaju vrednost sredstva već predstavlja rashod perioda.

Obračun amortizacije materijalne imovine vrši se proporcionalnom metodom od početka narednog meseca od meseca kada je materijalna imovina stavljena u upotrebu na osnovicu koju čini nabavna vrednost.

Procenjeni korisni vek upotrebe sredstava po potrebi se preispituje i ako su očekivanja značajno različita od prethodnih procena, stope amortizacije se prilagođavaju za tekuće i buduće periode.

Stope amortizacije primenjene za 2022. godinu su sledeće:

Amortizacione grupe	Stope
Računarska oprema	25%
Transportna sredstva	15%
Nameštaj	20%
Ostala oprema	10-25%

6.6 Dugoročni finansijski plasmani i dugoročna potraživanja

Dugoročni finansijski plasmani predstavljaju finansijska sredstva koja se prilikom početnog priznavanja mere po njihovoj nabavnoj vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

Posle početnog priznavanja Društvo meri dugoročne finansijske plasmane, po njihovim poštenim, fer vrednostima. Utvrđivanje njihovih fer vrednosti vrši se na dan sastavljanja finansijskih izveštaja.

Dugoročna potraživanja su potraživanja sa rokom dospelosti dužim od dvanaest meseci posle izveštajnog perioda koja se priznaju i vrednuju u skladu sa MRS 1 i drugim relevantnim MRS.

6.7 Zalihe

U okviru zaliha iskazuju se zalihe inventara čije se priznavanje i vrednovanje vrši u skladu sa MRS 2 i drugim relevantnim MRS. Zalihe obuhvataju plaćene avanse za zalihe i usluge.

6.8 Kratkoročna potraživanja, plasmani i novčana sredstva

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja od kupaca, pravnih i fizičkih lica u zemlji i inostranstvu po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluge. Kratkoročna potraživanja od kupaca se priznaju i evidentiraju u visini originalne fakturne vrednosti. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u RSD po srednjem kursu NBS na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti na dan bilansa preračunavaju se prema važećem srednjem kursu NBS, a kursne razlike priznaju se kao prihod ili rashod perioda.

Kratkoročne finansijske plasmane čine krediti, hartije od vrednosti i ostali kratkoročni plasmani sa rokom dospeća koji je kraći od dvanaest meseci posle izveštajnog perioda, odnosno od dana bilansa.

Gotovinski ekvivalenti i gotovina obuhvataju gotovinu na poslovnim dinarskim i deviznim računima kod banaka, namenskim računima za kupovinu i prodaju hartija od vrednosti, gotovinu u blagajni i ostala novčana sredstva.

6.9 Kapital

Kapital Društva čini osnovni kapital na kome se iskazuje akcijski kapital kao proizvod broja emitovanih akcija i njihove nominalne vrednosti, upisani a neuplaćeni kapital na kome se iskazuje iznos upisanih a neuplaćenih akcija utvrđen na osnovu odluke Društva o izdavanju akcija, kapitalne rezerve na kojima se iskazuje emisiona premija i ostale kapitalne rezerve, rezerve iz dobitka na kojima se iskazuju rezerve iz dobiti (zakonske, statutarne i ostale rezerve), revalorizacione rezerve i nerealizovani dobiti i gubici na kojima se iskazuju efekti revalorizacije, rezerve po osnovu preračuna finansijskih izveštaja u drugoj funkcionalnoj valuti i nerealizovani dobiti i gubici koji se uključuju u izveštaj o ostalom rezultatu u skladu sa MRS 1. Prezentacija finansijskih izveštaja, neraspoređeni dobitak na kome se iskazuje neraspoređeni dobitak ranijih godina i tekuće godine, gubitak na kome se iskazuje nepokriveni gubitak ranijih godina i tekuće godine.

6.10 Dugoročna rezervisanja i obaveze

Dugoročno rezervisanje nastaje kada je obaveza nastala kao rezultat prošlog događaja, kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveza i kada iznos obaveza može pouzdano da se proceni.

Merenje rezervisanja vrši se u iznosu potrebnih izdataka za izmirenje obaveza. Rezervisanja se koriguju tako da održavaju najbolju sadašnju procenu.

Kada nastane rashod po osnovu obaveza za koju je rezervisanje izvršeno, stvarni izdaci predstavljaju rashod, a prethodno izvršeno rezervisanje se ukida u korist prihoda.

6.11 Finansijski instrumenti

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

Svi finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti plus transakcioni troškovi, ako ih ima. Izuzetak su potraživanja od kupaca koja ne sadrže značajnu komponentu finansiranja u skladu sa MSFI 15 - Prihodi od ugovora sa kupcima, koja se u tom slučaju odmeravaju po vrednosti transakcije.

Finansijski instrumenti - Klasifikacija finansijskih sredstava se utvrđuje na početku inicijalnog priznavanja, odnosno kada Društvo postane strana u ugovornim odnosima u vezi sa instrumentom.

Nakon početnog priznavanja, sva sredstva koja spadaju u okvir MSFI 9 se odmeravaju na jedan od sledećih načina, i to prema:

- amortizovanoj vrednosti;
- fer vrednosti kroz ukupni ostali rezultat (FVTOCI);
- fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL).

Klasifikacija i vrednovanje finansijskih sredstava u skladu sa MSFI 9 zavisi od dva osnovna kriterijuma:

- ✓ poslovnog modela na osnovu kojeg se upravlja finansijskim sredstvom;
- ✓ karakteristika ugovorenih novčanih tokova finansijskog sredstva ("SPPI" test - Solely Payments of Principal and Interest).

Procena poslovnog modela na osnovu koga se upravlja finansijskim sredstvima je ključna za klasifikaciju finansijskih sredstava. Poslovni model se utvrđuje na nivou koji odražava kako se upravlja grupom finansijskih sredstava da bi se postigao određeni poslovni cilj. Poslovni model ne zavisi od namera rukovodstva za pojedinačni instrument. Ovaj uslov ne posmatra svaki instrument pojedinačno već viši nivo grupisanja. Moguće je da Društvo ima više od jednog poslovnog modela na osnovu kojeg se upravlja finansijskim sredstvima.

Test poslovnog modela se vrši na sledeći način:

- ✓ Podeliti finansijska sredstva u posebne grupe ili portfolija u skladu sa načinom kako se njima upravlja (na primer: zajmovi i potraživanja se mogu grupisati zajedno jer se drže za naplatu keša, a retko ili skoro nikad za prodaju);
- ✓ Identifikuju se ciljevi koji se koriste u toku poslovanja za upravljanje tim grupa ili portfolijom sredstava (na primer cilj za potraživanja je da se drže i naplaćuju (prikuplja keš));
- ✓ Na bazi tih ciljeva, klasifikuje se svaka grupa ili portfolio kao "drže se za prikupljanje novčanih tokova", "drže se za prikupljanje novčanih tokova i prodaju" i "ostalo".

Sredstvo klasifikovano u kategoriji po amortizovanoj vrednosti treba da ispuni oba kriterijuma:

- Poslovni model: finansijsko sredstvo se drži radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova;
- SPPI test: da li ugovoreni uslovi daju pravo na novčane tokove koji predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate.

Sredstvo klasifikovano u kategoriji po fer vrednosti kroz ukupni ostali rezultat (FVTOCI) treba da ispuni oba kriterijuma:

- Poslovni model: finansijsko sredstvo se drži radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i prodaje;
- SPPI test: da li ugovoreni uslovi daju pravo na novčane tokove koji predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate.

Samo zajmovi, potraživanja, ulaganja u dužničke hartije i slični dužnički instrumenti mogu da se kvalifikuju za odmeravanje po amortizovanoj vrednosti ili FVTOCI. U slučaju da dužnički instrument ne ispunjava ove kriterijume odmerava se po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL).

Procena poslovnog modela se vrši na kraju svakog izveštajnog perioda kako bi se utvrdilo da li je došlo do promene u poslovnom modelu u odnosu na prethodni period. U tom slučaju vrši se reklasifikacija finansijskih sredstava u odgovarajuću kategoriju (amortizovana vrednost, FVOCI, FVPL).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

Svi derivati koji su u obuhvatu MSFI 9 se odmeravaju po fer vrednosti. Sve promene se priznaju kroz bilans uspeha.

Finansijske obaveze - klasifikuju se u dve kategorije za odmeravanje:

- po amortizovanoj vrednosti ili
- po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja se odmeravaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, dok se sve ostale finansijske obaveze odmeravaju po amortizovanoj vrednosti osim ako se ne primenjuje opcija za fer vrednost.

Reklasifikacija finansijskih obaveza nije dozvoljena.

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja naknadno se vrednuju po nominalnoj (fakturnoj) vrednosti, odnosno po amortizovanoj vrednosti.

Dužnički instrumenti (obaveze po osnovu menica i zajmova) klasifikovani kao kratkoročne obaveze treba da se odmeravaju po nediskontovanom iznosu gotovine ili druge naknade za koju se očekuje da bude plaćena ili primljena umanjeno za eventualno obezvređenje.

Primljeni krediti od banaka se prvobitno priznaju u iznosima primljenih sredstava, a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrednosti uz primenu ugovorene kamatne stope.

Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Društva, odnosno u periodu do 12 meseci nakon datuma izveštavanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Obezvređenje (umanjenje vrednosti) - Priznavanje obezvređenja finansijskih sredstava koji se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti ili fer vrednosti kroz ukupni ostali rezultat (FVOCI) vrši se na osnovu obezvređenja po očekivanom kreditnom gubitku (Expected Credit Loss).

Društvo primenjuje model tri nivoa za određivanje obezvređenja finansijskih sredstava, koji se baziraju na tome da li je došlo do značajnog pogoršanja kreditnog rizika sredstva. Od nivoa u kome je sredstvo zavisice iznos obezvređenja koji je potrebno da se prizna kao i iznos prihoda po osnovu kamate:

Nivo 1: Kreditni rizik se nije značajno povećao od dana inicijalnog priznavanja - Priznaje se 12-tomesečni očekivani kreditni gubitak;

Nivo 2: Kreditni rizik se značajno povećao od dana inicijalnog priznavanja - Priznaje se očekivani kreditni gubitak za celo trajanje finansijskog sredstva. Prihodi od kamate se priznaju na bruto principu;

Nivo 3: Finansijska imovina već obezvređena - priznaje se očekivani kreditni gubitak za celo trajanje finansijske imovine. Prihodi od kamate se priznaju na neto osnovi.

Očekivani kreditni gubitak za 12 meseci se računa tako što se verovatnoća nastanka neispunjenja po sredstvu (default) u narednih 12 meseci, množi sa ukupnim očekivanim kreditnim gubitkom (tokom celog trajanja sredstva) koji bi nastao kao rezultat neispunjenja, bez obzira kada će se gubici desiti. Dakle, 12-mesečni očekivani kreditni gubici predstavljaju očekivane kreditne gubitke za celo trajanje sredstva koji su očekivani da će se desiti kao posledica mogućih neispunjenja u narednih 12 meseci od pribavljanja ili datuma izveštavanja.

Očekivani kreditni gubitak za celo trajanje finansijskog sredstva predstavlja sadašnju vrednost očekivanih kreditnih gubitaka koji će se desiti ako dođe do neispunjenja od strane dužnika u bilo kom momentu tokom važenja ugovorenih obaveza.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

U slučaju značajnog povećanja kreditnog rizika, umesto 12-mesečnog očekivanog gubitka priznaje očekivani kreditni gubitak za celo trajanje sredstva. Posmatra se na promenama u riziku neispunjenja, a ne na promenama u iznosu očekivanog kreditnog gubitka. Značajno povećanje kreditnog rizika (tj. prelazak sa Nivo 1 na Nivo 2) može da uključi sledeće:

- promene u opštim ekonomskim ili tržišnim uslovima,
- značajne promene u operativnom rezultatu ili finansijskoj poziciji dužnika,
- promene u iznosima finansijske podrške koja je dostupna Društvu,
- očekivano ili potencijalno kršenje kovenanata (posebnih odredaba u ugovoru),
- očekivano kašnjenje u plaćanju, itd.

Društvo računa očekivani kreditni gubitak na sledeći način:

- ✓ Identifikuju se moguća scenarija (ishodi) koja mogu da se dese u praksi u vezi sa neispunjenjem obaveza (defaults);
- ✓ Procenjuje se novčani gubitak u svakom od datih scenarija (ishoda);
- ✓ Taj novčani gubitak se množi sa verovatnoćama dešavanja tih scenarija (ishoda) i
- ✓ Na kraju se tako ponderisani iznosi svih scenarija (ishoda) sabiraju i dobija se očekivani kreditni gubitak.

Društvo ne identifikuju svaki mogući ishod, već razmatra najmanje dva ishoda I to:

- verovatnoća da će se desiti kreditni gubitak i
- verovatnoća da se kreditni gubitak neće desiti.

Za potrebe procene očekivanih kreditnih gubitaka Društvo koristi matrice ispravke vrednosti formirane na bazi istorijskog kretanja naplativosti potraživanja, kao i informacije orijentisane ka budućnosti, ukoliko su dostupne bez nepotrebnih troškova ili napora. Za utvrđivanje očekivanog kreditnog gubitka Berza je koristila istorijske podatke o naplati potraživanja za prethodnu poslovnu godinu. Sva nenaplaćena potraživanja kod kojih je od dana dospeća proteklo više od 365 dana obezvređena su u potpunosti.

6.12 Lizing

Lizing se klasifikuje kao finansijski lizing ukoliko se njim suštinski prenose svi rizici i koristi povezani sa vlasništvom. Lizing se klasifikuje kao poslovni lizing, ako se njim ne prenose suštinski svi rizici i koristi povezani sa vlasništvom. Da li je lizing finansijski ili poslovni, zavisi od suštine transakcije, a ne od forme ugovora. Primeri situacija koje pojedinačno ili zajedno, upućuju na klasifikovanje lizinga kao finansijskog su:

- ✓ lizingom se prenosi vlasništvo nad sredstvom na korisnika lizinga do kraja trajanja lizinga;
- ✓ korisnik lizinga ima opciju da kupi sredstvo po ceni za koju se očekuje da će biti znatno niža od fer vrednosti na datum kada se opcija može iskoristiti i kada je na početku lizinga razumno očekivati da će se opcija iskoristiti;
- ✓ trajanje lizinga se odnosi na veći deo ekonomskog veka sredstva, čak iako se vlasništvo ne prenosi;
- ✓ na početku lizinga sadašnja vrednost minimalnih plaćanja za lizing veća je ili jednaka ukupnoj fer vrednosti sredstva koje je predmet lizinga; i
- ✓ sredstva koja su predmet lizinga su specifične prirode, tako da ih bez značajnih modifikacija može koristiti samo korisnik lizinga.

U momentu zaključivanja ugovora o lizingu i datuma obavezivanja strana da će se pridržavati glavnih odredbi ugovora o lizingu, na taj dan se lizing klasifikuje bilo kao operativni, bilo kao finansijski lizing.

Kada je Društvo zakupac, priznaje finansijski lizing kao sredstvo i obavezu u svom bilansu stanja, u iznosu koji je na početku trajanja lizinga jednak fer vrednosti zakupljenih sredstava ili po sadašnjoj vrednosti minimalnih plaćanja lizinga, ako je ona niža.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

Da bi se ugovor smatrao zakupom:

- ✓ mora da postoji identifikovano sredstvo koje je predmet zakupa,
- ✓ zakupac ima pravo da stekne gotovo sve ekonomske koristi od upotrebe i
- ✓ zakupac ima pravo da usmerava korišćenje identifikovanog sredstva.

Od prvog dana trajanja zakupa, Društvo priznaje imovinu sa pravom korišćenja i obavezu po osnovu zakupa za čitav (ugovoreni, odnosno procenjeni) period trajanja zakupa.

Društvo usklađivanje početnog stanja po osnovu ugovora o zakupu vrši na dan 01.01.2021.godine primenom modifikovanog retrospektivnog pristupa, bez prepravljanja uporednih podataka. Na datum prve primene priznaje se imovina sa pravom korišćenja u iznosu jednakom obavezi po osnovu zakupa (usklađenoj sa iznosima eventualnih unapred izvršenih plaćanja koja se odnose na taj zakup, priznatih u Bilansu stanja pre datuma prve primene MSFI16).

Društvo evidentira na računima glavne knjige komponente ugovora o zakupu koje nisu zakup, ali su u vezi sa zakupom (dobra i usluge koji se ugovorima o zakupu prenose Društvu kao zakupcu kao što su: struja, gas, telefon, komunalne usluge, usluge održavanja, obezbeđenja-sporadni troškovi zakupa).

Imovina čija je fer vrednost manja od EUR 5.000, kao i imovina čije pravo zakupa traje do 12 meseci zajedno sa eventualnom opcijom produženja, a koji nemaju opciju otkupa priznaju se kao trošak zakupa pravolinijski do kraja zakupa.

Društvo odmerava, na datum početka zakupa, imovinu sa pravom korišćenja (zakupljeno sredstvo), primenom metoda troška, kao zbir:

- ✓ sadašnje vrednosti obaveza po osnovu zakupa koje još nisu plaćene,
- ✓ neto plaćanja zakupa pre početka perioda zakupa (avansne uplate),
- ✓ početnih direktnih troškova i
- ✓ troškova vraćanja zakupljenog sredstva u prvobitno stanje.

Sadašnja vrednost obaveza po zakupu koja još nisu plaćena vrednuju se diskontovanjem predviđenih apsolutnih iznosa za plaćanja. Za diskontovanje se koristi kamatna stopa koja proizilazi iz zakupa. Ako je tu stopu nemoguće utvrditi koristi se granična kamatna stopa na zaduživanje Društva (tzv. inkrementalna kamatna stopa zaduženja), odnosno kamatna stopa koju bi konkretni zakupac, u sličnom roku, u sličnom privrednom okruženju, i na osnovu sličnog jemstva, morao platiti za pozajmljivanje sredstava neophodnih za sticanje imovine čija je vrednost slična vrednosti predmetne imovine).

Društvo naknadno odmerava, nakon prvog dana trajanja zakupa, imovinu sa pravom korišćenja (zakupljeno sredstvo) primenom metoda troška, što znači da se, kao i svako drugo sredstvo, vrednost snižava za amortizaciju.

Nakon inicijalnoga priznavanja, odnosno nakon prvog dana trajanja zakupa, knjigovodstvena vrednost obaveze po osnovu zakupa se:

- ✓ povećava, kako bi se uzela u obzir kamata na obavezu po osnovu zakupa;
- ✓ umanjuje za izvršena plaćanja tokom perioda trajanja zakupa; i
- ✓ ponovo meri/vrednuje, kako bi se uzelo u obzir sve eventualne ponovne procene i nove okolnosti.

Društvo ponovo meri obavezu po osnovu zakupa diskontovanjem revidiranih iznosa plaćanja za zakup i to po revidiranoj diskontnoj stopi u slučaju:

- ✓ promene trajanja zakupa, u kom slučaju Društvo revidirana plaćanja za zakup utvrđuje na osnovu revidirane dužine trajanja zakupa;

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

- ✓ promene u proceni otkupa predmeta zakupa, u kom slučaju Društvo treba da utvrdi revidirana plaćanja po osnovu zakupa kako bi se odrazile nastale promene iznosa koje je potrebno platiti u okviru korišćenja opcije otkupa.

Kod finansijskog lizinga pravna forma ugovora o lizingu određuje da zakupac ne može da stekne pravo svojine nad zakupljenim sredstvima, već stiče ekonomske koristi od korišćenja zakupljenog sredstva. Svi inicijalni direktni troškovi korisnika lizinga dodaju se iznosu koji je priznat kao sredstvo.

Otplata finansijskog lizinga deli se na kamatu i vraćanje glavnice prema izračunatim anuitetima. Troškovi kamate terete rashod perioda, odnosno knjiže se u Bilansu uspeha. Za iznos otplaćenih rata umanjuje se glavnica.

Iznos amortizacije sredstva koje je uzeto u lizing, sistematski se dodeljuje svakom obračunskom periodu tokom očekivanog vremena korišćenja, u skladu sa politikom amortizacije koja je usvojena za ista sredstva koja podležu amortizaciji, a koja su u vlasništvu Društva. Ukoliko nije sasvim izvesno da će Društvo kao korisnik lizinga steći pravo vlasništva nad sredstvom koje je predmet lizinga do kraja trajanja lizinga, to sredstvo se u potpunosti amortizuje u kraćem periodu od trajanja lizinga ili korisnog veka.

Zakup sredstava kod kojih su sve koristi i rizici u vezi sa vlasništvom zadržani kod zakupodavca, odnosno nisu preneti na zakupca, evidentira se kao poslovni lizing.

Plaćanje poslovnog lizinga priznaje se kao rashod perioda u Bilansu uspeha u momentu nastanka, tokom trajanja zakupa. Svi drugi troškovi (osiguranje, održavanje itd) u vezi sa poslovnim lizingom priznaju se kao rashod perioda u Bilansu uspeha.

6.13 Zakonske obaveze

Društvo vrši obračun i plaćanje poreza, doprinosa, taksi, naknada i dr. na način i pod uslovima koji su propisani.

MRS 12 - Porez na dobit definiše način računovodstvenog evidentiranja i obelodanjivanja poreza na dobit kao zbir tekućeg i odloženog poreza.

Tekući porez

Porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije. Porez na dobit u visini od 15% se plaća na poresku osnovicu utvrđenu poreskim bilansom. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspeha i korekcije definisane poreskim propisima Republike Srbije. Poreski propisi Republike Srbije ne predviđaju mogućnost da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se preneti na račun dobitaka iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez

Odloženi porez se ispoljava u vidu:

- odloženih poreskih sredstava ili
- odloženih poreskih obaveza.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak nadoknadivi u budućim periodima koji se odnose na:

- odbitne privremene razlike;
- neiskorišćene poreske gubitke prenete na naredni period i
- neiskorišćeni poreski kredit prenet na naredni period.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

Odbitne privremene razlike su privremene razlike koje će za rezultat imati iznose koji se mogu odbiti pri određivanju oporezivog dobitka (poreskog gubitka) budućih perioda kada se knjigovodstvena vrednost sredstva ili obaveze nadoknadi ili izmiri.

Odbitna privremena razlika je karakteristična za situacije:

- kada je knjigovodstvena vrednost sredstva manja od poreske vrednosti (osnovice) sredstva i
- kada je knjigovodstvena vrednost obaveze veća od poreske vrednosti (osnovice) obaveze.

Poreska vrednost (osnovica) sredstva je iznos koji će moći da se odbije za poreske svrhe od bilo kakvih oporezivih ekonomskih koristi koje će se uliti u entitet kada se vrši povraćaj knjigovodstvene vrednosti tog sredstva.

Poreska vrednost (osnovica) obaveze je njena knjigovodstvena vrednost, umanjena za bilo koji iznos koji će moći da se odbije za poreske svrhe u pogledu te obaveze u budućim periodima.

Odbitne privremene razlike nastaju u slučajevima kada je u bilansima Društva, po određenim osnovama, već prikazan rashod, koji će se sa poreskog aspekta priznati u narednim periodima. Tipični slučajevi kada nastaju odbitne privremene razlike su sledeći:

- poreska vrednost sredstava koja podležu amortizaciji je veća od knjigovodstvene vrednosti sredstava,
- sa poreskog aspekta nisu priznata pojedina rezervisanja, koja se priznaju u momentu iskorišćenja (na primer, pojedina rezervisanja po IAS 19),
- sa poreskog aspekta nije priznato obezvređenje imovine, koje se priznaje pri otuđenju imovine (roba, materijal, investicione nekretnine i sl.), sa poreskog aspekta nisu priznati rashodi, koji se priznaju u periodu kada su plaćeni i dr.

Odbitna privremena razlika utvrđuje se na datum bilansa stanja, nakon obračuna računovodstvene i poreske amortizacije za poslovnu godinu za koju se sastavljaju finansijski izveštaji.

Odloženo poresko sredstvo se ne priznaje ako je posledica početnog priznavanja sredstva ili obaveze u transakciji koja nije poslovna kombinacija i, u vreme transakcije, ne utiče ni na računovodstveni dobitak ni na oporezivi dobitak (poreski gubitak). Otuda, odloženo poresko sredstvo se ne priznaje za permanentne, stalne razlike, utvrđene pri početnom priznavanju. Iznos odloženog poreskog sredstva utvrđuje se primenom propisane stope poreza na dobit Društva (ili od strane nadležnih organa, saopštene poreske stope za naredni period, očekivana stopa poreza na dobit za period kada se namirenje očekuje, odnosno za period kada bi odložena poreska sredstva mogla da se iskoriste za umanjenje tekućeg poreza) na iznos odbitne privremene razlike. Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila odbitna, po kom osnovu su priznata odložena poreska sredstva, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude oporeziva, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih sredstava u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih obaveza u iznosu koji je utvrđen na datum bilansa stanja. Odloženo poresko sredstvo po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka se utvrđuje primenom propisane (ili očekivane) stope poreza na dobit Društva na iznos poreskog gubitka. Odložena poreska sredstva po osnovu neiskorišćenog poreskog kredita priznaju se u visini neiskorišćenog poreskog kredita, bez primene propisane (ili očekivane) stope poreza na dobit Društva na taj iznos. Društvo priznaje odložena poreska sredstva, po svim navedenim osnovama (odbitne privremene razlike, neiskorišćeni poreski gubici i neiskorišćeni poreski kredit), samo kada je verovatno, i u meri u kojoj se očekuje, da će u budućem periodu biti raspoloživih oporezivih dobitaka za koje će se ova sredstva moći iskoristiti. Na kraju poslovne godine, Društvo ponovo procenjuje nepriznata odložena poreska sredstva. Društvo priznaje prethodno nepriznato odloženo poresko sredstvo u meri u kojoj je postalo verovatno da će buduću oporezivi dobitak omogućiti povraćaj odloženog poreskog sredstva. Analogno iznetom, Društvo smanjuje knjigovodstvenu vrednost odloženog poreskog sredstva u meri u kojoj nije više verovatno da će postojati dovoljan oporezivi dobitak koji će omogućiti korišćenje koristi od celog ili dela tog odloženog poreskog sredstva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza na dobitak plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike. Oporezive privremene razlike su privremene razlike koje će za rezultat imati oporezive iznose prilikom određivanja oporezivog dobitka (poreskog gubitka) budućih perioda, kada se knjigovodstvena vrednost datog sredstva ili obaveze nadoknadi ili izmiri. Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je određeni rashod, priznat sa poreskog aspekta, dok će sa knjigovodstvenog aspekta biti priznat u poslovnim knjigama Društva tek u narednim periodima. Po pitanju sredstava koja podležu amortizaciji, odložene poreske obaveze se priznaju uvek kada postoji oporeziva privremena razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice. Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je knjigovodstvena vrednost sredstava veća od njihove poreske osnovice. Oporeziva privremena razlika utvrđuje se na datum bilansa stanja, nakon obračuna računovodstvene i poreske amortizacije za poslovnu godinu za koju se sastavljaju finansijski izveštaji. Iznos odložene poreske obaveze utvrđuje se primenom propisane (ili očekivane) stope poreza na dobit Društva na iznos oporezive privremene razlike.

Na svaki datum bilansa stanja se odložene poreske obaveze svode na iznos utvrđen na osnovu privremene razlike na taj dan. Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila oporeziva, po kom osnovu su priznate odložene poreske obaveze, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude odbitna, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih obaveza u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih sredstava Društva u iznosu utvrđenom na datum bilansa stanja.

Odložene poreske obaveze mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike, osim:

- ako nisu posledica početnog priznavanja gubitka ili
- ako ne nastaju iz početnog priznavanja sredstava ili obaveze u transakciji koja nije poslovna kombinacija i, u vreme transakcije, ne utiče ni na računovodstveni dobitak ni na oporezivi dobitak (poreski gubtak).

Odmeravanje odloženih poreskih sredstava i odloženih poreskih obaveza proizilazi iz načina na koji Društvo očekuje, na kraju svakog izveštajnog perioda, da u budućnosti povrati ili izmiri knjigovodstvenu vrednost svojih sredstava i obaveza. Suštinski, postoje dva osnovna načina za namirenje knjigovodstvene vrednosti sredstava i obaveza, i to:

- prodaja i
- korišćenje.

Odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze se priznaju na identičan način kako su priznati u finansijskim izveštajima Društva, odnosno:

- ako su transakcije i drugi događaji priznati u bilansu uspeha (dobit ili gubitak), svi povezani poreski efekti se priznaju u bilansu uspeha;
- a ako su priznati u ukupnom ostalom rezultatu, ili direktno na kapitalu, identično je mesto priznavanja poreskih efekata.

Pored utvrđivanja neto stanja odloženih poreza (sredstva ili obaveze), utvrđuju se i razlike u odnosu na bilans stanja prethodne godine. Uz uvažavanje korekcija za odložene poreze koji se direktno knjiže na kapitalu (revalorizacione rezerve i neraspoređeni dobitak), odloženi porezi se ispoljavaju u vidu:

- odloženih poreskih rashoda perioda i
- odloženih poreskih prihoda perioda.

Odloženi poreski rashodi perioda nastaju kada se u bilansu stanja tekuće, u odnosu na bilans stanja prethodne godine, povećavaju odložene poreske obaveze ili smanjuju odložena poreska sredstva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

Odloženi poreski prihodi perioda nastaju kada se u bilansu stanja tekuće, u odnosu na bilans stanja prethodne godine, smanjuju odložene poreske obaveze ili povećavaju odložena poreska sredstva.

Prilikom izračunavanja odloženih poreza, apstrahuje se koncept vremenske vrednosti novca, što ima za posledicu da se odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze ne diskontuju.

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, kao i druge poreze i doprinose u skladu sa republičkim i opštinskim propisima.

6.14 Prihodi i rashodi

Prihodi obuhvataju prihode od redovnih aktivnosti Društva i dobitke. U prihode spadaju prihodi po osnovu obavljanja deletnosti, prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl., finansijski prihodi i ostali prihodi.

Prihod obuhvata fer vrednost za prodaju usluga, bez obračunatog poreza, rabata i popusta. Priznavanje prihoda se vrši na sledeći način:

- **Prihod u slučaju pružanja usluga** se priznaje u računovodstvenom periodu u kom su usluge pružene srazmerno stepenu izvršenja usluge na dan Bilansa stanja.
- **Prihod od kamata** se priznaje na vremenski proporcionalnoj osnovi primenom metode efektivne kamatne stope. Prihodi po osnovu kamate uključuju i prihode od zatezних kamata na zakasnela plaćanja obračunatih primenom propisane stope zakonske zatezne kamate.

Dobici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju prihoda i mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Dobici predstavljaju povećanja ekonomskih koristi i kao takvi po prirodi nisu različiti od drugih prihoda.

Društvo vrši priznavanje prihoda u skladu sa MSFI 15 kroz model od pet koraka:

(1) **Korak 1 - Identifikacija ugovora sa kupcima** - ugovorne strane su odobrile ugovor (pismeno, usmeno ili u skladu sa drugim uobičajenim poslovnim praksama) i obavezale su se da ispune svoje obaveze;

Ugovor je sporazum dveju strana koji kreira obavezujuća prava i obaveze za svaku stranu. MSFI 15 se primenjuje na sve ugovore koji imaju sve od sledećih odlika:

1. strane su odobrile ugovor i obavezale se na izvršenje ugovornih obaveza;
2. prava i obaveze strana u ugovoru se mogu identifikovati;
3. uslovi plaćanja se takođe mogu identifikovati;
4. ugovor je komercijalnog karaktera;
5. verovatno je da će se naknada iz ugovora naplatiti.

Ako svaka strana u ugovoru ima jednostrano pravo raskida ugovora koji je u celini neizvršen bez obaveze naknade drugoj strani onda u smislu primene MSFI 15 ugovor ne postoji. Neizvršenje postoji ako kupcu nije isporučena roba odnosno pružene usluge i ako nije primljena, odnosno ne postoji pravo da se primi naknada u zamenu za robu i usluge.

U slučajevima kada imamo da su dva ili više ugovora zaključena u isto ili približno isto vreme sa istim kupcem onda se ti ugovori mogu kombinovati i za potrebe MSFI 15 tretirati kao jedan ugovor. Neophodno je da se o ugovorima pregovaralo u paketu sa istim komercijalnim ciljem, da iznos naknade koji se plaća u okviru jednog ugovora zavisi od cene ili uslova iz drugog ugovora i da su roba ili usluge koji su obećani u okviru oba ugovora jedinstvena obaveza.

Promena u obavezujućim pravima i obavezama (npr. obim ugovora ili cena) tretira se kao modifikacija ugovora ako je odobrena i dovodi do stvaranja novih ili promene postojećih obavezujućih prava i obaveza. Modifikacije ugovora

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

se tretiraju kao poseban ugovor samo ako se obim ugovora menja zbog novih odvojivih roba i usluga i ako promena u ugovorenoj ceni odražava pojedinačnu prodajnu cenu odvojive robe ili usluge.

(2) **Korak 2 - Identifikacija ugovorne obaveze** (obaveze činjenja) tj. da li je to isporuka dobra ili usluge -društvo može da identifikuje prava svih strana u vezi sa dobrima ili uslugama koje se prenose;

Ugovorna obaveza (obaveza činjenja - eng: performance obligation) je definisana ugovorom kao obaveza da se izvrši prenos kupcu odvojive robe ili usluge, pojedinačno ili zajedno ili u serijama tokom vremena. Aktivnosti koje ne rezultiraju u prenosu robe ili usluga kupcu nisu ugovorne obaveze iz ugovora sa kupcima i neće dovesti do priznavanja prihoda.

Potrebno je da sledeća dva kriterijuma budu ispunjena da bi se neka roba ili usluga smatrali odvojitom:

- Kupac može da ima koristi od pojedinačnog dobra ili usluge;
- Obećanje da se prenese roba ili usluga je odvojivo od ostalih obećanja iz ugovora.

(3) **Korak 3 - Utvrđivanje cene transakcije** - društvo može da identifikuje uslove plaćanja za dobra ili usluge koje se prenose;

Cena transakcije predstavlja iznos naknade na koju Društvo očekuje da ima pravo u zamenu za prenos obećanih roba ili usluga i isključuje iznose naplaćane u ime trećih strana (npr. PDV). Prilikom određivanja transakcione cene u obzir se uzima i sledeće: da li postoje značajne komponente finansiranja, varijabilne komponente, iznosi koji se isplaćuju kupcu (npr. refundacije ili rabati) i nenovčane naknade. Varijabilne komponente mogu da uključuju popuste, pravo povrata, razne podsticaje, bonuse, kazne i slično.

Varijabilne komponente naknade se odmeravaju upotrebom dve metode:

- metoda očekivane vrednosti (bazira se na ponderisanim očekivanim vrednostima u odnosu recimo na slične ugovore) i
- metod jednog najverovatnijeg iznosa (iznos koji je najverovatniji da se desi u slučajevima npr. kada postoji malo iznosa za razmatranje).

U slučajevima kada postoji komponenta finansiranja, prihod od prodaje se priznaje u iznosu koji predstavlja cenu koju bi kupac platio da je plaćanje izvršeno odmah u momentu isporuke robe ili usluga.

Društvo nije u obavezi da prilagođava iznos naknade po osnovu komponenti finansiranja ukoliko očekuje da će od prodaje do naplate proći manje od godinu dana.

Nenovčane naknade primljene od kupca se vrednuju po fer vrednosti.

Iznosi koji se isplaćuju kupcu uključuju iznose koje Društvo plaća ili očekuje da će ih platiti kupcu kao i kredite i slične stvari poput kupona ili vaučera. Računovodstveno se ovi iznosi obuhvataju tako što se za iznos naknade uamnuje cena transakcije (prihod ses tornira), osim ako se plaćanje kupcu vrši kao zamena za drugu robu ili usluge primljene od kupca.

(4) **Korak 4 - Alokacija cene transakcije na ugovorne obaveze** - sadržina ugovora je komercijalna (to jest, očekuje se da će rizik, vreme ili iznos budućih tokova gotovine Društva da se promene kao rezultat ugovora):

Cena transakcije iz 3. Korakaka se alocira na svaku ugovornu obavezu na bazi pojedinačnih (samostalnih) prodajnih cena svake ugovorne obaveze.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

Samostalna prodajna cena je ona cena po kojoj bi se roba ili usluge zasebno prodavale. U slučajevima kada samostalne prodajne cene nisu lako uočljive, one se procenjuju i to korišćenjem jednog od sledećih pristupa:

- usklađena tržišna procena,
- očekivani troškovi plus marža, i
- rezidualni pristup (ono što ostane nakon što se oduzmu uočljive pojedinačne prodajne cene ostalih ugovornih obaveza).

(5) **Korak 5 - Priznavanje prihoda kada se ispune ugovorne obaveze** - postoji značajna verovatnoća da će Društvo dobiti naknadu na koju će imati pravo u zamenu za dobra ili usluge koji će biti isporučeni kupcu.

Prilikom vršenja procene da li je verovatno da će naplata nekog iznosa naknade biti izvršena, Društvo razmatra samo sposobnost i nameru kupca da plati taj iznos naknade do isteka roka dospeća. Iznos naknade na koji će Društvo imati pravo može biti manji od cene navedene u ugovoru ako je naknada promenljiva zato što Društvo može da ponudi kupcu popust na cenu.

Cena transakcije alocirana na svaku od ugovornih obaveza (korak 4) priznaje se kao prihod kada je ispunjenje obaveze nastalo i to tokom vremena ili u određenom trenutku u vremenu.

Ispunjenje nastaje kada je kontrola nad obećanim dobrima ili uslugama prenešena na kupca, tj. kada on ima mogućnost da upravlja korišćenjem te imovine i mogućnost da značajno stiče sve preostale koristi od te imovine.

Sledeći faktori se mogu koristiti za razmatranje da li je došlo do prenosa kontrole:

- Društvo je fizički preneo imovinu na kupca,
- ko ima zakonsko pravo nad imovinom,
- rizici i naknade u vezi sa vlasništvom,
- prihvatanje imovine od strane kupca,
- Društvo ima sadašnje pravo na naplatu po osnovu imovine.

Prihod se priznaje tokom vremena ako je ispunjen jedan od sledećih uslova:

- Kupac istovremeno prima i upotrebljava sve koristi koje Društvo pruža tokom izvršenja posla;
- U okviru izvršenja posla stvara se ili poboljšava imovina koja je pod kontrolom kupca;
- U okviru izvršenja posla ne stvara se imovina koju subjekt može upotrebiti na drugačiji način i subjekt ima ostvarivo pravo na plaćanje za ono što je uradio do određenog trenutka.

Prihod se priznaje tokom vremena na način koji najbolje predstavlja napredak u prenosu kontrole nad robom ili uslugama kupcu. Društvo primenjuje jednu od dve metode za merenje tog napretka:

- metod outputa (npr. procene ostvarenih rezultata, postignute kritične tačke iz projekta, jedinice proizvedene/isporučene i slično) i
- metod inputa (npr. utrošeni resursi, časovi rada, nastali troškovi, utrošeno vreme, radni sati mašina, itd.).

Ako uslovi za priznavanje prihoda tokom vremena nisu ispunjeni, onda se prihod priznaje u određenom trenutku. Prihod se priznaje u momentu u kome Društvo prenosi kontrolu nad određenom robom ili uslugama na kupca.

Promenljivost koja se odnosi na naknade obećane od strane kupca može biti eksplicitno navedena u ugovoru. Pored uslova ugovora, postojanje sledećih okolnosti ukazuje na to da je obećana naknada promenljiva:

- ✓ kupac ima opravdano očekivanje koje proizilazi iz uobičajenih poslovnih praksi Društva, objavljenih politika ili konkretnih saopštenja da će Društvo prihvatiti manji iznos naknade od cene navedene u ugovoru. To jest, očekuje se da će Društvo ponuditi umanjenje cene (napr. popust, rabat, povraćaj novca ili kredit);

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

- ✓ druge činjenice i okolnosti ukazuju na nameru Društva da, prilikom zaključivanja ugovora sa kupcem, ponudi umanjenje cene kupcu.

Troškovi ugovora - Društvo priznaje dodatne troškove sticanja ugovora s kupcem kao imovinu ako se očekuje povrat tih troškova. Dodatni troškovi sticanja ugovora su oni troškovi koje snosi Društvo prilikom sticanja ugovora sa kupcem, a koje ne bi snosio da nije bilo sticanja ugovora.

Troškovi ispunjenja ugovora se kapitališu ako ti troškovi nisu u delokrugu nekog drugog standarda, ako se odnose direktno na ugovor, zbog tih troškova se stvaraju ili povećavaju resursi i ako se očekuje povrat tih troškova.

Garancije - Ako kupac ima mogućnost odvojene kupovine garancije, garancija se smatra odvojom uslugom i Društvo je dužan da tu garanciju tretira kao ugovornu obavezu i da na nju primenjuje sve ono što je prethodno opisano. Pri proceni da li se garancijom pruža usluga kupcu, treba da se razmotre i zakonski zahtevi u pogledu garancija kao i period koji pokriva garancija (što je duži period, veća je verovatnoća da se pruža usluga).

Rashodi obuhvataju troškove koji proističu iz redovnih aktivnosti Društva i gubitke. U rashode spadaju rashodi po osnovu obavljanja delatnosti, ostali poslovni rashodi, troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi, nematerijalni troškovi, finansijski rashodi, ostali rashodi i rashodi od usklađivanja vrednosti imovine.

Gubici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju rashoda i mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Gubici predstavljaju smanjenja ekonomskih koristi i kao takvi nisu po svojoj prirodi različiti od drugih rashoda.

Rashodi terete troškove u tačno naznačenom iznosu u periodu na koji se odnose finansijski izveštaji i obračunavaju se po načelu uzročnosti. Rashodi se priznaju u periodu u kome su nastali i direktno se povezuju sa nastalim prihodima.

6.15 Materijalno značajna greška

Ispravljanje materijalno značajne greške vrši se preko računa neraspoređene dobiti ili gubitka ranijih godina u skladu sa MRS 8 Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške.

Materijalno značajna greška je ona koja pojedinačno ili kumulativno sa ostalim greškama predstavlja više od 2% poslovnih prihoda iskazanih u bilansu uspeha za godinu kada je nastala greška.

Ispravljanje naknadno ustanovljenih grešaka koje nisu materijalno značajne vrši se na teret rashoda ili prihoda perioda u kome su identifikovane.

6.16 Iskazi u devizama

Transakcije obavljene u stranoj valuti preračunavaju se na dan poslovne promene u RSD po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom deviznom tržištu. Sredstva i obaveze iskazani u devizama na dan Bilansa stanja preračunavaju se i iskazuju u RSD po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom deviznom tržištu, a koji važi na dan sačinjavanja finansijskih izveštaja.

Realizovane pozitivne ili negativne kursne razlike koje su rezultat preračunavanja poslovnih transakcija u stranoj valuti bilansirane su u korist ili na teret Bilansa uspeha kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika.

Zvanični kursevi za najučestalije strane valute u primeni na dan sačinjavanja finansijskih izveštaja su sledeći:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

Oznaka valute	Važi za	Srednji kurs:	31.12.2022.	31.12.2021.
EUR	1		117,3224	117,5821
USD	1		110,1515	103,9262
CHF	1		119,2543	113,6388
GBP	1		132,7026	140,2626
RUB	1		1,5292	1,3925

6.17 Primanja zaposlenih*Porezi i doprinosi fondovima za socijalnu sigurnost zaposlenih*

U skladu sa propisima Republike Srbije, Društvo je u obavezi da obračuna i plati poreze i doprinose poreskim organima i državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju porez na zarade i doprinose za zaposlene na teret poslodavca i na teret zaposlenih u obračunatim iznosima po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Ovi porezi i doprinosi čine rashod perioda na koji se odnose.

Društvo ne poseduje sopstvene penzione fondove kao ni opcije u cilju isplate zaposlenim po mogućim osnovama i po tom osnovu nema identifikovane obaveze na dan 31. decembra 2022. godine.

6.18 Rezultat

Društvo iskazuje neto rezultat poslovanja kao zbir rezultata iz redovnog poslovanja umanjen za porez na dobitak Društva.

7. Ključne računovodstvene procene

Prezentacija finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza, obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na istorijskim i ostalim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Društvo pravi procene i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Rezultirajuće računovodstvene procene će, po definiciji, retko biti jednake ostvarenim rezultatima. Rukovodstvo koristi sledeće procene prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja.

Obezvredjenje nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Društva analizira vrednosti po kojima su prikazane nematerijalna imovina i nekretnine, postrojenja i oprema Društva. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvredjeno, nadoknadiv iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvredjenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti. Razmatranje obezvredjenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja. Rukovodstvo veruje da nije potrebno dodatno obezvredjenje nematerijalne imovine i nekretnina, postrojenja i opreme.

Ispravka vrednosti potraživanja

Ispravka vrednosti za procenu očekivanih kreditnih gubitaka zahteva određen stepen procene i prosuđivanja. Zasnovan je na očekivanom kreditnom gubitku grupisanom na osnovu dana kašnjenja i daje pretpostavke za

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

alociranje ukupne očekivane stope kreditnog gubitka za svaku grupu. Ove pretpostavke uključuju nedavno prodajno iskustvo, istorijske stope naplate, uticaj pandemije Korona virusa (COVID-19), sukoba Rusije i Ukrajine, inflacije i dostupne informacije o budućnosti. Ispravka vrednosti za očekivane kreditne gubitke, izračunava se na osnovu informacija dostupnih u vreme pripreme. Stvarni kreditni gubici u narednim godinama mogu biti veći ili manji.

Fer vrednost

Fer vrednost finansijskih instrumenata za koje ne postoji aktivno tržište je određena primenom odgovarajućih metoda procene. Društvo primenjuje profesionalni sud prilikom izbora odgovarajućih metoda i pretpostavki.

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Uprava Društva vrši procenu rizika i, u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrednosti.

Po mišljenju rukovodstva Društva, iznosi u ovim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je, u datim okolnostima, najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

Rezervisanja po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

Prema mišljenju rukovodstva Društva, verovatnoća odliva sredstava po ovom osnovu nije materijalno značajna pa iz tog razloga u prikazanim finansijskim izveštajima nisu izvršena rezervisanja po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada.

Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Društvo je uključeno u svega dva sudska spora, za koje pravni zastupnici Društva procenjuju verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Prema izveštaju pravnog zastupnika Berze, ne mogu se očekivati nikakvi gubici, odnosno procenjuju da je verovatnoća odliva sredstava po ovom osnovu minimalna, te iz tog razloga u prikazanim finansijskim izveštajima nisu izvršena rezervisanja po osnovu sudskih sporova.

Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i neiskorišćene poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan kako bi se odložena poreska sredstva mogla iskoristiti. Značajna procena od strane rukovodstva Društva je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike. Rukovodstvo veruje da će Društvo u narednom prirodu ostvariti oporezivu dobit za korišćenje priznatih odloženih poreskih sredstava.

Korisni vek upotrebe nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Nematerijalna imovina i nekretnine, postrojenja i oprema se amortizuju tokom njihovog korisnog veka upotrebe. Korisni vek upotrebe se zasniva na proceni dužine perioda u kome će sredstvo generisati prihode. Procenu amortizacionog perioda i metoda amortizacije, najmanje na kraju svake finansijske godine, vrši rukovodstvo Društva, kao i odgovarajuće izmene, ukoliko se za tim javi potreba. Po mišljenju rukovodstva Društva, opredeljeni korisni vek upotrebe sredstava je realno utvrđen i prilagođen fizičkom i ekonomskom trošenju sredstava.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

Termin zakupa

Period zakupa je značajna komponenta u merenju imovine i obaveza iz prava korišćenja. Procena se primenjuje prilikom određivanja da li postoji razumna izvesnost da će biti iskorišćena opcija za produženje zakupa ili kupovinu osnovnog sredstva, ili se neće iskoristiti opcija za raskid ugovora kad se utvrđuje period koji će biti uključen u period zakupa. Prilikom određivanja roka zakupa sve činjenice i okolnosti koje stvaraju ekonomski podsticaj za korišćenje opcije produženja ili neiskorišćenja opcije za raskid ugovora, uzimaju se u obzir na datum početka zakupa. Faktori koji se razmatraju mogu uključivati: važnost imovine za poslovanje kompanije; poređenje rokova i uslova sa preovlađujućim tržišnim stopama; izricanje značajnih kazni; postojanje značajnih poboljšanja zakupa; troškovi i poremećaji u zameni sredstava. Društvo ponovo procenjuje da li je razumno i izvesno da će iskoristiti opciju produženja ili da neće iskoristiti opciju raskida, ako postoji značajan događaj ili značajna promena okolnosti.

Inkrementalna stopa zaduživanja

Tamo gde se implicitna kamatna stopa u zakupu ne može lako odrediti, procenjuje se inkrementalna stopa pozajmljivanja kako bi se diskontovala buduća plaćanja zakupa, izmerila sadašnja vrednost zakupa i izmerila sadašnja vrednost obaveze po zakupu na datum početka zakupa. Takva stopa je zasnovana na onome što kompanija procenjuje da bi morala da plati trećem licu da pozajmi sredstva neophodna za dobijanje imovine slične vrednosti kao imovine sa pravom korišćenja sa sličnim uslovima, bezbednosnim i ekonomskim okruženjem.

II PREGLED POZICIJA BILANSA STANJA SA NAPOMENAMA**1. Nematerijalna imovina**

Bilansirana nematerijalna imovina u iznosu od 7.319 hiljada dinara ima sledeću strukturu:

		u 000 dinara
Nematerijalna imovina	2022.	2021.
Softver i ostala prava	14.809	15.160
Nematerijalna imovina u pripremi	6.057	0
Ukupno:	20.866	15.160
Ispravka vrednosti - softver	13.547	13.788
Ukupno:	13.547	13.788

Bilansirani iznos od 6.057 hiljada dinara evidentiran je u skladu sa zahtevima MRS 38 Nematerijalna imovina, a odnosi se na evidentirane sve direktno pripisive troškove neophodne za pripremu imovine, a u skladu sa Ugovorom o migraciji trgovačke platforme Beogradske berze na zajedničku OASIS trgovačku platformu Atinske berze.

2. Materijalna imovina sa pregledom promena

Na posebnim analitičkim računima materijalne imovine obezbeđene su odgovarajuće evidencije o nabavnoj vrednosti i ispravkama. Nove nabavke bilansirane u 2022. godini iskazane su po nabavnoj vrednosti koja uključuje sve izdatke koji se priznaju u skladu sa MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

PROMENE MATERIJALNE IMOVINE

u 000 dinara

	Oprema i transportna sredstva	Biblioteka i umetnička dela	Nekretnine i oprema uzeta u lizing	Ulaganja na tuđim nekretninama i opremi	Nekretnine i oprema u pripremi	Avansi za materijalnu imovinu	Ukupno
Nabavna vrednost:							
Stanje 01.01.2021. god.	87.774	3.608	0	3.481	0	0	94.863
Povećanja:	9.790		8.100			5.791	23.681
Nove nabavke	9.790		8.100			5.791	23.681
Smanjenje:	5.842						5.842
Rashodovanje (otpis)	5.842						5.842
Isknjiženje i prodaja							
Po proceni							
Aktiviranje (iskorišćenje)							
Stanje 31.12.2021. god.	91.722	3.608	8.100	3.481	0	5.791	112.702
Ispravka vrednosti:							
Stanje 01.01.2021. god.	67.360	261	0	3.481	0	0	71.102
Povećanja:	10.937		2.430				13.367
Amortizacija	10.937		2.430				13.367
Smanjenje:	12.135						12.135
Rashodovanje (otpis)	5.842						5.842
Po proceni	6.293						6.293
Isknjiženje (prodaja)							
Stanje 31.12.2021. god.	66.162	261	2.430	3.481	0	0	72.334
Sadašnja vrednost:							
31.12.2021. godine	25.560	3.347	5.670	0	0	5.791	40.368
Nabavna vrednost:							
Stanje 01.01.2022. god.	91.722	3.608	8.100	3.481	0	5.791	112.702
Povećanja:	6.521				188	1.695	8.404
Nove nabavke	6.521				188	1.695	8.404
Smanjenje:	1.774						1.774
Rashodovanje (otpis) i isknjiženje	1.774						1.774
Isknjiženje i prodaja							
Po proceni							
Aktiviranje (iskorišćenje)						5.791	5.791
Stanje 31.12.2022. god.	96.469	3.608	8.100	3.481	188	1.695	113.541
Ispravka vrednosti:							
Stanje 01.01.2022. god.	66.162	261	2.430	3.481	0	0	72.334
Povećanja:	13.052		2.428				15.480
Amortizacija	13.052		2.428				15.480
Smanjenje:	6.219						6.219
Rashodovanje (otpis)	1.774						1.774
Po proceni	4.445						4.445
Isknjiženje (prodaja)							
Stanje 31.12.2022. god.	72.995	261	4.858	3.481	0	0	81.595
Sadašnja vrednost:							
31.12.2022. godine	23.474	3.347	3.242	0	188	1.695	31.946

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

3. Dugoročni finansijski plasmani

	2022.	2021.
Dugoročni finansijski plasmani	2022.	2021.
Ostali dugoročni finansijski plasmani	647	649
Ukupno:	647	649

u 000 dinara

4. Zalihe i plaćeni avansi za zalihe i usluge

U okviru zaliha bilansirane su sledeće pozicije:

	2022.	2021.
Plaćeni avansi	2022.	2021.
Plaćeni avansi po drugim poslovima	2.798	1.527
Ukupno:	2.798	1.527

u 000 dinara

Zalihe čini sitan inventar koji se u celini otpisuje u momentu davanja u upotrebu:

	2022.	2021.
Zalihe	2022.	2021.
Sitan inventar	1.427	1.397
Ukupno:	1.427	1.397
Ispravka vrednosti sitnog inventara	(1.427)	(1.397)

u 000 dinara

5. Potraživanja po osnovu obavljanja delatnosti, za kamatu i ostala ulaganja

Bilansirana potraživanja od naknada odnose se na:

	2022.	2021.
Potraživanja za naknade	2022.	2021.
Potraživanja za godišnju članarinu	16	48
Potraživanja za obavljanje poslova na MTP	3.339	2.039
Potraživanje za proviziju	99	238
Potraživanja za ostale naknade	682	647
Potraživanja po osnovu obavljanja delatnosti-ostala	11	9
Potraživanja za kamatu i ostala ulaganja	336	44
Ukupno:	4.483	3.025

u 000 dinara

6. Ostala kratkoročna potraživanja

Ostala kratkoročna potraživanja imaju sledeću strukturu:

	2022.	2021.
Ostala kratkoročna potraživanja	2022.	2021.
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	104	104
Potraživanja po osn.preplaćenih ost.poreza i doprinosa	0	132
Potraživanja po osnovu datih zajmova	792	440
Ukupno:	896	676

u 000 dinara

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

7. Kratkoročni finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani imaju sledeću strukturu:

	2022.	2021.
Kratkoročni finansijski plasmani		
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti-deo koji dospeva do jedne god.	2.608	6.135
Ostali kratkoročni finansijski plasmani-oročena dinarska sredstva	35.000	34.000
Ostali kratkoročni finansijski plasmani-oročena devizna sredstva	132.894	124.694
Ukupno:	170.502	164.829

u 000 dinara

U skladu sa Statutom Beogradske berze, Društvo može ulagati u finansijske instrumente koje izdaju Republika Srbija, Narodna banka Srbije, jedinice lokalne samouprave ili odgovarajuće strane institucije, te je Društvo u 2022. godini slobodna devizna sredstva ulagalo i u dugoročne dužničke hartije od vrednosti čiji je izdavalac Republika Srbija. Povećanje, iskazano u bilansnoj poziciji oročenih deviznih sredstava na kraju izveštajne godine je rezultat oročavanja slobodnih deviznih sredstava kod poslovnih, isključivo sistemskih banaka.

8. Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Gotovina, kao i neposredno unovčive hartije od vrednosti, bilansirani su u ukupnom iznosu od 1.493 hiljada dinara i odnose se na:

	2022.	2021.
Gotovinski ekvivalenti i gotovina		
Tekući (poslovni) računi	998	5.624
Devizni račun	495	829
Ukupno:	1.493	6.453

u 000 dinara

9. Porez na dodatu vrednost i AVR

Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgraničenja bilansirana su u ukupnom iznosu od 15.417 hiljada dinara u celini se odnose na sledeća aktivna vremenska razgraničenja:

	2022.	2021.
Unapred plaćeni troškovi		
Unapred plaćena premija osiguranja	59	61
Unapred plaćena pretplata za stručne časopise i publikacije	101	125
Unapred plaćene naknade zaposlenima za dolazak i odlazak sa rada	15	16
Ostali unapred plaćeni troškovi	4.101	5.630
Ostali obračunati prihodi tekućeg perioda koji nisu fakturisani	11.141	11.545
Ukupno:	15.417	17.377

u 000 dinara

10. Odložena poreska sredstva

	2022.	2021.
Kretanje promena na odloženim poreskim sredstvima i obavezama		
Stanje na početku godine	667	0
Povećanje odloženih poreskih sredstava u korist odloženih poreskih prihoda po osnovu razlike između knjigovodstvene vrednosti i poreske osnovice kod stalne imovine koja podleže obračunu amortizacije	0	0
Smanjenje odloženih poreskih sredstava na teret odloženih poreskih rashoda zbog neopravdanosti daljeg iskazivanja	0	0
Povećanje odloženih poreskih obaveza na teret kapitala po osnovu efekata procena fer vrednosti nematerijalne i materijalne imovine	0	818
Smanjenje odloženih poreskih obaveza u korist odloženih poreskih prihoda	0	598
Prebijanje odloženih poreskih sredstava i obaveza	598	220
Ukupno:	69	0

u 000 dinara

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

11. Kapital

Kapital Beogradske berze čini:

	u 000 dinara	
Kapital	2022.	2021.
Akcijski kapital	125.632	125.632
Ukupno osnovni i ostali kapital:	125.632	125.632
Rezerve	33.466	53.250
Revalorizacione rezerve	58.937	55.857
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	1.553	2.761
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	1.344	0
Gubitak iz ranijih godina	0	0
Gubitak tekuće godine	0	22.545
Ukupno:	220.932	214.955

Promene na računu neraspoređenog dobitka i na računu gubitka prikazane su u sledećoj tabeli:

	u 000 dinara	
	2022.	2021.
Neraspoređeni dobitak ranijih godina na dan 01.01.	2.761	9.741
Smanjenja	2.761	9.741
-Pokriće gubitka	2.761	9.741
Povećanja	2.897	2.761
-Realizovana otuđ. i rash.sred. po osn. kojih je bila iskazana reval.rezerva	1.553	2.761
Neraspoređeni dobitak ranijih godina na dan 31.12.	1.553	2.761
Neraspoređeni dobitak tekuće godine na dan 01.01.	1.344	0
Smanjenja	53.250	64.422
-Pokriće gubitka iz statutarnih rezervi	19.784	11.172
-Prenos u statutarne rezerve	0	0
Statutarne rezerve na dan 31.12.	33.466	53.250
Neraspoređeni dobitak na dan 31.12.	2.897	2.761
Gubitak ranijih godina na dan 01.01.	22.545	20.913
Smanjenja	22.545	20.913
-Pokriće gubitka	22.545	20.913
Povećanja	0	22.545
-Gubitak tekuće godine	0	22.545
Gubitak na dan 31.12.	0	22.545
Povećanja	1.344	0
-Dobitak tekuće godine	1.344	0

12. Dugoročne finansijske obaveze

Bilansirane finansijske obaveze imaju sledeću strukturu:

	u 000 dinara	
Dugoročne finansijske obaveze	2022.	2021.
Obaveze po osnovu lizinga	732	3.265
Ostale dugoročne finansijske obaveze	0	168
Ukupno:	732	3.433

Dugoročne obaveze po osnovu lizinga formirane primenom MSFI 16 se odnose na Ugovor o zakupu nepokretnosti broj 361-23/2014 Anex III zaključen sa Republičkom Direkcijom za imovinu Republike Srbije za period 01.06.2015.-30.04.2024.godine.

Bilansirani iznos od 732 hiljada dinara se odnosi na obavezu po osnovu lizinga (zakup poslovnog prostora) za period 01.01.2024.-30.04.2024.godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

Obaveza po osnovu odloženog plaćanja poreza i doprinosa na zarade za period april-jun 2020.godine u iznosu od 168 hiljada dinara bilansirana je kao ostala kratkoročna obaveza i dospeva za plaćanje 10.01.2023. godine.

13. Kratkoročne finansijske obaveze

Bilansirane kratkoročne finansijske obaveze imaju sledeću strukturu:

	u 000 dinara	
Kratkoročne finansijske obaveze	2022.	2021.
Deo dugoročnih obaveza koje dospevaju do jedne godine	2.525	2.455
Ukupno:	2.525	2.455

Deo dugoročnih obaveza koje dospevaju do jedne godine u iznosu od 2.525 hiljada dinara odnosi se na obaveze po osnovu lizinga (zakup poslovnog prostora) za period 01.01.2023.-31.12.2023.godine.

14. Priljeni avansi, depoziti i kaucije

Bilansirane obaveze po osnovu primljenih avansa, depozita i kaucija imaju sledeću strukturu:

	u 000 dinara	
Priljeni avansi depoziti i kaucije	2022.	2021.
Priljeni avansi, depoziti i kaucije-domaći	685	3.527
Priljeni avansi, depoziti i kaucije-inostranstvo	7.943	7.946
Ukupno:	8.628	11.473

15. Obaveze iz poslovanja

U okviru obaveza iz poslovanja bilansirani su:

	u 000 dinara	
Obaveze iz poslovanja	2022.	2021.
Obaveze prema dobavljačima	1.011	225
Ostale obaveze iz poslovanja	168	81
Ukupno:	1.179	306

16. Ostale kratkoročne obaveze

U okviru ostalih kratkoročnih obaveza Društvo je iskazalo sledeće:

	u 000 dinara	
Ostale kratkoročne obaveze	2022.	2021.
Ostale kratkoročne obaveze	0	35
Obaveze za poreze i doprinose na zarade	168	2.008
Obaveze za ostale poreze, doprinose i dažbine	0	22
Obaveze za porez na dodatu vrednost	709	703
Ukupno:	877	2.768

17. Kratkoročna pasivna vremenska razgraničenja

Bilansirana pasivna vremenska razgraničenja imaju sledeću strukturu:

	u 000 dinara	
Pasivna vremenska razgraničenja	2022.	2021.
Unapred obračunati troškovi	357	839
Unapred naplaćene naknade za naredne periode	155	156
Ostala PVR-PDV u datim avansima i primljenim fakturama	185	558
Ukupno:	697	1.553

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

18. Devizni podbilans

Devizni kursevi utvrđeni na međubankarskom deviznom tržištu koji su od značaja za poslovanje Beogradske berze i koji su primenjeni na preračun pozicija bilansa stanja u dinare bili su sledeći:

Devizni kurs utvrđen na dan		30.12.2022.	31.12.2021.
EUR	1	117,3224	117,5821
USD	1	110,1515	103,9262

Izgled deviznog bilansa na bazi utvrđenog kursa:

DEVIZNI PODBILANS NA DAN 31.12.2021. G.

	EUR	USD	Ukupno u 000 dinara
I Potraživanja			
Gotovina I depoziti	6.592,20	516,00	829
Potraživanja od inokupaca	98.637,28		11.598
Kratkoročni finansijski plasmani	1.018.973,60	106.000,00	130.829
Dugoročni finansijski plasmani	0		0
Potraživanja za kamatu	43,20		5
Ukupno u valuti	1.124.246,28	106.516,00	
Ukupno u 000 dinara	132.191	11.070	143.261
II Obaveze			
Dugoročne i kratkoročne finansijske obaveze	48.642,43		5.720
Primljeni avansi iz inostranstva			
Obaveze prema inodobavljačima			
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa			
Druge obaveze			
Ukupno u valuti	48.642,43		
Ukupno u 000 dinara	5.720,00	0,00	5.720,00
III Razlika (I-II)			
U valuti	1.075.603,85	106.516,00	
U 000 dinara	126.471	11.070	137.541

DEVIZNI PODBILANS NA DAN 31.12.2022. G.

	EUR	USD	Ukupno u 000 dinara
I Potraživanja			
Gotovina I depoziti	3.730,09	524,84	495
Potraživanja od inokupaca	95.481,03		11.202
Kratkoročno oročena sredstva	1.054.026,49	107.500,00	135.502
Dugoročni finansijski plasmani	0		0
Potraživanja za kamatu	1.493,12	194,39	197
Ukupno u valuti	1.154.730,73	108.219,23	
Ukupno u 000 dinara	135.476	11.920	147.396
II Obaveze			
Dugoročne i kratkoročne finansijske obaveze	27.764,89		3.257
Primljeni avansi iz inostranstva			
Obaveze prema inodobavljačima			
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa			
Druge obaveze			
Ukupno u valuti	27.764,89		
Ukupno u 000 dinara	3.257,00	0,00	3.257
III Razlika (I-II)			
U valuti	1.126.965,84	108.219,23	
U 000 dinara	132.219	11.920	144.139

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

III PREGLED POZICIJA BILANSA USPEHA SA NAPOMENAMA**1. Poslovni prihodi i rashodi****a) Poslovni prihodi se sastoje iz :**

u 000 dinara

Poslovni prihodi	2022.	2021.
Prihodi po osnovu obavljanja delatnosti	86.119	61.982
- prihodi po osnovu članstva	3.584	4.000
- prihodi od naknada za obavljanje poslova listinga	9.325	6.940
- prihodi od naknada za obavljanje poslova na Open marketu	1.320	769
- prihodi od naknada za obavljanje poslova na MTP	19.295	11.946
- prihodi od naknada za izradu izveštaja i statistika	189	273
- prihodi od ostalih naknada	31.776	16.815
- ostali prihodi po osnovu obavljanja delatnosti	20.630	21.239
Prihodi po osnovu uslovljenih donacija	0	788
Ostali poslovni prihodi-prihodi po osnovu usluga za nematerijalna ulaganja	1.958	0
Ukupno:	88.077	62.770

U poslovnim prihodima, Društvo prihode iz osnovne delatnosti ostvaruje po osnovu provizija od transakcija zaključenih na tržištima Berze, a koje zaključuju članovi Berze sa kojima Društvo ima zaključene ugovore o članstvu, a saglasno kom ugovoru, članovi Berze su preuzeli, između ostalog, obavezu plaćanja naknada i provizija regulisanih Tarifnikom Berze.

Društvo je u tekućoj godini ostvarilo prihod od ostalih naknada (provizije po osnovu trgovanja hartijama od vrednosti) u vanredno visokom iznosu od 30.936 hiljada dinara. Ovaj rezultat je ostvaren dominantno iz razloga zaključenja blok transakcije velike vrednosti zabeležene u maju mesecu 2022. godine.

Poslovne prihode čine i naknade na ime listiranja, odnosno kotacije hartija od vrednosti na tržištima Berze i pokazuju značajno povećanje u odnosu na prethodnu godinu, zahvaljujući efektima izmenjenog i dopunjenog Pravilnika o tarifi Berze tj. korekciji tarifnih stavki godišnjih naknada za listing, odnosno kotaciju.

U strukturi ostalih prihoda po osnovu obavljanja delatnosti, Društvo ostvaruje i prihode po osnovu distribucije podataka profesionalnim vendorima i članovima Berze sa kojima ima zaključene ugovore od kojih najznačajniji udeo ima ino kupac Wiener borse (Bečka berza).

Ostale poslovne prihode, kao novu bilansnu stavku u odnosu na prethodnu godinu, čine prihodi po osnovu usluga za nematerijalna ulaganja gde su evidentirani određeni troškovi koji su neophodni za realizaciju Ugovora o migraciji trgovačke platforme Beogradske berze na zajedničku OASIS trgovačku platformu Atinske berze.

b) Poslovni rashodi se sastoje iz:

u 000 dinara

Poslovni rashodi	2022.	2020.
Rashodi po osnovu obavljanja delatnosti	679	824
Ostali poslovni rashodi	7.889	7.365
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	52.116	48.824
Troškovi amortizacije	16.597	14.483
Nematerijalni troškovi	11.343	14.273
Ukupno:	88.624	85.769
c) POSLOVNI DOBITAK	---	---
d) POSLOVNI GUBITAK	547	22.999

2. Finansijski prihodi i rashodi**a) Finansijski prihodi potiču od:**

u 000 dinara

Finansijski prihodi	2022.	2021.
Prihodi od kamata	3.384	2.633
Pozitivne kursne razlike i pozitivni efekti valutne klauzule	2.178	1.503
Ukupno:	5.562	4.136

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

b) Finansijski rashodi su iskazani po sledećem osnovu:

		u 000 dinara
Finansijski rashodi	2022.	2021.
Rashodi kamata	141	215
Negativne kursne razlike i negativni efekti valutne klauzule	1.804	630
Ukupno:	1.945	845
c) DOBITAK IZ FINANSIRANJA	3.617	3.291
d) GUBITAK IZ FINANSIRANJA		---

3. Dobici i gubici od usklađivanja vrednosti imovine

		u 000 dinara
Rashodi od usklađivanja vrednosti finansijske imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	2022.	2021.
Rashodi od usklađivanja vrednosti HOV koje se drže do roka dospeća	0	0
Rashodi od usklađ. vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	2.500	3.956
Ukupno:	2.500	3.956

U skladu sa zahtevima MSFI 9 u finansijskim izveštajima društva, Berza je primenila model „očekivanog kreditnog gubitka“ koji se zasniva na istorijskim gubicima po osnovu obezvređenja potraživanja koje je društvo imalo, kao i nemogućnosti naplate u konkretnim slučajevima a na osnovu dokumentovanih razloga (stečaj, prinudna likvidacija, Društvo obrisano iz evidencije APR-a i dr.)

4. Ostali prihodi i rashodi**a) Ostali prihodi potiču od:**

		u 000 dinara
Ostali prihodi	2022.	2021.
Naplaćena otpisana potraživanja	430	554
Ostali nepomenuti prihodi	281	196
Ukupno:	711	750

b) Ostali rashodi se sastoje od:

		u 000 dinara
Ostali rashodi	2022.	2021.
Ostali nepomenuti rashodi	1	5
Ukupno:	1	5
5. UKUPNI PRIHODI	94.350	67.656
6. UKUPNI RASHODI	93.070	90.575
7. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA	1.280	0
8. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA	0	22.919
9. POZITIVAN NETO EFEKAT NA REZULTAT PO OSNOVU DOBITKA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, PROMENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKI GREŠAKA IZ RANIJEG PERIODA	0	0
10. NEGATIVAN NETO EFEKAT NA REZULTAT PO OSNOVU GUBITKA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, PROMENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKI GREŠAKA IZ RANIJEG PERIODA	156	329
11. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA	1.124	0
12. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	0	23.248
13. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	0	0
14. ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	220	703
15. NETO DOBITAK	1.344	0
16. NETO GUBITAK	0	22.545
17. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA BEZ PRAVA KONTROLE	--	--
18. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MATIČNOM PRAVNOM LICU	--	--

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

19. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA BEZ PRAVA KONTROLE	--	--
20. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA MATIČNOM PRAVNOM LICU	--	--
21. ZARADA PO AKCIJI	--	--

IV IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU BERZE

	2022.	u 000 dinara 2021.
1. Neto rezultat iz poslovanja		
Neto rezultat iz poslovanja		
Neto dobitak	1.344	0
Neto gubitak	0	22.545
Ukupno:	1.344	22.545
2. Ostali sveobuhvatni dobitak ili gubitak		
Stavke koje neće biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima		
1) Promene revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina i opreme		
a) povećanje revalorizacionih rezervi	5.452	7.324
b) smanjenje revalorizacionih rezervi	2.372	3.860
2) Aktuarski dobiti ili gubici po osnovu planova definisanih primanja		
a) dobiti	--	--
b) gubici	--	--
Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima		
1) Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala		
a) dobiti	--	--
b) gubici	--	--
2) Dobici ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka		
a) dobiti	--	--
b) gubici	--	--
3) Dobici ili gubici po osnovu HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat		
a) dobiti	--	--
b) gubici	--	--
OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI DOBITAK	3.080	3.464
OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI GUBITAK	--	--

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

ODLOŽENI PORESKI RASHOD NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	--	--
ODLOŽENI PORESKI PRIHOD NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	220	703
NETO OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK	3.300	4.167
NETO OSTALI SVEOBUH VATNI GUBITAK	--	--
3. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT PERIODA		
UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK	4.644	--
UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI GUBITAK	---	18.378
4. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK		

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

V PREGLED POZICIJA IZVEŠTAJA O TOKOVIMA GOTOVINE SA NAPOMENAMA

	2022.	u 000 dinara 2021.
1. Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti		
a) Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti:		
Prilivi po osnovu članstva	3.616	4.096
Prilivi od naknada za obavljanje poslova listinga	11.190	8.328
Prilivi od naknada za obavljanje poslova na Open marketu	1.584	923
Prilivi od naknada za obavljanje poslova na MTP Belex	19.793	12.953
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	55.251	46.295
Ukupno:	91.434	72.595
b) Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti:		
Isplate dobavljačima i dati avansi u zemlji	22.531	30.285
Isplate dobavljačima i dati avansi u inostranstvu	587	2.078
Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	33.487	30.837
Plaćene kamate u zemlji	--	--
Plaćene kamate u inostranstvu	--	--
Porez na dobitak	--	33
Odlivi po osnovu ostalih javnih prihoda	28.002	25.422
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	1.999	1.745
Ukupno:	86.606	90.400
c) Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	4.828	--
d) Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	--	17.805
2. Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja		
a) Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja:		
Prodaja nematerijalne imovine, nekretnina i opreme	--	--
Prodaje akcija i udela	--	--
Ostali finansijski plasmani	140.831	143.031
Primljene kamate	405	149
Primljene dividende	--	--
Ukupno:	141.236	143.180
b) Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja:		
Kupovina akcija i udela	--	--
Kupovina nematerijalne imovine, nekretnina i opreme	2.868	9.790
Ostali finansijski plasmani	--	--
Ostali odlivi	145,966	114.011
Ukupno:	148.834	123.801
c) Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja	--	19.379
d) Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	7.598	--
3. Tokovi gotovine iz aktivnosti finansiranja		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	--	--
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	2.593	--
Ostale obaveze	2.593	--
Neto priliv iz aktivnosti investiranja	--	--
Neto odliv iz aktivnosti investiranja	2.593	--

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

4. Svega priliv gotovine	232.670	215.775
5. Svega odliv gotovine	238.033	214.201
6. Neto priliv gotovine	--	1.574
7. Neto odliv gotovine	5.363	--
8. Gotovina na početku obračunskog perioda	6.453	4.002
9. Pozitivne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	2.175	1.502
10. Negativne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	1.772	625
11. Gotovina na kraju obračunskog perioda	1.493	6.453

VI NAPOMENE O RIZICIMA**1. Izloženost rizicima od potencijalnih obaveza**

Na dan Bilansa stanja za 2022. godinu Društvo nije imalo potencijalnih obaveza u vidu jemstva, pristupanja dugu i sl.

Društvo je na dan 31.12.2022. godine imalo kratkoročne obaveze u iznosu od 13.209 hiljada dinara.

S obzirom na to da na dan 31.12.2022. godine raspolaže gotovinom i gotovinskim ekvivalentima sa 11,30% od ukupnih obaveza, a uključujući potraživanja po raznim osnovama sa 1.459,54%, to Društvo nije izloženo rizicima od potencijalnih obaveza.

2. Rizik od promene kursa stranih valuta

U 2022. godini devizno poslovanje Društva, kao i drugih privrednih subjekata na području Srbije, odvijalo se u uslovima bez značajnijih oscilacija kursa domaće valute, što je do kraja izveštajne godine imalo za rezultat neznatno slabljenje dinara (RSD) u odnosu na EUR 0,2597, ali i osetno slabljenje dinara (RSD) u odnosu na USD 6,2253 dinara, posmatrano u odnosu na izveštajnu 2021. godinu. Kako je devizni bilans na dan 31.12.2022. godine pozitivan u iznosu od 144.139 hiljada dinara to ne postoji rizik od promene kurseva valuta.

3. Na dan bilansiranja za 2022. godinu Društvo nije imalo ograničenja raspolaganja na imovini Društva u vidu uspostavljanja zaloge.**4. Kreditni rizik**

Kreditni rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Berze, usled neizvršenja obaveza druge strane ugovora o finansijskom instrumentu. Društvo nema značajniju koncentraciju kreditnog rizika, jer se njegova potraživanja i plasmani odnose na veliki broj nepovezanih lica sa pojedinačno malim iznosima dugovanja. Društvo je propisalo svojim Pravilnikom o tarifi da izdavaoci (kupci) čije su hartije od vrednosti na dan 1.1. kalendarske godine listirane na segmentu listinga regulisanog tržišta, odnosno kotirane na Open Marketu ili MTP Belex, imaju obavezu plaćanja godišnje naknade za listing, odnosno kotaciju, sa rokom plaćanja najkasnije do 15. januara za tekuću poslovnu godinu. Društvo je 2012. godine utvrdilo aktima obavezu izdavalaca da Berzi na ime obezbeđenja izvršenja pomenutih naknada dostave dve blanko menice sa ovlašćenjem za raspolaganje istima i potvrdom NBS o registraciji instrumenata obezbeđenja plaćanja u skladu sa Zakonom i odlukama NBS na ime obezbeđenja naplate ugovoreni naknada u skladu sa ugovorima koje Berza ima zaključene sa izdavaocima. Radi naplate svojih dospelih, a nenaplaćenih potraživanja, saglasno zakonskim propisima, Berza uredno i blagovremeno pokreće postupke prinudnog izvršenja.

Rizik plasmana novca u hartije od vrednosti kao i oročavanje depozita kod poslovnih banaka su rizici kojima je Berza izložena. Beogradska berza oročava svoja slobodna sredstva kod više isključivo sistemski značajnih banaka u Republici Srbiji i na relativno kratke rokove i time smanjuje kreditni rizik koji se vezuje za gotovinu i gotovinske ekvivalente, depozite u bankama i finansijskim institucijama, dugoročne i kratkoročne finansijske plasmane. Istovremeno, Berza u skladu sa svojim Statutom, manji deo svojih slobodnih sredstava koristi za kupovinu hartija od vrednosti koje izdaje Republika Srbija, te s obzirom na status izdavaoca predmetnih hartija od vrednosti nije izložena značajnijem kreditnom riziku. Beogradska berza za svoje poslovanje nije koristila kredite poslovnih banaka.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

5. **Rizik likvidnosti** predstavlja mogućnost nastanka nepovoljnih događaja koji mogu negativno uticati na finansijski rezultat i kapital Berze. Rizik likvidnosti ispoljava se kroz eventualne poteškoće Berze u izmirenju dospelih obaveza u slučaju nedovoljnih rezervi likvidnosti i nemogućnosti pokrića neočekivanih odliva i ostale pasive. Berza u svom poslovanju poštuje osnovne principe likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve kontinuiranim, praćenjem planiranog i stvarnog novčanog toka, kao i održavanjem adekvatnog odnosa dospeća finansijskih sredstava i obaveza.
6. **Cenovni rizik** u poslovanju Berze opredeljen je okolnošću da je tarifa/cena za pružanje usluga i obavljanja poslova registrovane delatnosti Berze utvrđena Tarifnikom Berze koji podleže obavezi pribavljanja prethodne saglasnosti nadzornog organa Berze – Komisije za hartije od vrednosti, te je promena tarifa uslovljena okolnošću da li se Komisija saglašava ili ne sa promenom tarifa Berze.
7. **Upravljanje rizikom kapitala**

Zakonom o tržištu kapitala propisan je minimalni iznos kapitala organizatora tržišta koji je istovremeno i organizator MTP u iznosu od EUR 1.000.000 u dinarskoj protivvrednosti. Podzakonskim aktom Komisije za hartije od vrednosti propisano je da je Berza dužna da trajno održava minimalni iznos kapitala iz dozvole za rad, u skladu sa uputstvom koje propisuje Komisija za hartije od vrednosti.

U narednom tabelarnom prikazu dati su podaci o kapitalnom cenzusu Beogradske berze a.d. Beograd, obračunatom prema uputstvu Komisije za hartije od vrednosti i prema srednjem obračunskom kursu NBS na dan 31.12.2022. godine (1 EUR – 117,3224 RSD).

NAZIV POZICIJE	AOP	Bilans stanja na dan 31.12.2022.	
		000 RSD	000 EUR
Osnovni kapital	0402	125.632	1.071
Upisani a neuplaćeni kapital	0403	--	
Kapitalne rezerve	0404	--	
Rezerve iz dobitka	0405	33.466	285
Revalorizacione rezerve = 1/2	0406	29.468	251
Nerealizovani dobitci po osnovu hartija od vrednosti = 1/2	0407	--	
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti	0408	--	
Neraspoređeni dobitak	0409	2.897	25
Gubitak tekuće godine	0412	--	
Otkupljene sopstvene akcije	0415	--	
Ukupno (402-403+404+405+0,5*406+0,5*407-408+409-412-415)		191.463	1.632

8. Poreski rizici

Poreski propisi Republike Srbije podložni su promenama i različitim tumačenjima. Tumačenja važećih poreskih propisa od strane poreskih vlasti na ime određenih transakcija i aktivnosti Društva mogu se razlikovati u zavisnosti od tumačenja odgovornog osoblja Društva, odnosno poreskih vlasti. Usled toga neke transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti tako da Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata koji može biti i materijalno značajan. Period zastarelosti poreske obaveze je pet godina, tj. poreski organ ima pravo da odredi plaćanja neizmirenih obaveza u roku od pet godina od kada je obaveza nastala.

9. Rizici po osnovu sudskih sporova

Protiv Društva se na dan 31.12.2022. godine, vode 2 sudska spora, u kojima se prema izveštaju pravnog zastupnika Berze ne mogu očekivati nikakvi gubici, pa finansijski izveštaji za 2022. godinu na sadrže korekcije po osnovu potencijalnih obaveza koje bi po završetku sporova mogle nastati.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

- 10.** Društvo je u skladu sa članom 22. Zakona o računovodstvu ("Sl. glasnik RS", br.73/2019 i 44/2021), na dan 31.10.2022. godine izvršilo **usaglašavanje međusobnih potraživanja i obaveza.**

Na dan 31.12.2022. godine Društvo je ponovilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa kupcima i dobavljačima sa kojima je ostvaren veći promet u toku izveštajne godine, iskazano veće potraživanje/obaveza ili je postojala neusaglašenost na dan 31.10.2022. godine.

Društvo je dobilo potvrdu saglasnosti sa svim većim kupcima, saglasnost po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana, gotovine i gotovinskih ekvivalenata.

U postupku usaglašavanja potraživanja, predmet usaglašavanja su bila potraživanja u iznosu od 178.333.703,15 dinara, odnosno, 266 klijenata.

Neusaglašenost potraživanja u iznosu od 7.998.928,00 dinara (153 klijenata) se odnosi na potraživanja iz najstarijih godina, tačnije nemogućnost komunikacije Berze sa delom izdavalaca (kupaca) u postupku međusobnog usaglašavanja potraživanja i obaveza. Reč je o društvima koja su i dalje registrovana u APR-u i čije se akcije kotiraju na Berzi. Odlukom Direktora 01/1 br.5343/22 izvršeno je isknjiženje dela istih, u iznosu od 1.084.786,47 dinara, zbog zastarelosti i nenaplativosti u skladu sa računovodstvenim propisima. U izveštajnoj 2022. godini zabeležen je veliki broj obrisanih Društava iz evidencije APR-a, od kojih Berza ima potraživanja, pa je Odlukom br. 01/1 br.5343-1/22 izvršeno isknjiženje potraživanja u iznosu od 931.780,00 dinara.

Od ukupnog iznosa usaglašenih potraživanja najveći deo se odnosi na potraživanja od banaka po osnovu oročenih dinarskih i deviznih sredstava, stanja na (tekućim) poslovnim računima i uz ostala potraživanja čini da su ukupna potraživanja usaglašena 95,51%.

U postupku usaglašavanja obaveza, predmet usaglašavanja su bile obaveze u iznosu od 32.441.329,44 dinara, odnosno, 367 klijenata.

Neusaglašenost obaveza iznosi 12.517.126,21 dinara (156 klijenata) i najvećim delom se odnosi na primljene avansne uplate po osnovu naknada za kotaciju za 2022.godinu u iznosu od 12.192.033,19 dinara (6.000.000,00 dinara čini avansna uplata po osnovu naknade za organizovanje trgovanja dugoročnim dužničkim hartijama od vrednosti Republike Srbije za 2022. godinu), a razlog neusaglašenosti je da za iste Društvo nije dobilo odgovor u postupku usaglašavanja. U poslovnim knjigama Društva do dana izveštavanja evidentirano je kao poslovna promena ukidanje obaveza u korist potraživanja i odgovarajućih prihoda, te je stanje predmetnih obaveza na dan 31.12.2022.godine značajno manje od stanja obaveza u trenutku usaglašavanja i čine ih avansne uplate po raznim osnovama, a odnose se na sledeću izveštajnu godinu.

Manje značajno neslaganje, u odnosu na ukupne obaveze, se pojavljuje kod dobavljača-Uprava za zajedničke poslove republičkih organa, a razlog neusaglašenosti na dan 31.12.2022.godine je rezultat više iskazanih potraživanja Uprave prema Berzi. Berza je osporila obaveze u iznosu od 154.406,81 dinara po osnovu komunalnih usluga za Decembar 2022.godine. Iznos obaveze nije sporan već datum fakture (09.02.2023.), te je Uprava predmetnu obavezu iskazala u svojim poslovnim knjigama kao obavezu Berze za 2022.godinu, a Berza je istu evidentirala u svojim poslovnim knjigama kao rashod perioda za 2022.godinu, a obavezu prema Upravi, kao dobavljaču, u narednom izveštajnom periodu, tj. u 2023.godini. Pored navedenog, Uprava je u svojim poslovnim knjigama stvorila obavezu prema Berzi u iznosu od 6.622,56 dinara po osnovu usluge odlaganja komunalnog otpada za period avgust-novembar 2021.godine, a da fakture po ovom osnovu nije ispostavila Berzi do kraja izveštajnog perioda. Uslugu odlaganja komunalnog otpada Berza je redovno izmirivala u toku 2022.godine kao novu obavezu u okviru komunalnih usluga, tako da su obaveze u iznosu od 6.622,56 dinara sporne iz razloga kašnjenja u fakturisanju i nedostavljanja predmetnih faktura, a da, istovremeno, Uprava stvara obavezu prema Berzi. Detaljnije pojašnjenje međusobnih potraživanja i obaveza na relaciji Uprava-Berza, bez obzira na manje značajan iznos neslaganja, je rezultat neusaglašenosti u nekoliko prethodnih izveštajnih godina, što je kao posledicu imalo i sudski postupak koji je presudom Privrednog apelacionog suda u Beogradu PŽ. broj 2356/22 od 05.10.2022.godine pravosnažno okončan u korist Berze.

Usaglašenost obaveza u iznosu od 61,39% u odnosu na ukupne obaveze ne bi bio baš dobar pokazatelj, ali treba imati u vidu već objašnjeno da se te obaveze najvećim delom odnose na primljene avansne uplate za usluge koje su fakturisane u izveštajnoj godini i da je glavni razlog neusaglašenosti izostanak odgovora u postupku usaglašavanja međusobnih potraživanja i obaveza.

11. Uticaj sukoba Rusija-Ukrajina/inflacije/drugog značajnog događaja na poslovanje

Po usvajanju nacionalne Strategije za razvoj tržišta kapitala koja je od strane Vlade Republike Srbije usvojena 2021. godine, razumno je za pretpostaviti da je do odlaganja realizacije velikog broja aktivnosti na realizaciji same Strategije,

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

pre svega u kontekstu realizacije aktivnosti koje bi mogle da utiču na promenu javne percepcije i aktivnosti članova Berze, domaćih i stanih investitora, a naročito postojećih i potencijalnih izdavalaca finansijskih instrumenata, došlo iz objektivnih razloga uzrokovanih globalnim ekonomsko-političkim posledicama rata u Ukrajini.

Nastavak ratnog sukoba u Ukrajini i tokom 2023. godine može u značajnoj meri negativno uticati na poslovanje Berze. Imajući u vidu već zatečeni nizak nivo dostupnih atraktivnih investicionih alternativa, ovaj negativan uticaj ogleda se pre svega kroz daljnja odlaganja sprovođenja Strategije za razvoj tržišta kapitala u Srbiji, i to pre svega kroz daljnja odlaganja sprovođenja inicijalnih javnih ponuda akcija kompanija velike tržišne kapitalizacije, danas u vlasništvu Republike.

12. Događaji posle datuma bilansa satanja

Do dana predaje finansijskih izveštaja za 2022. godinu nije nastao nikakav događaj koji bi mogao uticati na realnost finansijskih izveštaja Društva za 2022. godinu.

13. Važniji poslovni događaji koji su nastupili nakon proteka 2022. godine

Komisija za hartije od vrednosti je Rešenjem o usklađivanju Beogradske berze a.d. Beograd sa Zakonom o tržištu kapitala (del.br. Komisije: 2/2-120-2883/7-22, od 29.12.2022. godine; prij. br. Berze: 01/1-5314/22, od 29.12.2022.godine), dala saglasnost na opšta akta Berze doneta u postupku usklađivanja akata i organizacije sa Zakonom o tržištu kapitala (Službeni glasnik RS br. 129/21):

- ✓ Statut Beogradske berze a.d. Beograd (04/1 br. 3849-1/22, od 6.9.2022. godine),
- ✓ Pravila poslovanja Beogradske berze a.d. Beograd (04/2 br. 4022/22, od 29.9.2022. godine),
- ✓ Pravilnik o tarifi Beogradske berze a.d. Beograd (04/2 br. 4024/22, od 29.9.2022. godine),
- ✓ Pravilnik o listingu Beogradske berze a.d. Beograd (04/2 br. 4023/22, od 29.9.2022. godine),

Pomenuta osnovna opšta akta Berze objavljena su na internet stranici Berze dana 29.12.2022.godine, te su prvog radnog dana po proteku roka od 8 (osam) dana od dana njihovog objavljivanja na internet stranici Berze, stupila na snagu 9.1.2023. godine.

Od bitnijih poslovnih događaja koji su nastupili nakon proteka poslovne 2022. godine, a mogu biti od uticaja na poslovanje Berze u 2023. godini izdvajaju se efekti novodonetog Pravilnika o tarifi Berze, donetog u postupku usaglašavanja Berze sa novodonetim Zakonom o tržištu kapitala. Regulisano tržište – Listing – Visina naknada nije izmenjena, a saglasno izvršenoj segmentaciji regulisanog tržišta kojim upravlja i vodi poslovanje Berze i ukidanjem dosadašnjeg segmenta – Standard Listing, te prelaznim odredbama Pravilnika o listingu i ovim Tarifnikom, uređeno je da se hartije od vrednosti listirane na Standard Listingu upućuju na Prime Listing, a da se u prelaznom periodu u trajanju od tri godine plaća godišnja naknada utvrđena za Prime Listing umanjena za 60% što bi u zavisnosti od vrste hartija i obračuna njihove godišnje naknade za listing za posledicu imalo smanjenje naknade za 31-34%, odnosno povećanje za svega 3%. Regulisano tržište koje nije listing – Open Market i MTP Belex– U tarifnim osnovima koji uređuju jednokratne naknade na ime uključenja hartija od vrednosti, izvršena je izmena u njihovom dosadašnjem iznosu uvećanjem za 15%-18% respektivno, i u suštini su refleksija oštrog rasta troškova poslovanja u prethodnih godinu dana uz minimalnu premiju u odnosu na javno objavljenu godišnju procentualnu promenu indeksa potrošačkih cena. Istovremeno, a dosledno primenjenom rešenju za regulisano tržište koje je listing, uvode se novi tarifni osnovi na ime isključenja hartija od vrednosti sa Open Market ili MTP Belex, a visina naknade je utvrđena u nižem iznosu od iznosa za isključenje sa Listinga, ali višem za 60% od dosadašnje naknade za rešavanje po podnetim (opštim) zahtevima. Naknade za ostale poslove Berze – Korekcija u visini iznosa naknada za poslove koje Berza obavlja u vezi sa izradom izveštaja opredeljena je dosadašnjim iskustvom u izradi izveštaja po parametrima uređenim Tarifnikom, sa jedne strane, kao i činjenicom da isti nisu bili predmet izmena duži niz godina te je njihovo povećanje u nominalnom iznosu od RSD 2.000 po izveštaju izazvalo povećanje od 28-67%. U pogledu naknada za ostale poslove - Značajnije povećanje za 94% je u delu naknade za postupak nadzora, te je prilikom utvrđivanja date naknade uzeto u obzir da se u datom postupku kroz rad komisije Berze nadležne za disciplinski postupak angažuju i eksterna lica iz reda stručnjaka kojima Berza isplaćuje naknade, kao i činjenicu intenziteta rada ove komisije Berze. Uvedeni su i novi tarifni osnovi pod uslovima bliže uređenim Pravilima Berze, za autentično tumačenje akata Berze u iznosu od RSD 80.000 i storniranje transakcija u iznosu od RSD 25.000. S obzirom na novine ZTK u pogledu obaveze i načina prijave transakcija zaključenih na vanberzanskom tržištu (OTC) za investiciona društva, te saglasno tome izvršene promene u Pravilima Berze, preimenovana je dosadašnja naknada za korišćenje aplikacije za OTC transakcije u naknadu „BELEX APA - aplikacija za prijavu transakcija“, te dosadašnji iznos ove naknade u iznosu od RSD 5.000 dinara određen je ovim Tarifnikom za visinu naknade koju plaća član Berze u postupku prijave OTC transakcije ostao je nepromenjen, dok je za ostale korisnike (investiciona društva koji nisu članovi Berze) utvrđena u višem iznosu od RSD 10.000. Uvodi se i novi tarifni osnov na ime obuke i testiranja brokera za rad na BelexFIX u iznosu od RSD 12.000. Dosadašnje naknade u vezi sa obezbeđenjem kopije

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

arhivskog materijala povećane su dvostruko, imajući u vidu značajno povećanje troškova koji su u funkciji urednog održavanja i rada aparata Berze za umnovažnje materijala, zatim potrošnog materijala i troškova na ime smeštaja i postupanja sa arhivskom građom.

U Beogradu, 8.mart 2023.godine

BEOGRADSKA BERZA
Zakonski zastupnik

Siniša Krneta, izvršni direktor

2022

Beogradska berza a.d.

01/1 br. 351-1/23

2022. - Godišnji izveštaj o poslovanju

Sadržaj:

1. OSNOVNO O BERZI	3
2. MAKROEKONOMSKI USLOVI POSLOVANJA	4
3. MEĐUNARODNI KONTEKST TRŽIŠTA	4
4. POSLOVNE AKTIVNOSTI I OPERACIJE U 2022. GODINI	5
5. ITO AKTIVNOSTI U 2022. GODINI.....	9
6. USLOVI IZ DOZVOLE ZA RAD ORGANIZATORA TRŽIŠTA.....	10
7. NORMATIVNE AKTIVNOSTI STATUTARNIH ORGANA BERZE.....	14
8. AKTIVNOSTI STATUTARNIH ORGANA BERZE U 2022. GODINI.....	15
9. FINANSIJSKI REZULTAT POSLOVANJA	19
10. PRIKAZ RAZVOJNIH AKTIVNOSTI U POSLOVANJU BERZE.....	26
11. OPIS PROMENA U POSLOVNIM POLITIKAMA BERZE.....	27
12. OPIS GLAVNIH RIZIKA KOJIMA JE POSLOVANJE BERZE IZLOŽENO.....	28
13. VAŽNIJI POSLOVNI DOGAĐAJI KOJI SU NASTUPILI NAKON PROTEKA 2022. GODINE	29
14. SVI ZNAČAJNIJI POSLOVI SA POVEZANIM LICIMA	30
15. SOPSTVENE AKCIJE	30
16. ULAGANJA U ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE.....	30
17. OGRANCI DRUŠTVA	30

1. OSNOVNO O BERZI

1.1. Nastanak i značajni momenti razvoja

BEOGRADSKA BERZA:

- 1) 1989. godine - osnovana je pod nazivom Jugoslovensko tržište kapitala p.o (JTK), Odlukom osnivačke skupštine (od 27.12.1989. godine), a Rešenjem Komisije za davanje odobrenja o izdavanju hartija od vrednosti (broj: 2-14392/1, od 16.2.1990. godine), dato je odobrenje za početak rada JTK;
- 2) 1992. godine – izmenila je naziv u Beogradska berza p.o. Beograd (22.6.1992.);
- 3) 1995/1996. godine - organizovana je kao finasnijska berza, Ugovorom od 23.6.1995. godine i izmenama Ugovora od 27.3.1996. godine, u formi akcionarskog društva i dozvolama: za osnivanje - Saveznog ministarstva za finansije (broj: 1/2-08-003/95, od 30. juna 1995. godine i broj: 4/1-08-004/96, od 28.6.1996. godine); za rad - Savezne komisije za hartije od vrednosti u delu trgovanja akcijama, dugoročnim hartijama od vrednosti i finansijskim derivatima (broj:03-326/2-95, od 4. jula 1995. godine), Narodne banke Jugoslavije u delu trgovanja kratkoročnim hartijama od vrednosti, žirnim novcem, menicom, čekom, devizama i zlatom (broj: G-838, od 25. septembra 1995. godine), Saveznog ministarstva za trgovinu (1/1-04-093/96-002, od 25.4.1996. godine), za organizovanje robnog odeljenja kada je organizovana kao mešovita berza;
- 4) 2004. godine - organizovala se kao organizacija ovlašćena za obavljanje delatnosti organizovanja trgovine hartijama od vrednosti i finansijskim derivatima, sa dozvolom za rad Komisije za hartije od vrednosti (5/0-13-649/28, od 8.9.2004. godine).
- 5) 2006. godine - organizovala se kao organizator tržišta koji obavlja delatnost organizovanja trgovine hartijama od vrednosti i finansijskim derivatima na berzanskom i vanberzanskom tržištu, sa saglasnostima Komisije za hartije od vrednosti (br. 5/0-04-4371/3-06 i 5/0-01-4372/3-06, od 11.12.2006. godine);
- 6) 2012. godine, u postupku usaglašavanja sa Zakonom o privrednim društvima i Zakonom o tržištu kapitala, rešenjem Komisije za hartije od vrednosti RS broj 5/0-04-242/17-12 od 26.4.2012. godine Beogradske berze a.d. Beograd je data saglasnost za obavljanje delatnosti organizatora regulisanog tržišta i multilaterane trgovačke platforme (MTP).
- 7) 2022. godine, u postupku usaglašavanja sa novim Zakonom o tržištu kapitala, rešenjem Komisije za hartije od vrednosti RS broj 2/2-120-2883/7-22, od 29.12.2022. godine, Beogradske berze a.d. Beograd je data saglasnost na opšta akta Berze.

1.2. Poslovno ime i sedište

Pod nazivom Jugoslovensko tržište kapitala poslovala je do 22.6.1992. godine kada je promenila poslovno ime u Beogradska berza p.o. Beograd, uz odobrenje Izvršnog saveta Skupštine grada Beograd (Rešenje broj: 023-168/92-IS).

Berza danas posluje pod imenom Beogradska berza a.d. Beograd, a poslovno sedište je obezbeđeno zakupom u poslovnoj zgradi u Novom Beogradu, ul. Omladinskih brigada br. 1.

1.3. Osnovna delatnosti

U skladu sa Zakonom o klasifikaciji delatnosti (Službeni glasnik RS br. 104/2009) i Uredbom o klasifikaciji delatnosti ("Službeni glasnik RS", br. 54/2010), pretežna delatnost Berze:

6611 – Finansijske i robne berze.

Saglasno Statutu Beogradske berze a.d. Beograd (04/1 br. 3849-1/22), koji je u primeni od 9. januara 2023. godine, Berza je:

- organizator tržišta i upravlja poslovanjem regulisanog tržišta, te multilateralnom trgovačkom platformom (MTP) i organizovanom trgovačkom platformom (OTP) u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala (Službeni glasnik RS br. 129/21, u daljem tekstu: ZTK), i
- akcionarsko društvo, koje nije javno društvo u smislu ZTK, a sa pravima, obavezama i odgovornostima utvrđenim i Zakonom o privrednim društvima (Službeni glasnik RS br. 36/11, 99/11, 83/14, 5/15, 44/18, 95/18, 91/19 i 109/21 u daljem tekstu: ZPD), ako ZTK nije drugačije odredio.

2. MAKROEKONOMSKI USLOVI POSLOVANJA

Period od kraja svetske ekonomske krize do sredine prethodne godine obeležilo je na globalnom nivou gotovo stalno smanjivanje kamatnih stopa, a koje su posledično pospešivale rast ekonomskih aktivnosti. Rast je podsticao sve snažniju potrošnju zasnovanu na jeftinim kreditima kao i mogućnostima kompanija da investiraju u svoje proizvodne kapacitete pod povoljnim uslovima zahvaljujući lako dostupnom kapitalu na tržištu. Međutim, tokom 2022. godine inflatorni pritisci usled masovnog upumpavanja likvidnosti primorali su centralne banke da značajno promene svoju politiku, prvenstveno kroz zaustavljanje kvantitativnih olakšica, kao i kroz povećanje kamatnih stopa. Rat u Ukrajini je bio samo dodatni faktor koji je globalne recesione trendove pojačao, kreirajući još jedan nivo neizvesnosti sa kojim se prvenstveno evropske ekonomije nisu susrele decenijama – nedostatak energenata i moguća eskalacija ratnih dejstava koja ima potencijal da preraste nivo lokalnog oružanog konflikta.

Ipak, iako je prethodna godina bila jedna od najtežih godina iz ugla investitora, neki pozitivni signali uspevaju da se probiju na površinu – inflacija je u drugoj polovini godine značajno usporila, tržište rada još uvek nije osetilo dramatičan rast nezaposlenosti, situacija na tržištu energenata je stabilizovana, a globalni distributivni lanci, sa prekidom ograničenja kretanja u Kini, pokazuju znake oporavka. Prethodno naveden niz, korigovao je i očekivanja o budućem rastu kamatnih stopa i eventualnoj recesiji, tako da se u novu godinu ušlo sa relativnim konsenzusom da će potencijalna kontrakcija privrednih aktivnosti biti znatno blaža od prvobitnih pretpostavki.

Posmatrajući lokalne makroekonomske podatke u odnosu na globalne trendove, uočava se da je u domaćoj ekonomskoj sferi inflacija značajno porasla i da je rast privrednih aktivnosti meren kroz GDP vidno usporio i na apsolutnom i na relativnom nivou. Iako je u poslednjem kvartalu zabeleženo značajno usporavanje rasta mesečne inflacije, ipak su dosegnuti zaboravljeni nivoi posmatrani na godišnjem nivou (15,1%).

Rast kamata i troškova energenata je doprineo nultoj stopi rasta investicija i usporavanju rasta prerađivačkog sektora. Pored kamata i energije, i rast cena građevinskog materijala uzrokovao je pad građevinarstva, dok je relativno sušna godina dodatno doprinela padu poljoprivrede, što je posledično i dovelo do relativno skromnog procenjenog rasta GDP. Ipak, sa druge strane stopa nezaposlenosti je najniža u poslednje četiri godine i u 2022. godini iznosila je samo 8,9%.

3. MEĐUNARODNI KONTEKST TRŽIŠTA

Na svetskom tržištu akcija zabeležen je ozbiljan pad vrednosti, pri čemu su indeksi S&P500 i DAX godinu završili sa dvocifrenim minusima: -19,81% i -11,57%, respektivno. Kao što je prethodno i naglašeno, era lako dostupnog novca je završena, a invazija Rusije na Ukrajinu odmah je zaokrenula decenijama hranjenu podršku ka globalizaciji. Rastuća inflacija se pokazala kao više strukturna nego privremena zbog rekordnih stimulansa koji su doveli do inflacije.

Ova godina je ostala upamćena po visokoj inflaciji na globalnom nivou, energetske krizi i novim ratnim sukobima, tako da možemo reći da je sigurnost investitora veoma narušena, tržišta akcija i obveznica zabeležila su pad vrednosti, te se po prvi put od 2000. godine dešava da su ova dva segmenta tržišta pozitivno korelisana. Ovakva pozitivna korelacija je demantovala osnovne principe investiranja gde je jedna od ključnih pretpostavki da bi mešoviti portfolio od 60% akcija i 40% obveznica trebalo da obezbedi odgovarajuću kombinaciju rizika i prinosa, jer je jedna vrsta aktive obično zaštita od neželjenog kretanja cene druge. Pokazalo se da to nije bio slučaj 2022. godine. Savršena oluja rastućih kamatnih stopa (nižih cena obveznica) i kolapsa cena akcija podstaknuta padom ukupne ponude novca kroz kvantitativne kontrakcije dovela je do toga da ovo bude druga najgora godina za portfolio 60/40 u istoriji investiranja. Tokom poslednje decenije, i globalne i regionalne berze su profitirale u periodu globalizacije bez presedana, manifestovane kroz napredak u tehnologiji, lancima snabdevanja i uvozu/izvozu i cenovnim arbitražama relativnih konkurentskih prednosti, a sve zahvaljujući otvorenim kanalima trgovine. Prethodne godine sve se preokrenulo i sada postoji ogroman trend na globalnom

nivou ka lokalnom preuzimanju proizvodnih kapaciteta i teškim sankcijama prema političkim i dugim konkurentima.

Sektori koji su najizloženiji ovoj divergenciji u prvim danima su hrana i energija, a očekuje se da će se predmetni trendovi proširiti na gotovo sve sektore i veliku većinu razmenskih dobara.

4. POSLOVNE AKTIVNOSTI I OPERACIJE U 2022. GODINI

Na Beogradskoj berzi je u 2022. godini ostvaren ukupan promet u vrednosti od 38,3 milijarde RSD, odnosno gotovo 326 miliona EUR, što izraženo u dinarima predstavlja pad prometa od 7% u odnosu na 2021. godinu. Tržišni materijali kojima je u toku 2022. godine trgovano na Berzi uključuju akcije i obveznice Republike Srbije, dok su transakcije korporativnim obveznicama izostale i ove godine. U odnosu na prethodnu godinu, zabeležen je pad vrednosti prometa u trgovanju obveznicama Republike Srbije, dok je zabeležen značajan rast u trgovanju akcijama. Istovremeno, došlo je do pada prosečne dnevne vrednosti prometa u odnosu na 2021. godinu, i to za gotovo 7%.

Iako značajno smanjeno u odnosu na prethodnu godinu, i u 2022. godini, već tradicionalno je zabeležena dominacija učešća obveznica Republike Srbije u ukupnom prometu. Ukupno učešće dužničkih hartija od vrednosti u godišnjem trgovanju iznosilo je 70%, što predstavlja pad učešća od 14 procentnih poena u odnosu na promet koje su ove hartije zabeležile tokom 2021. godine.

Posmatrano po mesecima, najviši promet zabeležen je u mesecu maju, u vrednosti od 10,3 milijarde dinara (87,3 miliona EUR), i on je pre svega indukovao blok transakcijom zaključenom 6. maja 2022. godine u trgovanju akcijama izdavaoca NIS a.d. Novi Sad, a čije je vrednost iznosila gotovo 7,2 milijarde dinara.

Intenzivnije trgovanje akcijama zabeleženo je u drugom kvartalu godine, čemu je naročito doprinelo prethodno navedeno blok trgovanje akcijama NIS a.d. Novi Sad iz maja 2022. godine. U trgovanju obveznicama, naročito nakon uključenja obveznica koje je Republika Srbija emitovala po osnovu restitucije na ime obeštećenja za oduzetu imovinu početkom godine, broj zaključenih transakcija je više nego dupliran.

Ukupan broj realizovanih transakcija na Berzi u 2022. godini iznosio je 22.760, što je rast od preko 21% u odnosu na prethodnu godinu, i predstavlja prvi rast broja transakcija na godišnjem nivou još od 2011. godine. Učešće blok trgovanja u strukturi prometa akcijama prema metodi trgovanja iznosilo je visokih 68,9%, što je dva puta veće učešće u odnosu na prethodnu godinu i to najviše zahvaljujući blok trgovanju akcijama NIS a.d. Novi Sad koje je činilo 63% ukupnog godišnjeg prometa akcijama u 2022. godini. Posledično, u odnosu na prethodnu godinu, u 2022. godini smanjeno je učešće metoda kontinuiranog trgovanja u ukupnom trgovanju i u ovoj godini iznosilo je 31,1% od ostvarenog prometa. Ukoliko se posmatraju samo akcije, njihov promet je u 2022. godini iznosio preko 11,4 milijardi RSD, odnosno oko 97 miliona EUR. U analizi trgovanja akcijama u ovoj godini, a upravo kao potvrda izostanka raznovrsnosti investicionih alternativa na domaćem tržištu, neminovno se nameće i činjenica da je preko 63% godišnjeg prometa ostvareno u trgovanju pet najtrgovanijih akcija u 2022. godini, a da više od polovine (50,51%) ovogodišnjeg prometa, kada izuzmemo blok trgovanje, čini trgovanje tri najtrgovanije akcije. U strukturi broja transakcija prema vrsti hartija od vrednosti, akcije su i dalje zadržale apsolutni primat, zbog same prirode trgovanja obveznicama kod kojih se beleže retke transakcije visoke pojedinačne vrednosti.

Učešće prometa akcija koje se nalaze na listinzima regulisanog tržišta u ukupnom godišnjem prometu akcijama iznosilo je preko 71%, dok je učešće ovih hartija u ukupnom godišnjem prometu posmatrajući sve tržišne materijale prešlo 21%. Poslednjeg dana decembra 2022. godine, ukupna kapitalizacija akcija na Prime i Standard listingu Berze iznosila je 1,6 milijardi evra, što predstavlja pad od 20% u odnosu na kraj 2021. godine. U odnosu na prethodnu godinu zabeležen je pad vrednosti tržišne kapitalizacije od gotovo 93% za akcije listirane na Standard Listing, dok su akcije listirane na Prime Listing za 14% povećale vrednost tržišne kapitalizacije. Dramatičan pad kapitalizacije Standard listinga uzrokovan je delistiranjem običnih akcija NLB Komercijalne banke sa ovog segmenta, usled povlačenje sa tržišta.

Beogradska berza a.d. Beograd

U 2022. godini sa najkvalitetnijeg segmenta domaćeg tržišta akcija isključene su akcije izdavaoca Energoprojekt holdinga a.d. Beograd i istovremeno uključene na Open Market, te su na Prime Listingu na kraju godine bile akcije tri kompanije (AERO, FINT i NIS). Standard Listing je ovu godinu završio sa dve hartije (JESV i MTLC), s obzirom da su u septembru mesecu sa tržišta isključene obične akcije izdavaoca NLB Komercijalna banka a.d. Beograd.

LISTING REGULISANOG TRŽIŠTA	
Prime Listing	Standard Listing
Aerodrom Nikola Tesla a.d. Beograd	Jedinstvo a.d. Sevojno
Fintel energija a.d. Beograd	Metalac a.d. Gornji Milanovac
NIS a.d. Novi Sad	

U trgovanju akcijama na Prime Listingu u 2022. godini ostvaren je promet od 7,8 milijardi dinara, koji je 16 puta veći od prometa ostvarenog u prethodnoj godini, i to sve zahvaljujući blok trgovanju akcijama NIS a.d. Novi Sad koje su kotirane na Prime Listingu. Godišnji promet ostvaren na Standard Listingu iznosio je blizu 366 miliona dinara, što predstavlja pad u odnosu na prethodnu godinu od gotovo 70%, i to pre svega usled povlačenja akcija NLB Komercijalne banke koje su imale najveće učešće u ukupnom redovnom prometu akcijama (23,56%) u 2021. godini.

Na segmentu regulisanog tržišta koje nije listing – Open Marketu, poslednjeg trgovačkog dana 2022. godine bilo je organizovano trgovanje sa 11 akcija javnih društava. Ukupan godišnji promet na Open Marketu iznosio je 1,72 milijarde dinara (14,6 miliona EUR), što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja rast od preko 27%. Na Open Market su u januaru 2021. godine uključene korporativne obveznice izdavaoca Energoprojekt holding a.d. Beograd, ali još uvek domaće tržište čeka na prvu transakciju ovim instrumentom.

MTP Belex je sa 305 akcija, što je za 42 akciju manje u odnosu na prethodnu godinu, i u 2022. godini bio tržišni segment sa najvećim brojem uključenih hartija od vrednosti, na kojem je tokom godine ostvaren promet od 1,53 milijarde dinara, odnosno gotovo 13 miliona EUR.

Promet obveznicama u 2022. godini dostigao je vrednost od gotovo 27 milijardi dinara (229 miliona EUR), predstavljajući 70% ukupnog prometa ostvarenog na Berzi. Iako ovi finansijski instrumenti petu godinu zaredom drže primat po učešću u vrednosti prometa. Njihovo procentualno učešće se u odnosu na prethodnu godinu, kada je iznosilo 84%, smanjilo za 14 p.p. Najveća vrednost prometa obveznicama ostvarena je u avgustu, kada je isti dostigao vrednost od preko 4,4 milijarde dinara. U toku prethodne godine smanjen je obim izdavanja državnih obveznica, tako da su u prvom kvartalu 2022. godine na Prime Listing regulisanog tržišta uključene četiri serije dugoročnih državnih obveznica koje je emitovala Republika Srbija, od kojih su tri nominovane u evrima, a jedna u dinarima.

Na Prime Listingu Beogradske berze krajem 2022. godine nalazile su se 63 dugoročne obveznice Republike Srbije, i to 12 čija je nominalna vrednost izražena u dinarima i 51 čija je nominalna vrednost izražena u evrima. Najveće vrednosti prometa zabeležene su u trgovanju serijama RSO22201, dvogodišnje dinarske obveznice koje dospevaju u januaru 2024. godine i čiji je godišnji promet iznosio 4 milijarde dinara i RSO19181, sedmogodišnje dinarske obveznice, koje dospevaju u januaru 2026. godine i čiji je godišnji promet iznosio 3,1 milijardu dinara. Sve druge serije ovih hartija od vrednosti beleže godišnji promet manji od 3 milijarde dinara, pojedinačno. U januaru 2022. godine uključeno je 3 serije sa ukupno 27 obveznica Republike Srbije po osnovu restitucije na ime obeštećenja za oduzetu imovinu. Obveznice su izdate sa rokovima dospeća od jedne do 24 godine kao diskontne hartije sa nominalnom vrednošću od 0,01 evro, što je u velikoj meri doprinelo da broj transakcija obveznicama u 2022. godini bude udvostručen u odnosu na prethodnu godinu.

Tokom 2022. godine privremene obustave trgovanja hartijama od vrednosti uključenim na tržišta Berze vršene su saglasno važećim ZTK, podzakonskim aktima i aktima Berze, kojima je određeno ovlašćenje Berze da se na sopstvenu inicijativu ili po zahtevu Komisije za hartije od vrednosti, može privremeno obustaviti trgovanje ukoliko se proceni da je to neophodno radi zaštite investitora ili u cilju pravičnog i urednog trgovanja finansijskim instrumentom. Privremene obustave trgovanja vršene su po pravilu iz razloga pokrenutih postupaka stečaja ili likvidacije izdavaoca. Najveći broj privremenih obustava trgovanja odnosi se na akcije kotirane na MTP Belex, a trajanje privremenih obustava

Beogradska berza a.d. Beograd

opredeljeno je u zavisnosti od statusa pomenutih postupaka i postupanja izdavaoca po rešenjima Berze.

Izuzetak, sa stanovišta tržišnog segmenta i osnova su privremene obustave trgovanja hartijama od vrednosti uključene na regulisano tržište. Naime, rešavajući o okolnostima koje su u vezi sa izveštavanjem izdavaoca akcija – NLB Komercijalna banka a.d. Beograd koje akcije su kotirane na listingu Berze – Standard Listing (obične akcije) i Open Market (preferencijalne akcije), doneta su (prvostepena) rešenja Direktora Berze i Komisije za listing Berze (01/1 br. 2693/22, od 16.6.2022. g. i 04/4 br. 2736/22 od 20.6.2022. g.kojima je privremeno obustavljeno trgovanje akcijama:

Regulisano tržište – akcije (Standard listing i Open Market)	
Izdavaoca:	NLB Komercijalna banka a.d. Beograd
matični broj	07737068
ISIN	RSKOBBE16946 RSKOBBE19692
razlog	nastanka okolnosti koje su u vezi sa objavljivanjem informacija od materijalnog značaja za donošenje investicionih odluka tokom perioda kotacije akcija Izdavaoca na tržištu Berze, te narušavanja poverenja u trgovinu hartijama od vrednosti.
trajanje	privremena obustava traje do dostavljanja i objavljivanja na internet stranici Berze korporativnog izveštaja Izdavaoca o vanrednoj sednici skupštine Izdavaoca i donetim skupštinskim odlukama na datoj skupštinskoj sednici

Na pomenuta rešenja Berze, Izdavalac je izjavio žalbe drugostepenom organu Berze – Upravnom odboru i to: (1) Žalba (broj Izdavaoca: 253; prijemni broj Berze: 04/2-2878/22), protiv rešenja Direktora Berze, zbog pogrešnog i nepotpunog činjeničnog stanja i nepravilne primene Pravila poslovanja Berze, i sa predlogom da drugostepeni organ- Upravni odbor Berze usvoji Žalbu Izdavaoca i poništi rešenje Direktora Berze, u celini; (2) Žalba Izdavaoca (broj Izdavaoca: 264; prijemni broj Berze: 04/2-2983/22), protiv Rešenja Komisije za listing, zbog pogrešnog i nepotpunog činjeničnog stanja, te nepravilne primene Pravila poslovanja Berze i Pravidnika o listingu Berze, i sa predlogom da Upravni odbor Berze usvoji Žalbu Izdavaoca i poništi rešenje Komisije za listing. Prvostepeni organi su izradili odgovore na žalbu, sa ocenom žalbenih navoda koji su dostavljeni Upravnom odboru kroz materijal V/22 hitne sednice, sazvane za 28.6.2022. godine (koja sednica nije održana zbog nedostatka kvoruma) i materijal V/22 ponovljene sednice, sazvane za 14.7.2022. godine. U međuvremenu, do odlučivanja Upravnog odbora o žalbama, stekli su uslovi za nastavak trgovanja imajući u vidu da su na na internet stranici Berze objavljeni korporativni izveštaji NLB Komercijalne banke a.d. Beograd, koji su naloženi rešenjima Berze o privremenoj obustavi trgovanja, te su Direktor Berze i Komisija za hartije od vrednosti doneli rešenja (01/1 br. 3087/22 i 04/4 br. 3089/22, oba od 1.7.2022. godine) kojim prestaje privremena obustava trgovanja prioritenim i običnim akcijama i nastavlja se trgovanje na tržišnim segmentima na kojim su listirane, odnosno kotirane pre početka privremene obustave trgovanja. Upravni odbor je po žalbama odlučio na V/22 ponovljenoj sednici, dana 14.7.2022. godine, rešenjima (04/2-3341/22 i 04/2-3342/22), te predmetne žalbe odbio u celini i ožalbena rešenja potvrdio u celini.

Regulisano tržište – dužničke hartije od vrednosti (Prime listing)	
Izdavaoca:	Republika Srbija
hartija od vrednosti	Obveznice, diskontovane, garancija Vlade, fiksno dospeće
ISIN	RSMFRSD80963
razlog	pre početka berzanskog sastanka (12.7.2022.g) identifikovani problemi u prikazu podataka na glavnoj tabli o datim obveznicama;
trajanje	do otklanjanja uočenih problema i uspostavljanja uslova za uredno i redovno trgovanje predmetnim hartijama od vrednosti.

Prilikom uspostavljanja svih uslova za urednu organizaciju berzanskog sastanka, što uključuje i aktiviranje BelexFIX i stavljanja u funkciju produkcije, dana 12.7.2022. godine, alati za nadzor i kontrolu rada celokupnog sistema BelexFIX uzvratili su porukom o nepotpunosti podataka u delu trgovačkih podataka kod pomenute hartije. Odmah, bez odlaganja aktivirane su mere za hitno detektovanje i otklanjanje uzroka navedenih problema, kojom prilikom je konstatovano da postoji neusaglašenost u podacima BelexFIX o broju naloga koji je trebalo da bude eksportovan u BelexFIX sa brojem naloga koji su eksportovani, te prikazani kroz podatke glavne knjige naloga BelexFIX, na dan 12.7.2022. godine. Kako problem nije bilo moguće rešiti bez dodatne analize i rekonstrukcije događaja ponovnim pokretanjem sistema BelexFIX, a uvažavajući okolnost da se pomenuta neusaglašenost podataka detektuje kod listirane obveznice i da se na predmetnoj hartiji ne može sa sigurnošću odvijati uredno i

Beogradska berza a.d. Beograd

redovno trgovanje na pomenutom berzanskom sastanku, privremeno je obustavljeno trgovanje tom hartijom. Na testnom okruženju sprovedene su dve simulacije pokretanja procesa trgovanja i oba puta je sistem pokrenut bez ijednog problema uključujući i eksportovanje svih naloga, odnosno prikaza svih naloga na glavnoj tabli, kao i prikaza u knjizi naloga. Posle dva uspešno realizovana postupka simulacije aktiviranja i podizanja sistema BelexFIX na testnom okruženju, a imajući u vidu da isti nisu pružili informacije koje bi ukazivale na eventualni razlog inicijalno konstatovane neusaglašenosti, odlučeno je da se trgovanje datim hartijama nastavi sa prvim narednim berzanskim sastankom, 13.7.2022. godine.

Tokom 2022. godine, najizraženiji trend napuštanja tržišta, posmatrano po apsolutnom broju isključenih hartija od vrednosti, zabeležen je na MTP segmentu i to po dva osnova – prestanka statusa javnog društva, odnosno pokretanja postupka stečaja i likvidacije. Takođe, trendu smanjenja dostupnih tržišnih materijala je doprinelo i konačno brisanje kompanija iz Centralnog registra hartija od vrednosti zbog prinudne likvidacije. Uz izuzetak isključenja običnih i preferencijalnih akcija NLB Komercijalne banke a.d. Beograd, sva ostala isključena hartija od vrednosti odnose se na isključenja akcija sa MTP Belex. Tokom 2022 godine odbijena su dva zahteva za isključenje akcija i to:

Broj i datum rešenja Berze	Izdavalac	mb	CFI	ISIN
01/4 br.155/22 od 26.1.2022.	Novitet a.d. Novi Sad	08037833	ESVUFR	RSNOVIE 39143
razlog:	suprotno članu 14. Zakona o pravu na besplatne akcije i novčanu naknadu koju građani ostvaruju u postupku privatizacije (Službeni glasnik RS 123/2007, 30/2010, 115/2014 i 112/2015), u strukturi kapitala izdavaoca postoje akcije u vlasništvu Akcionarskog fonda, što saglasno pomenutom članu ovog zakona predstavlja smetnju za povlačenje akcija sa regulisanog tržišta, odnosno MTP u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala.			
01/4 br.2936/22 d 28.6.2022.	VIK a.d. Vršac	08045283	ESVUFR	RSVIKVE71444
razlog:	neispunjenost propisanog uslova većine za donošenje validne skupštinske odluke o povlačenju akcija sa tržišta Berze saglasno članu 123. ZTK i podzakonskom aktu.			

Po završetku poslednjeg trgovačkog dana u 2022. godini, 29. decembra, danom sa kojim je dobijena saglasnost Komisije za hartije od vrednosti na novodoneta osnovna akta Berze u postupku usaglašavanja sa novim ZTK, započete su i aktivnosti na operacionalizaciji akata Berze i ustanovljavanju nove tržišne strukture. Date aktivnosti, koje su se odvijale u vremenu koji je utvrđen Berzanskim kalendarima za 2022. i 2023. godinu, prvenstveno su obuhvatile poslove na segmentaciji hartija od vrednosti i setovanje trgovačke platforme saglasno novodonetim aktima Berze usaglašenim sa novim ZTK. Poslednji kalendarski mesec (decembar 2022. godine) koji prethodi kalendarskom mesecu primene novog Zakona o tržištu kapitala (januar 2023. godine), te dan sa kojim Berza kontinuirano više od jedne decenije vrši proveru ispunjenosti uslova za kotaciju (20. u kalendarskom mesecu), novodonetim Pravilima poslovanja opredeljen je za datum u odnosu na koji se meri kriterijum segmentacije tržišta saglasno novom Zakonu o tržištu kapitala i novim aktima Berze. S tim u vezi, Berza je dana 29.12.2022. godine, Odlukom (01/4 br. 5324/22, u daljem tekstu: Odluka Berze) izvršila razvrstavanje listiranih i kotiranih hartija od vrednosti na tržišne segmente kojim upravlja.

Nakon nekoliko godina stalnog smanjivanja broja članova Berze, prethodna, 2022. godina je bila stabilna po pitanju broja članova koji su bili u članstvu od početka do kraja godine. Status člana Beogradske berze na dan 31.12.2022. godine imalo je 21 investiciono društvo:

Članovi Beogradske berze na dan 31.12.2022.			
Brokersko-dilerska društva		Ovlašćene banke	
1	ABC broker a.d. Beograd	1	Banca Intesa a.d. Beograd
2	Convest a.d. Novi Sad	2	BPŠ Banka a.d., Beograd
3	Dunav Stockbroker a.d. Beograd	3	Erste bank a.d. Novi Sad
4	Euro fineks broker a.d. Beograd	4	Eurobank Direktna a.d., Beograd
5	Illirika investments a.d. Beograd	5	NLB Komercijalna banka a.d., Beograd
6	Intercity broker a.d. Beograd	6	OTP banka Srbija a.d. Beograd
7	M&V Investments a.d. Beograd	7	Raiffeisen banka a.d. Beograd
8	Mediolanum invest a.d. Beograd	8	UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd
9	Momentum Securities a.d. Novi Sad		
10	Prudence Capital a.d. Beograd		
11	Tandem financial a.d. Novi Sad		
12	Tesla Capital a.d. Beograd		
13	Tezoro broker a.d. Beograd		

Beogradska berza a.d. Beograd

U protekloj godini poslove market mejkera obavljao je samo jedan član Berze - M&V Investments a.d. Beograd, koji je u odnosu na prethodnu godinu, značajno povećao svoje učešće u ukupnom prometu akcijama izdavoca Fintel energija a.d. Beograd, te isto iznosi 48,78% dok je u 2021. godini iznosilo 34,66%. Istovremeno je povećano i učešće u broju transakcija predmetnim akcijama i iznosi 40,7%.

Član Berze	Market mejker u trgovanju akcijama izdavaca
M&V Investments a.d. Beograd	Metalac a.d. Gornji Milanovac
	Fintel energija a.d. Beograd

U vršenju poslova nadzora i kontrole nad trgovanjem na Berzi i poslovanjem članova Berze u vezi sa poslovima koje obavljaju na tržištima Berze, tokom 2022. godine izvršeno je ukupno 35 kontrola dokumentacije i poslovnih knjiga 11 članova Berze, a koje su se odnosile na trgovanje akcijama 26 izdavalaca. Tokom 2022. godine sačinjena su i Komisiji za hartije od vrednosti dostavljena dva specijalna izveštaja i izrečena je jedna nejavna opomena berzanskog kontrolora.

5. ITO AKTIVNOSTI U 2022. GODINI

U okviru poslova informacione tehnologije u 2022. godini obavljani su poslovi: Operativne aktivnosti u produkciji, održavanje i modifikacija infrastrukture, održavanje sistema za trgovanje BELEXFIX, poboljšanje opšte sigurnosti sistema, održavanje sajtova i BelexInfo servisa.

Najveći deo redovnih aktivnosti oko održavanja sistema za trgovanje definisan je u okviru dnevnih aktivnosti. Pored navedenog, tokom 2022. godine vršene su intenzivne i kontinuirane aktivnosti na poslovima pripreme migracije na OASIS trgovačku platformu za trgovanje Atinske berze.

U sklopu priprema za migraciju na OASIS trgovačku platformu obavesteni su svi članovi Berze i njihovi IT vendori o predstojećoj migraciji sa platforme BelexFIX na platformu OASIS. Organizovana je prezentacija preko internet video mitinga kome su prisustvovali svi članovi Berze, uz njihove IT vendore. Na video prezentaciji članovi Berze su imali mogućnost upoznavanja sa svim važnijim aktivnostima koje predstoje u postupku migracije na novu trgovačku platformu, a koja će se izvoditi u dve sukcesivne faze. U prvoj fazi će ostati u upotrebi takozvani Klijent Centri koje je razvila Beogradska berza i koji su sada u upotrebi na lokacijama brokerskih kuća.

Većina članova Berze se odlučila za modalitet prelaska na OASIS sistem za trgovanje Atinske berze u prvoj fazi migracije, a na osnovu kojih će pojedini članovi Berze sprovesti kreiranje i prilagođavanje okruženja za trgovanje koja će raditi preko Interneta, umesto preko privatne telekomunikacione mreže Telekom Srbije na kojoj sada radi sistem BelexFIX. Modaliteti prelaska podrazumevaju ograničena ulaganja u nabavku mrežne i serverske opreme, internet infrastrukture i sistemskog softvera.

Izvršena je inicijalna priprema serverskog okruženja koje je potrebno za formiranje takozvanog UAT okruženja (okruženje za korisničko testiranje) na VMware okruženju i proverena i potvrđena komunikacija preko interneta između UAT okruženja Berze i test servera Atinske berze. Takođe, izvršeno je detaljno konfigurisanje i prilagođavanje servisa na FAT (fabričko testiranje) i UAT (korisničko testiranje) okruženju Beogradske berze za rad sa sistemima koji će biti razvijeni na strani Atinske berze u njihovom FAT i UAT okruženju. Inicijalno je izvršeno prilagođavanje SQL baza na serveru u UAT okruženju na osnovu bekapa produkcionih baza na dan 31.5.2022. godine, što će služiti za dalje testiranje i prilagođavanje na FAT i UAT okruženjima.

U celom izveštajnom periodu su redovno održavani MS Teams video sastanci na kojima su prisustvovali saradnici Beogradske i Atinske berze i usaglašavali specifikacije pojedinih delova sistema koji se moraju prilagoditi za rad između pojedinih delova sistema za trgovanje BelexFIX sa strane Beogradske berze i OASIS trgovačke platforme u prvoj fazi migracije.

U izveštajnom periodu većina članova Beogradske berze je uspostavila mrežnu VPN vezu sa okruženjem Atinske berze pomoću zahtevanih savremenih protokola, dok je nekoliko članova Berze još uvek u postupku nabavke mrežne opreme koja ima dugo vreme isporuke. U periodu od avgusta do kraja 2022. godine saradnici sektora su radili na testiranju aplikacija i servisa na takozvanom FAT okruženju Atinske berze u svrhu dobijanja radnih verzija aplikacija i servisa koje će se primeniti u UAT

Beogradska berza a.d. Beograd

okruženju Atinske i Beogradske berze kada u testiranju trgovačke platforme Atinske berze učestvuju i članovi Berze. U izveštajnoj godini angažovanjem spoljnih saradnika, intenzivne su aktivnosti i na poslovima prilagođavanja softvera BelexFIX za tržišni nadzor, za rad na trgovačkoj platformi OASIS. Prilagođavanje pokriva rad sistema u prvoj fazi migriranja na trgovačku platformu OASIS.

Izvršeno je prilagođavanje aplikacije „Informator“, koju je razvila Beogradska berza zbog promena u relevantnim zakonskim propisima.

S početkom ratnog sukoba u Ukrajini, konstatovana je povećana aktivnost hakerskih napada prema brojnim entitetima u Srbiji. S tim u vezi, preduzete su mere koje su na raspolaganju Berzi da osnaži odbranu svoje informacione infrastrukture. Najveći broj pokušaja napada na internet servise Beogradske berze je realizovan slanjem malicioznih mejlova od kojih se velika većina sprečila na nivou unutrašnjeg mejl servera i uz pomoć Symantec Anti Virus softvera. Uočen je povećan broj uobičajenih hakerskih pokušaja testiranja i napada na mrežnu infrastrukturu koja se nalazi na internetu. Svi internet serveri imaju softver sa plaćenim licencama za komercijalne operativne sisteme RedHat Enterprise Linux 8.x&7.x, koji se redovno ažurira u skladu sa pojavom novih ažuriranih paketa za dotične operativne sisteme.

Produkciona infrastruktura Beogradske berze je realizovana na nivou privatne mrežne i serverske infrastrukture. Veza Beogradske berze i njenih članova je ostvarena pomoću telekomunikacione infrastrukture Telekom Srbija i kao takva nije inicijalno laka meta za hakerske napade. Sigurnost rada na internetu zaposlenih Beogradske berze je u većoj meri ostvarena korišćenjem mrežnih uređaja firme PaloAlto, a izvršeno je i ažuriranje njihovog mrežnog operativnog Sistema na verziju 10.x.

Za potrebe servisa koji su raspoloživi na internetu, prevashodno web servisa, sajtova www.belex.rs, www.belex.info, upload.belex.rs, serbiaipo.rs, VPN veza, sektor IT Berze preporučuje pretplatu na servis za ispitivanje web sajtova na razne dokumentovane i nedokumentovane propuste koji postoje na internetu, kao i nabavka hardverske opreme uz pretplatu na ažuriranja mrežnih operativnih sistema. Za potrebe mrežne infrastrukture na kojoj se nalaze internet serveri Beogradske berze koji opslužuju sajtove, mejl servis i VPN servise preko CISCO ASA preporučuje se kupovina uređaja, dva manja mrežna CISCO sviča (24 1Gb porta) sa najnovijim mrežnim operativnim sistemima i plaćenom podrškom koja omogućava ažuriranje CISCO mrežnih operativnih Sistema u upotrebi. Nadalje, preporučuje se kupovina novog CISCO ASA uređaja koji bi zamenio zastareli postojeći za vezu sa Data Vendor-ima preko interneta ili prekonfiguracija novih CISCO FirePower firewall uređaja, uz plaćenu podršku koja omogućava ažuriranje mrežnih operativnih sistema. Kada je reč o firewall uređajima koji se koriste za potrebe rada zaposlenih Berze na internetu (dva PaloAlto uređaja model P220), preporučena je kupovina dva uređaja nove generacije.

Prilikom provere usklađenosti Akta o bezbednosti sa propisanim uslovima, te adekvatnosti utvrđenih mera zaštite, procedura, ovlašćenja i odgovornosti u IKT sistemu konstatovana je usklađenost sa zakonskom regulativom. Konstatovan je zadovoljavajući nivo informacione bezbednosti putem provere mera zaštite, procedura i odgovornosti utvrđenih Aktom o bezbednosti. Konstatovana je potreba konstantnog edukovanja korisnika u cilju bezbednog rada od kuće upotrebom mobilnih uređaja prilikom rada preko VPN veza sa Beogradskom berzom.

6. USLOVI IZ DOZVOLE ZA RAD ORGANIZATORA TRŽIŠTA

Tokom 2022. godine Beogradska berza, njene stručne službe i statutarni organi, imali su intenzivne aktivnosti koje su u funkciji obezbeđenosti uslova za rad organizatora tržišta u skladu sa zakonom koji uređuje tržište kapitala. Intenzivne aktivnosti obuhvatile su kako poslove koji su u funkciji migracije trgovačke platforme BelexFIX na novu trgovačku platformu Atinske berze – OASIS, u skladu sa ugovorom zaključenim prethodne godine između Atinske i Beogradske berze, tako i intenzivne normativne aktivnosti uslovljene kreiranim novim zakonskim okvirom donošenjem novog Zakona o tržištu kapitala, krajem 2021. godine i podzakonskih akata Komisije za hartije od vrednosti, sredinom jula 2022. godine, te utvrđenom obavezom Berze da svoju organizaciju i akta uskladi sa istima u periodu od 9 meseci od stupanja na snagu novog ZTK (5.1.2022.).

Beogradska berza a.d. Beograd

Kapital i akcionari Berze - Ukupan osnovni kapital Berze, upisan i uplaćen u celini, iznosi 125.632.000 dinara što je dinarska protivvrednost 1.512.202,87 EUR na dan 7.5.2008. godine kako je upisano u nadležni registar privrednih subjekata, i isti čini 4160 običnih akcija, CFI ESVTFR ISIN RSBGBEE39087, nominalne vrednosti 30.200 dinara, koje glase na ime.

	Matični broj	AKCIONARI BERZE na dan 31.12.2022. godine	Broj akcija /glasova
1.	07497717	AGM CONFIDENCE DOO BEOGRAD	22
2.	06876366	AIK BANKA A.D. BEOGRAD	70
3.	07074433	ALTA BANKA AD BEOGRAD	10
4.	3719101000	ATHEX	426
5.	08614938	BDD M&V INVESTMENTS AD BEOGRAD	170
6.	07558139	BEOBANKA AD BEOGRAD - U STEČAJU	430
7.	07025424	BEOGRADSKA BANKA AD BEOGRAD - U STEČAJU	540
8.		BOŠKOVIĆ GORAN	5
9.	07004893	BPŠ BANKA AD BEOGRAD	170
10.		ĆOSIĆ BRANISLAV	42
11.	20841931	DARIK DOO BEOGRAD	61
12.	07023014	ENERGOPROJEKT HOLDING A.D. BEOGRAD	5
13.	07073160	ENERGOPROJEKT NISKOGRADNJA AD BEOGRAD	20
14.	08063818	ERSTE BANK AD NOVI SAD	170
15.	FN 33209 m	ERSTE GROUP BANK AG – PROP. ACC	386
16.	17171178	EUROBANK DIREKTNA A.D.	10
17.	07534183	EXPOBANK A.D. BEOGRAD	10
18.	07601093	HALKBANK A.D. BEOGRAD	60
19.	07093446	KEMPTEN CO.YU DOO BEOGRAD	30
20.	07046898	KOMPANIJA DUNAV OSIGURANJE ADO BEOGRAD	120
21.		KRNETA SINIŠA	4
22.	07601964	LOZNIČKA BANKA AD LOZNICA - U STEČAJU	30
23.	06974554	MOBTEL-PTT DOO BEOGRAD	90
24.	02011395	MONTENEGROBANKA AD PODGORICA	120
25.		NEDELJKOVIĆ JASMINA	3
26.		NICOVIĆ ĐORĐIJE	19
27.	07737068	NLB KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD	170
28.	20832142	NOVA AGROBANKA AD BEOGRAD – U STEČAJU	80
29.	07552335	OTP BANKA SRBIJA	30
30.	07008465	POINT GROUP INT DOO BEOGRAD	10
31.	17174088	PRUDENCE CAPITAL A.D. BEOGRAD	10
32.	08212538	RAZVOJNA BANKA VOJVODINE AD NOVI SAD - U STEČAJU	40
33.	08277931	RBA BANKA A.D. NOVI SAD	10
34.	07020171	REPUBLIKA SRBIJA	470
35.	17407813	SAVA NEŽIVOTNO OSIGURANJE A.D.O.BEOGRAD	45
36.	27006477	STEČAJNA MASA KONCERN FARMAKOM FAS SOMBOR	1
37.	476KFN150714P	UNICREDIT BANK SRBIJA A.D.- KASTODI RN-KS	50
38.	17162128	UNIKONSALT AD BEOGRAD	131
39.	06031676	UNIVERZAL BANKA AD BEOGRAD - U STEČAJU	40
40.	21729825	VICTORIA GROUP NON CORE DOO NOVI SAD	50
		UKUPNO:	4160

Zakonom o tržištu kapitala propisan je minimalni iznos kapitala organizatora tržišta koji je istovremeno i organizator MTP u iznosu od EUR 1.000.000 u dinarskoj protivvrednosti. Podzakonskim aktom Komisije za hartije od vrednosti propisano je da je Berza dužna da trajno održava minimalni iznos kapitala iz dozvole za rad, u skladu sa uputstvom koje propisuje Komisija za hartije od vrednosti.

U narednom tabelarnom prikazu dati su podaci o kapitalnom cenzusu Beogradske berze a.d. Beograd, obračunatom prema uputstvu Komisije za hartije od vrednosti i prema srednjem obračunskom kursu NBS na dan 31.12.2022. godine (1 EUR – 117,3224 RSD).

Beogradska berza a.d. Beograd

NAZIV POZICIJE	AOP	Bilans stanja na dan 31.12.2022.	
		000 RSD	000 EUR
Osnovni kapital	0402	125.632	1.071
Upisani a neplaćeni kapital	0403	--	--
Kapitalne rezerve	0404	--	--
Rezerve iz dobitka	0405	33.466	285
Revalorizacione rezerve = 1/2	0406	29.468	251
Nerealizovani dobitci po osnovu hartija od vrednosti = 1/2	0407	--	--
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti	0408	--	--
Neraspoređeni dobitak	0409	2.897	25
Gubitak tekuće godine	0412	--	--
Otkupljene sopstvene akcije	0415	--	--
Ukupno (402-403+404+405+0,5*406+0,5*407-408+409-412-415)		191.463	1.632

U delu ispunjenost uslova **tehničke organizovanosti organizatora tržišta** u skladu sa propisima koji uređuju tržište kapita, Berza ima organizovan jedinstveni informacioni sistem Berze – BelexFIX, i istovremeno saglasno zakonu koji uređuje informacionu bezbednost Berza je evidentirana za **operatora informaciono-komunikacionog sistema** od posebnog značaja koji se koriste u obavljanju delatnosti od opšteg interesa i drugim delatnostima.

U vezi sa odlukom i ugovorom iz 2021. godine o migraciji BelexFIX – na novu trgovačku platformu, te prelaska i daljeg organizovanja trgovanja finansijskim instrumentima uključenim na tržišta Berze na OASIS – trovačku platformu ATHEX-a, Atina, Republika Grčka, aktivnosti Berze bile su usmerene na uspostavljanju uslova za fazno izvršenje datog posla. Sa tehničkom realizacijom posla navedene migracije trgovačke platforme, izmena nastupa u delu sistema koji obuhvata **modul/platformu** za „Trgovanje“ BelexFIX (Trading), te njegovo napuštanje i prelazak na „Trading“ platformu OASIS, dok ostali moduli BelexFIX su i dalje u funkciji i koriste se kao periferni moduli, na način omogućavanja protoka podataka iz zajedničke trgovačke platforme OASIS ka perifernim modulima BelexFIX i omogućavanja vršenja poslova registrovane delatnosti organizatora tržišta. S tim u vezi, posebno je tretirano pitanje obezbeđenja pratećih funkcionalnosti, među kojima od posebnog značaja za pravilno funkcionisanje organizatora tržišta - tržišni nadzor “ Online Surveillance”. Ovo iz razloga što datu funkcionalnost ATHEX obezbeđuje kupovinom licence. Stoga se tokom 2022. godine pristupilo uspostavljanju funkcionalnog povezivanja BelexFIX aplikacije “Online Surveillance” i zajedničke trgovačke platforme OASIS i time realizacija tržišnog nadzora u skladu sa propisima i aktima Berze

Ovako **reorganizovan informacioni sistem za trgovanje**, nastavlja kao do sada da obezbeđuje ispunjenost zahteva tehničke organizovanosti Berze saglasno propisima, te omogućava svim učesnicima na tržištu da istovremeno i pod jednakim uslovima ispostavljaju naloge za trgovanje hartijama od vrednosti i da u realnom vremenu imaju jednak pristup informacijama o stanju na tržištu i zaključenim transakcijama. Aktivnosti članova Berze obavljaju se korišćenjem klijentske aplikacije za trgovanje koju je razvila Beogradska berza ili korišćenjem aplikacije „Xnet trader“ koju je razvila ATHEX. Pristup članova Berze platformi za trgovanje OASIS odvijaće se preko Interneta korišćenjem VPN tehnologija, a pristup će biti zaštićen korišćenjem modernih tehnologija VPN IPsec kanala.

Imajući u vidu da tokom 2022. godine **nije okončan posao migracije BelexFIX na OASIS**, to su Pravila poslovanja Berze doneta u postupku usaglašavanja sa novodonetim ZTK bazirana u svim svojim delovima na funkcionisanju sistema BelexFIX. U periodu pre prelaska organizacije trgovanja na OASIS, neophodno je izvršiti i odgovarajuće izmene Pravila poslovanja Berze u delu funkcionisanja, pristupa i korišćenje BelexFIX za obavljanje poslova trgovine hartijama od vrednosti koje su uključene na tržišta Berze, te pribaviti saglasnost Komisije za hartije od vrednosti.

Organizaciona osnova - U skladu sa propisima koji uređuju tržište kapitala, Berza ispunjenost uslova adekvatnog poslovnog prostora za obavljanje delatnosti iz dozvole za rad organizatora tržišta (svojina ili dugoročni zakup, najmanje 10 godine), od 1996. godine i dalje obezbeđuje dugoročnim zakupom,

Beogradska berza a.d. Beograd

po osnovu ugovora zaključenim sa državom, sada u republičkom objektu na Novom Beogradu, ul. Omladinskih brigada br. 1, sa ugovornim elementima:

- ✓ površina 613,20 m²,
- ✓ rok zakupa 01.05.2014.-30.04.2024. godine.

Prostor Berze organizovan je na način kojim se obezbeđuju **organizacioni zahtevi** za obavljanje poslova iz dozvole za rad, saglasno propisima, te je unutrašnjom organizacijom poslovanja uspostavljeno blagovremeno, racionalno i ekonomično izvršavanje poslova i zadataka iz delokruga rada Berze; obezbeđenje stalne i efikasne komunikacije i protoka dokumentacije i podataka između organizacionih jedinica Berze; obezbeđenje sistema interne kontrole; regulisanje rada informacionog sistema u vanrednim okolnostima; optimalno korišćenje kadrovskih i materijalnih kapaciteta i povećanje efikasnosti rada Berze. Spor koji je u vezi sa pokušanim prevaljivanjem troškova na Berzu inicirala Republika Srbija - Uprava za zajedničke poslove republičkih organa tokom 2020 godine i u odsustvu sporazumnog rešenja istog, tokom 2021. godine vođenog sudskog postupka, okončan je pravosnažno u korist Berze. Naime, u prvostepenom parničnom postupku u vezi sa spornim troškovima na ime plaćanja za „PPD – protivpožarno dežurstvo“, vođenom između tužioca Republika Srbija – Uprava za zajedničke poslove republičkih organa i tužene – Beogradske berze, Privredni sud u Beogradu je presudom u predmetu 38 – P. 3009/2021, od 8.12.2021. godine u celosti odbio tužbeni zahtev Uprave, kao neosnovan. Nezadovoljan prvostepenom presudom, tužilac (Uprava) je 4. februara 2022. godine izjavio žalbu. Drugostepeni sud – Privredni apelacioni sud u Beogradu je u parničnom postupku predmeta 7 Pž 2356/22, doneo dana 5. oktobra 2022. godine Presudu kojom se odbija žalba tužioca (Uprave) kao neosnovana i potvrđuje presuda prvostepenog suda – Privrednog suda u Beograd u predmetu postupka P. 3009/2021 od 8. decembra 2021. godine. Presudom je drugostepeni sud našao da je odluka prvostepenog suda pravilna, te da je pravilno, sa osloncem na odredbu člana 570 Zakona o obligacionim odnosima, zaključeno da poslovi protivpožarne zaštite spadaju u troškove održavanja same stvari u funkciji, odnosno u ispravnom stanju, te da je stoga obaveza na plaćanje istih na stani zakupodavca... i da nema zakonskog osnova da se oni prefakturišu zakupcu. Presudom je tužilac (Uprava) obavezana da tuženoj (Berzi) nadoknadi troškove parničnog postupka, sve u roku od 8 dana od dana prijema prepisa presude, pod pretnjom prinudnog izvršenja.

Berza je u 2022. godinu ušla i završila je sa 16 izvršioaca, raspoređenih za obavljanje poslova i zadataka radnih mesta koja su posebnim pravilnikom Berze sistematizovana na način kojim se obezbeđuje korišćenje radnog vremena u punom obimu, te koji poslovi su određeni kao: poslovi koji se obavljaju "po pravilu", i "ostali poslovi" koji se obavljaju u vremenu do punog radnog vremena i na način kojim se ne remeti blagovremeno i kvalitetno obavljanje poslova koji se obavljaju "po pravilu". Od ukupnog broja zaposlenih Berze, u velikom broju sa visokom stručnom spremom, licencama i dugogodišnjim iskustvom na berzanskim poslovima, na dan 31.12.2022. godine, **šest zaposlenih Berze (uključujući i direktora Berze) ima dozvolu za obavljanje poslova brokera** koju je izdala Komisija za hartije od vrednosti izdala, a koju dozvolu propisi utvrđuju za kadrovski uslov dozvole za rad Berze.

Zaposleni Beogradske berze a.d. Beograd (uključujući i direktora Berze)				
godina	fakultet	viša škola	srednja škola	ukupno
2010	31	2	9	42
2011	28	2	9	39
2012	27	2	8	37
2013	23	1	9	33
2014	23	--	8	31
2015	18	--	6	24
2016	16	--	6	22
2017	15	--	6	21
2018	14	1	4	19
2019	13	1	4	18
2020	12	1	4	17
2021	11	1	4	16
2022	11	1	4	16

Beogradska berza a.d. Beograd

Saglasno zakonu koji uređuje radne odnose, te kolektivno pregovanje, Kolektivni ugovor Beogradske berze a.d Beograd (01/4 br. 323-1/21), sa važenjem od 5.2.2021.g. do 5.2.2023. godine, Aneksom br. 1. (01/4 br. 3080/22), izmenjen je u u delu ugovaranja iznosa cena rada za najjednostavniji rad na nivou Berze. Predmetni Aneks zaključen je u vezi Inicijative Sindikalne organizacije Berze i predloga da se cena rada za najjednostavniji rad utvrdi na nivou iz 2014. godine, ili uveća za minimalno 10%. Uz uvažavanje argumentacije i egzaktnih pokazatelja iznetih u predmetnoj Inicijativi, ista je prihvaćena imajući u vidu, između ostalog i činjenicu da Berza u dužem periodu obavlja poslove sa brojem izvršioca ispod objektivnog optimuma, praktično na nivo apsolutnog minimuma, što dovodi Berzu u moguć rizik realizacije poslova koji su u toku, a pre svega u delu obavljanja ključnih, obimnih i intenzivnih poslova koji su oročeni aktuelnim poslovima na migraciji trgovačke platforme i usklađivanja organizacije i akata Berze sa novodonetim propisima iz oblasti tržišta kapitala. Kako je pomenutom Kolektivnom ugovoru isticao rok važenja, to su strane u pregovorima utvrdile novi Kolektivni ugovor Berze (01/4 br. 5042-1/22), na određeno vreme u trajanju od tri godine, odnosno u periodu od 1.1.2023. do 31.12.2025. godine.

Broj zaposlenih i dalje je ispod optimuma potreba Berze i veći broj izvršioca obavlja izvršilačke poslove koji su svojevremeno sistematizovana kroz dva ili više radnih mesta. Stoga je potreba za tzv. outsource izvođačima, naročito u delu IT poslova, bila prisutna i tokom 2022. godine. Navedene okolnosti su opredeljujuće uticale na Berzu da usled nemogućnosti daljeg samostalnog razvoja i održavanja BelexFIX migrira svoju trgovačku platformu na OASIS.

7. NORMATIVNE AKTIVNOSTI STATUTARNIH ORGANA BERZE

Tokom perioda jul-septembar 2022. godine, normativna aktivnost Beogradske berze bila je veoma intenzivna, s obzirom da je postupak usaglašavanja Berze sa novodonetim ZTK obuhvatio izmenu i donošenje novih svih osnovnih opštih akata Beogradske berze, a u vezi sa datim poslom i veoma brojno održavanje sednica statutarnih organa organizovanih na pripremi i donošenju datih akata. Normativne aktivnosti na utvrdjivanju nove regulative Berze, započete su pripremom Statuta Berze čije je usvajanje u nadležnosti Skupštine Berze. Zbog specifičnosti delatnosti i organizacije Beogradske berze, društva sa sa pravima, obavezama i odgovornostima utvrđenim zakonima kojima se uređuju privredna društva i tržište kapitala, konceptualno, Berza odredbama Statuta prevashodno uređuje pitanja od značaja za organizaciju i poslovanje društva u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, i delom Zakonom o tržištu kapitala u pogledu odredbi kojim se uređuje organizacija Berze. Ostala pitanja u vezi sa obavljanjem poslova organizatora tržišta saglasno Zakonu o tržištu kapitala, uređena su Pravilima poslovanja i Pravilnikom o listingu, Pravilnikom o tarifi Berze, a donošenje pomenutih akata određeno je u nadležnost Upravnog odbora Berze.

Ono što je specifično za dati posao izrade akata Berze jeste da počev od osnivanja Berze, 1989. godine do danas, a u međuvremenu je doneto četiri zakona koji uređuju organizaciju poslovanja Berze i četiri puta je Berza u proteklom periodu vršila usaglašavanje svojih akata sa novodonetim zakonima, po prvi put su službenici Ministarstva finansija putem punomoćnika Republike Srbije u Upravnom odboru Berze, aktivno dostavljali svoje primedbe i sugestije na nacрте, te predloge akata Berze, te time dali izuzetan doprinos u utvrđivanju tekstova akata Berze. Ovo imajući u vidu da je nadležno ministarstvo finansija ovlašćeni predlagač zakona koji reguliše materiju tržišta hartija od vrednosti i organizaciju poslovanja organizatora tržišta, odnosno Berze.

Po usvajanju osnovnih opštih akata, Berza je Komisiji za hartije od vrednosti uputila zahtev za pribavljanje **dozvole za rad** saglasno novom ZTK i u svrhu dokaza ispunjenosti uslova iz dozvole za rad, dostavila predmetna akta i podatke.

Komisija za hartije od vrednosti je Rešenjem o usklađivanju Beogradske berze a.d. Beograd sa Zakonom o tržištu kapitala (del.br. Komisije: 2/2-120-2883/7-22, od 29.12.2022. godine; prij. br. Berze: 01/1-5314/22, od 29.12.2022.godine), dala saglasnost na opšta akta Berze doneta u postupku usklađivanja akata i organizacije sa Zakonom o tržištu kapitala (Službeni glasnik RS br. 129/21):

- ✓ Statut Beogradske berze a.d. Beograd (04/1 br. 3849-1/22, od 6.9.2022. godine),
- ✓ Pravila poslovanja Beogradske berze a.d. Beograd (04/2 br. 4022/22, od 29.9.2022. godine),

Beogradska berza a.d. Beograd

- ✓ Pravilnik o tarifi Beogradske berze a.d. Beograd (04/2 br. 4024/22, od 29.9.2022. godine),
- ✓ Pravilnik o listingu Beogradske berze a.d. Beograd (04/2 br. 4023/22, od 29.9.2022. godine),

Pomenuta osnovna opšta akta Berze objavljena su na internet stranici Berze dana 29.12.2022.godine, te su prvog radnog dana po proteku roka od 8 (osam) dana od dana njihovog objavljivanja na internet stranici Berze, stupila na snagu: **9.1.2023. godine**

8. AKTIVNOSTI STATUTARNIH ORGANA BERZE U 2022. GODINI

Tokom 2022. godine održane su dve sednice **Skupštine Berze** i to: XXXIV redovna skupština akcionara Berze (u daljem tekstu: redovna Skupština Berze) dana 27. aprila 2022. godine i XXXV vanredna skupština akcionara Berze (u daljem tekstu vanredna Skupština Berze) dana 6. septembra 2022. godine. Vanredna Skupština Berze održana je za potrebe blagovremenog donošenja odluka u nadležnosti ovog statutarnog organa u postupku usaglašavanja Berze sa novim Zakonom o tržištu kapitala (Službeni glasnik RS 129/21) koji je stupio na snagu 5.1. 2022.godine, sa primenom od 5. januara 2023. godine. Obe sednice održane su u poslovnom sedištu Berze.

U skladu sa svojim nadležnostima, Skupština Berze je na redovnoj sednici, u okviru utvrđenog Dnevnog reda razmatrala i jednoglasno (sa 2.766 glasova) usvojila Zapisnik sa XXXIII redovne Skupštine Beogradske berze i Odluku o izboru spoljnog revizora za obavljanje revizije finansijskog izveštaja Beogradske berze za 2022. godinu (po tački 5. Dnevnog reda), u predlogu datom od strane Upravnog odbora Berze. Skupština Berze je razmatrala i većinom glasova usvojila predloge Upravnog odbora po preostalim tačkama Dnevnog reda. U okviru tačke 2. Dnevnog reda Skupština Berze je donela Odluku o usvajanju Godišnjeg izveštaja o poslovanju sa godišnjim finansijskim izveštajem Beogradske berze za 2021. godinu, kao i Odluku o usvajanju Izveštaja spoljnog revizora o izvršenoj reviziji finansijskih izveštaja Beogradske berze za 2021. godinu i Izveštaja Upravnog odbora Skupštini Berze povodom finansijskih izveštaja Berze za 2021. godinu, za čije usvajanje su glasali predstavljeni akcionari koji poseduju 2646 glasova, dok se jedan akcionar koji poseduje 120 akcija, uzdržao od glasanja po ovoj tački Dnevnog reda. U okviru tački 3. i 4. Dnevnog reda Skupština Berze je u predlozima datim od strane Upravnog odbora Berze donela: Odluku o pokriću gubitka iskazanog u godišnjem finansijskom izveštaju Berze za 2021. godinu i Odluku o usvajanju Plana poslovne politike i Finansijskog plana Beogradske berze a.d. Beograd za 2022. godinu sa tekstom datog dokumenta, za čije usvajanje su glasali predstavljeni akcionari koji poseduju 2556 glasova, dok se dva akcionara koji poseduju ukupno 210 akcija, uzdržalo od glasanja po ovim tačkama Dnevnog reda. Na vanrednoj sednici, Skupština Berze je u okviru utvrđenog Dnevnog reda razmatrala i jednoglasno (sa 2.751 glasova) usvojila Zapisnik sa XXXIV redovne Skupštine Berze, kao i Odluku o usvajanju statuta Beogradske berze a.d. Beograd (broj: 04/1-3849/22) sa tekstom Statuta (broj 04/1-3849-1/22) koji je njen sastavni deo i Odluku o izboru Nadzornog odbora Beogradske berze a.d. Beograd (broj: 04/1-3850/22). Novi Statut Beogradske berze a.d. Beograd inicijalno je sačinjen od strane stručnih službi Berze u formi nacrtu koji je za potrebe prethodnih konsultacija u vezi sa pitanjima koja se uređuju Statutom Berze dostavljen članovima Upravnog odbora na V/22 ponovljenoj sednici Upravnog odbora, dana 14.7.2022. godine. Predlozi, mišljenja i sugestije članova Upravnog odbora dostavljeni na inicijalni tekst obrađeni su od strane stručnih službi Berze i inkorporirani u drugi nacrt Statuta Berze, koji je u pojedinostima razmatran je na narednoj, VI/22 sednici Upravnog odbora. Na ovoj sednici jednoglasno je prihvaćeno predloženo postupanje stručnih službi Berze po primedbama primljenim između dve sednice, izuzev u delu zapisnički konstatovanih pitanja u vezi sa kojima su usaglašena postupanja za pripremu teksta za razmatranje na narednoj sednici. Konačni predlog teksta Statuta Berze, koji je upućen Skupštini Berze na razmatranje, finaliziran je na VII/22 sednici Upravnog odbora koja je održana 11.8.2022. godine, te usvojen odlukom Upravnog odbora broj 04/2 br. 3618/22 donetoj na ovoj sednici. Predlog Upravnog odbora razmotren je i jednoglasno usvojen na XXXV vanrednoj sednici Skupštine Berze odlukom broj 04/1- br. 3849/22 sa tekstom Statuta Berze broj 04/1- br. 3849-1/22 koji je njen integralni deo. Statut Berze usvojen je uz poštovanje većine propisane važećim propisima koji uređuju pravni položaj privrednih društava.

Tokom 2022. godine, **Upravni odbor** funkcionisao je u sazivu uređenom Statutom Berze (broj: 04/1-954-1/16) i skupštinskom odlukom Beogradske berze (04/1-2718/20, od 30.6.2020. godine, u četvorogodišnjem mandatu počev od pribavljanja saglasnosti Komisije za hartije od vrednosti na

Beogradska berza a.d. Beograd

imenovane članove uprave Berze (29.9.2020. g.). Rad ovog statutarnog organa Berze tokom prvog polugodišta 2022. godine, je dominantno bio u sklopu aktivnosti na pripremi godišnjih izveštaja Berze, te pripremi predloga materijala o pitanjima iz delokruga odlučivanja Skupština Berze, a u drugom polugodištu u sklopu aktivnosti statutarnih organa Berze na usklađivanju Berze sa novodonetim Zakonom o tržištu kapitala u propisanom roku, a uz uvažavajući pravila postupka za sazivanje i održavanje vanrednih sednica.

U 2022. godini, održano je ukupno 12 sednica Upravnog odbora, od kojih jednu ponovljenu sednicu (zbog nedostatska kvoruma), tri pisane sednice i četiri vanredne sednice.

2022. GODINA - UČEŠĆE ČLANOVA UPRAVNOG ODBORA U RADU SEDNICA-														
punomoćnik člana Upravnog odbora		broj/vrsta sednice (rs-redovna sednica; ps- pisana sednica; vs-vanredna sednica)											% učesća	
		ps	rs	rs	ps	ponovljena	vs	vs	ps	vs	rs	vs		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
Republika Srbija	Olivera Zdravković	√	√	√	√	X	√	√	√	√	√	√	√	91%
ERSTE bank	Aleksandra Parčetić	√	√	√	√	√	√	√	√	√	X	√	√	91%
MVI	Jasmina Bjelić	√	√	√	√	X	√	√	√	√	√	√	√	91%
AOD	Dejan Mitrović	√	√	√	√	X	√	X	√	√	√	√	√	82%
PBŠ banka	Marko Matić	√	X	√	√	X	X	X	√	√	√	X	√	55%

Na 35. vanrednoj sednici Skupštine Berze, dana 6.9.2022. godine, donošenjem novog Statuta Beogradske berze a.d. Beograd povećan je broj članova ovog statutarnog organa, koji se sa primenom novog ZTK imenuje nadzornim odborom. Nadzorni odbor je brojčano povećan sa 5 na 7 članova, uz neizmenjenu odredbu Statuta Berze koja reguliše strukturu Upravnog odbora, a kojom se obezbeđuje da u ovom organu Berze budu zastupljeni akcionari Berze sa najvećim učešćem u kapitalu Berze; akcionari Berze koji su istovremeno i članovi Berze vodeći računa o njihovom učešću u kapitalu Berze i veličini obima prometa ostvarenog u trgovanju hartijama od vrednosti na Berzi; kao i manjinski akcionari Berze.

Na istoj, 35. vanrednoj sednici Skupštine Berze doneta je i Odluka (04/1 br. 3850/22) o izboru novog saziva Nadzornog odbora Beogradske berze a.d. Beograd u sastavu:

NOVOIZABRANI NADZORNI ODBOR BEOGRADSKE BERZE		matični broj
1.	REPUBLIKA SRBIJA	07020171
2.	AGENCIJA ZA OSIGURANJE DEPOZITA u funkciji stečajnog upravnika banaka u stečaju koji su akcionari Berze	17606786
3.	ATHEX	3719101000
4.	ERSTE BANK A.D. NOVI SAD (investiciono društvo i član Berze)	08063818
5.	BDD M&V INVESTMENTS A.D. BEOGRAD (investiciono društvo i član Berze)	08614938
6.	BANKA POŠTANSKA ŠTEDIONICA A.D. BEOGRAD (investiciono društvo i član Berze)	07004893
7.	KOMPANIJA DUNAV OSIGURANJE ADO BEOGRAD	07046898

Postupak imenovanja punomoćnika članova Nadzornog odbora i dostavljanja dokaza i dokumentacije o ispunjenosti propisanih uslova za člana uprave Berze, je i po proteku izveštajnog perioda, u toku, te se novoimenovani Nadzorni odbor još uvek **nije konstituisao**. Saglasno novousvojenom Statutu Berze, koji je u primeni od 9.1.2023. godine, utvrđeno je (čl. 75.) da „**članovi Upravnog odbora nastavljaju sa radom u funkciji Nadzornog odbora Društva** u skladu sa ovim Statutom do pribavljanja saglasnosti Komisije za hartije od vrednosti na odluku Skupštine Berze o izboru Nadzornog odbora Društva u novom sastavu, koja odluka je doneta u postupku usklađivanja Društva sa ZTK.“

Tokom 2022. godine, zbog pogoršanja epidemiološke situacije i izbegavanja okupljanja većeg broja lica (učesnika sednice) u zatvorenom prostoru, Upravni odbor je PRVU pisanu sednicu, održao 28.

Beogradska berza a.d. Beograd

januara 2022. godine, na kojoj su usvojeni izveštaji popisne komisije i komisije za procenu imovine sa stanjem na dan 31.12.2021. godine, te izmenjen Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Beogradske berze a.d. Beograd.

U postupku pripreme redovne sednice Skupštine Berze, Upravni odbor je na DRUGOJ redovnoj sednici, održanoj 3.3.2022. godine, Skupštini Berze utvrdio predloge odluka o usvajanju Godišnjeg izveštaja o poslovanju sa godišnjim finansijskim izveštajem Beogradske berze za 2021. godinu, kao i o pokriću gubitka iskazanog u godišnjem finansijskom izveštaju.

TREĆA redovna sednica, održana je 18.3.2022. godine. Na sednici je Upravni odbor utvrdio predloge sledećih akata i odluka o kojima odlučuje Skupština Berze: Odluka o usvajanju Izveštaja nezavisnog revizora o izvršenoj reviziji finansijskih izveštaja Berze za 2021. godinu i tekst Izveštaja Upravnog odbora Skupštini Berze povodom godišnjih finansijskih izveštaja za 2021. godinu; Plan poslovne politike i Finansijski plan Beogradske berze a.d. Beograd za 2022. godinu; Odluku o izboru spoljnog revizora za obavljanje revizije godišnjeg finansijskog izveštaja Beogradske berze za 2022. godinu. Upravni odbor je Odlukom sazvao 33. redovnu sednicu Skupštine za sredu, 27. aprila 2022. godine, sa početkom u 14:00 časova, u poslovnom sedištu Berze, sa utvrđenim predlogom dnevnog reda sednice i pratećim formularima. Upravni odbor je na datoj sednici, a saglasno promenama računovodstvenih propisa i propisa koji regulišu kontni okvir privrednih društava, Odlukom izmenio obrazac – Informatora o izdavaocu: privredna društva (oznaka: AD) - Obrazac BB-PO-L-AD. Na sednici je doneta i Odluka o prestanku članstva Berze u sistemu SEE Link zaključno sa 31.12.2022. godine.

Na ČETVRTOJ pisanoj sednici, dana 27.4.2021. godine, uvažavajući pristigla punomoćja akcionara Berze, kao i u međuvremenu vođenu telefonsku komunikaciju između stručnih službi Berze i akcionara Berze o punomoćnicima istih koji su određeni za učešće u radu sazvane sednice Skupštine Berze, Upravni odbor Berze je Skupštini Berze odlukom predložio sastav skupštinskih radnih tela.

PETA hitna sednica, sazvana za utorak 28.juna 2022. godine radi odlučivanja Upravnog odbora u svojstvu drugostepenog organa o izjavljenoj žalbi izdavaoca - NLB Komercijalna banka a.d. Beograd na rešenje Direktora Berze o privremenoj obustavi trgovanja preferencijalnim akcijama Izdavaoca, nije održana zbog nedostatka kvoruma sednice, a koji u skladu sa Statutom Berze postoji kada sednici lično prisustvuje najmanje tri člana Upravnog odbora. Sazivanju sednice, dana 23.6.2022. godine, prethodila je telefonska komunikacija članova Upravnog odbora Beogradske berze a.d. Beograd sa Direktorom Berze kojom prilikom su isti obavešteni i istovremeno se saglasili sa održavanjem hitne sednice sa predmetom rešavanja Upravnog odbora (u svojstvu drugostepenog organa) o žalbi NLB Komercijalna banka a.d. Beograd izjavljenoj na Rešenje Direktora (prvostepenog organa) o privremenoj obustavi trgovanja preferencijalnim akcijama Izdavaoca, javno objavljeno na internet stranici danom donošenja (16.6.2022.g).

PETA ponovljena sednica, održana je 14.7.2022. godine na kojoj je Upravni odbora u svojstvu drugostepenog organa o izjavljenim žalbama izdavaoca - NLB Komercijalna banka a.d. Beograd na rešenje Direktora Berze (o privremenoj obustavi trgovanja preferencijalnim akcijama Izdavaoca) i rešenje Komisije za listing (o privremenoj obustavi trgovanja listiranim, običnim, akcijama Izdavaoca). Upravni odbor je u celini odbio pomenute žalbe kao neosnovane i u celini potvrdio prvostepena rešenja Berze o privremenoj obustavi trgovanja akcijama imenovanog Izdavaoca doneta iz razloga nastanka okolnosti koje su u vezi sa objavljivanjem informacija od materijalnog značaja za donošenje investicionih odluka tokom perioda kotacije akcija Izdavaoca na tržištu Berze, te narušavanja poverenja u trgovinu hartijama od vrednosti. U međuvremenu, u periodu od donošenja prvostepenih rešenja Berze do odlučivanja Upravnog odbora o izjavljenim žalbama, zbog nastupanja uslova za nastavak trgovanja akcijama NLB Komercijalna banka a.d. Beograd određenog datim rešenjima Berze, doneta su rešenja Berze o prestanku privremene obustave i nastavku trgovanja datima akcijama na regulisanom tržištu. U nastavku pete sednice, Upravni odbor je usvojio Polugodišnji izveštaj o poslovanju Berze u 2022. godini, te izdvojena sredstva za finansiranje poslova razvoja i održavanja informacionog sistema Beogradske berze a.d Beograd. Na sednici je imenovana i Disciplinska komisija Berze nadležna za vođenje postupka i utvrđivanje odgovornosti članova Berze zbog postupanja i izvršenja radnji koje su suprotne propisima i aktima Berze.

Imajući u vidu predstojeći period godišnjih odmora (jul-septembar), a u svrhu obezbeđenja kvoruma za održavanje sednica Upravnog odbora koje su u funkciji obezbeđenja zakonitog poslovanja Berze,

Beogradska berza a.d. Beograd

Upravni odbor je utvrdio Plan sednica za period jul – septembar 2022. godine, sa datumom sazivanja Skupštine Berze, a koje sednice su u sklopu aktivnosti statutarnih organa Berze na usklađivanju Berze sa Zakonom o tržištu kapitala.

sednica	datum sednice	predmet razmatranja/utvrđivanje predloga skupštini Berze
VI/22	28.07.2022.	Razmatranje Nacrta Statuta Berze, te predloga članova Upravnog odbora dostavljenih Berzi za drugačije uređenje pojedinih pitanja Statuta
VII/22	11.08.2022.	Utvrđivanje predloga akata o kojima odlučuje Skupština Berze - Statut Berze; - Odluka o izboru Upravnog odbora; Sazivanje vanredne sednice Skupštine Berze (6.9.2022.)
VIII/22	5. 09.2022. pisana sednica	Sastav skupštinskih radnih tela vanredne Skupštine Berze
06.09.2022. – Vanredna sednica Skupštine Berze		
IX/22	29.09.2022.	Donošenje akata u postupku usklađivanja Berze sa ZTK - Pravila poslovanja Berze; - Pravidnika o listingu Berze; - Pravidnika o tarifi Berze.

DESETA redovna sednica održana je 1.11.2022. godine, na kojoj sednici je Direktor u skladu sa statutarnom obavezom podneo Upravnom odboru kvartalni izveštaj o poslovanju Beogradske berze (januar-septembar 2022. godine), te utvrdio Berzanski kalendar za 2023. godinu i odlukom imenovao komisije Berze za vršenje poslova popisa i procene imovine Berze na dan 31.12.2022. godine. Istovremeno, odlukom je izvršena prenamena sredstava za finansiranje održavanja informacionog sistema Berze, a izdvojenih Planom poslovne politike Berze za 2022. godine i odlukom Upravnog odbora.

JEDANAESTA hitna sednica održana je 12.12.2022. godine, a sazvana je u cilju realizacije Zaključka Vlade Republike Srbije (br: 422-9776/2022 od 1. decembra 2022. godine), kojim je prihvaćen Izveštaj Ministarstva finansija o analizi postojeće vlasničke strukture Berze sa predlogom mera za otkup akcija od akcionara Berze koji nisu u posrednom ili neposrednom vlasništvu Republike Srbije, te ovlašćeno Ministarstvo finansija da preduzme sve neophodne aktivnosti na odabiru nezavisnog procenitelja za procenu cene akcija Berze.

U vezi sa predmetnim Zaključkom Vlade Republike Srbije, Upravni odbor je doneo Odluku kojom se za potrebe sprovođenja procene vrednosti akcija Berze, a koju procenu će izvršiti nezavisni procenitelj koga, o sopstvenom trošku, odredi akcionar Berze - Republika Srbija (Ernst & Young Global Limited – EY Srbija), omogućiti pristup i uvid u računovodstveno-knjigovodstvena dokumenta, a koja dokumenta mogu biti i deo poslovne i profesionalne tajne Berze, potrebna radi sprovođenja postupka procene vrednosti akcija Berze.

Na sednicama je Upravni odbor usvajao zapisnike sa prethodnih sednica Upravnog odbora, te prihvatao informacije i izveštaje u okviru tekućih pitanja.

9. FINANSIJSKI REZULTAT POSLOVANJA

Beogradska berza je nakon dve godine ponovo zabeležila pozitivan finansijski rezultat, koji se u Godišnjem finansijskom izveštaju o poslovanju za 2022. godinu, iskazuje u iznosu od RSD 1.344.105,15.

Finansijski rezultat Beogradske berze za 2022. godinu opredeljen je između ostalog značajnim rastom prihoda od ostalih naknada, odnosno prihoda od provizije po osnovu trgovanja hartijama od vrednosti na tržišnim segmentima Berze. Ostvarenim rezultatom se praktično demonstrira snažan uticaj nelikvidnosti tržišta, te prihoda od provizije na trgovanje na finansijski rezultat Berze, odnosno kvalitet i pozitivan uticaj svih do sada sprovedenih mera optimizacije troškova u poslovanju Beogradske berze.

Beogradska berza je za 2022. godinu iskazala sledeći **finansijski rezultat (RSD)**:

Ukupno ostvareni prihodi	94.554.331,57
Ukupni rashodi	93.430.141,15
Dobitak iz poslovanja	1.124.190,42
Odloženi poreski prihodi	219.914,73
Odloženi poreski rashodi	--
Neto dobitak	1.344.105,15

Ostvareni prihodi u iznosu od 94.554.331,57 RSD potiču od:

Prihodi od obavljanja delatnosti	86.119.350,12
Prihodi po osnovu članstva	3.584.000,00
Prihodi od naknada za obavljanje poslova listinga	29.940.000,00
Prihodi od naknada za izradu izveštaja i statistika	189.000,00
Prihodi od ostalih naknada	31.776.124,95
Ostali prihodi po osnovu obavljanja delatnosti	20.630.225,17
Ostali poslovni prihodi	1.957.926,97
Prihodi po osnovu usluga za nematerijalna ulaganja	1.957.926,97
Finansijski prihodi	5.562.125,67
Prihodi od kamata	3.383.528,12
Pozitivne kursne razlike	2.178.597,55
Ostali prihodi	710.824,66
Naplaćena otpisana potraživanja	430.442,10
Ostali nepomenuti prihodi	280.382,56
Prihodi po osn.isp.grešaka iz ranijih godina koje nisu materijalno značajne	204.104,15

Ukupni rashodi koji iznose 93.430.141,15 RSD odnose se na:

Rashodi po osnovu obavljanja delatnosti	679.513,34
Ostali poslovni rashodi	24.486.348,21
Materijalni troškovi	1.150.921,17
Troškovi amortizacije	16.596.964,07
Troškovi usluga	4.913.085,70
Ostali rashodi	1.825.377,27
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	52.115.991,22
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	41.226.373,73
Troškovi poreza i doprinosa na teret poslodavca	6.305.068,49
Troškovi naknada	2.991.987,91
Troškovi službenih putovanja	118.869,10
Ostali lični rashodi i naknade	1.473.691,99
Nematerijalni troškovi	11.342.918,02
Nematerijalni troškovi	11.091.838,65
Troškovi poreza	251.079,37
Finansijski rashodi	1.944.925,62
Rashodi po osnovu kamata	140.720,33
Negativne kursne razlike	1.804.205,29
Ostali rashodi	505,52
Ostali nepomenuti rashodi	505,52
Rashodi od usklađivanje vrednosti imovine	2.500.279,06
Rashodi od usklađivanje vrednosti kratkoročnih finansijskih plasmana	2.500.279,06
Rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ran.god.koje nisu materijalno značajne	359.660,16

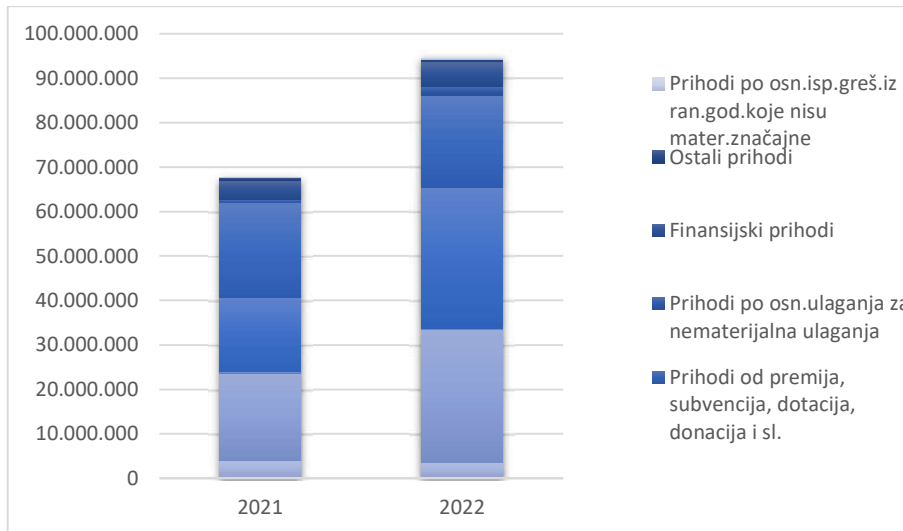
FINANSIJSKI IZVEŠTAJ							
sa prikazom uporednih podataka							
	finansijski rezultat I-XII			index	I-XII 2022. godina		index
	2021	2022			finansijski plan	finansijski rezultat	
P R I H O D I	67.763.384,49	94.554.331,57	139,53	73.333.500,00	94.554.331,57	128,93	
Prihodi od obavljanja delatnosti	61.981.886,29	86.119.350,12	138,94	69.963.500,00	86.119.350,12	123,09	
Prihodi po osnovu članstva	4.000.000,00	3.584.000,00	89,60	3.584.000,00	3.584.000,00	100,00	
Prih. od nakn.za obav.posl.listinga	19.655.000,00	29.940.000,00	152,32	32.525.000,00	29.940.000,00	92,05	
Prihodi od nakn.za izr.izveštaja	273.000,00	189.000,00	69,23	232.000,00	189.000,00	81,46	
Prihodi od ostalih naknada	16.814.546,71	31.776.124,95	188,97	12.060.000,00	31.776.124,95	263,48	
Ostali prihodi po osn.obav.delat.	21.239.339,58	20.630.225,17	97,13	21.562.500,00	20.630.225,17	95,67	
Prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.	787.956,12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Ostali poslovni prihodi	0,00	1.957.926,97	0,00	0,00	1.957.926,97	0,00	
Prihodi po osnovu usluga za nematerijalna ulaganja	0,00	1.957.926,97	0,00	0,00	1.957.926,97	0,00	
Finansijski prihodi	4.135.794,57	5.562.125,67	134,48	3.000.000,00	5.562.125,67	185,40	
Prihodi od kamata	2.633.308,70	3.383.528,12	128,48	2.000.000,00	3.383.528,12	169,17	
Pozitivne kursne razlike	1.502.485,87	2.178.597,55	144,99	1.000.000,00	2.178.597,55	217,85	
Ostali prihodi	750.356,36	710.824,66	94,73	370.000,00	710.824,66	192,11	
Naplaćena otpisana potraživanja	553.874,05	430.442,10	77,71	250.000,00	430.442,10	172,17	
Ostali nepomenuti prihodi	196.482,31	280.382,56	142,70	120.000,00	280.382,56	233,65	
Prih. po osn.ispr.greš.iz ran.god.koje nisu mat.značajne	107.391,15	204.104,15	190,05	0,00	204.104,15	0,00	
R A S H O D I	91.011.404,10	93.430.141,15	102,65	99.831.800,00	93.430.141,15	93,58	
Rashodi po osn.obav. delatnosti	824.336,35	679.513,34	82,43	900.000,00	679.513,34	75,50	
Ostali poslovni rashodi	21.848.199,75	24.486.348,21	112,07	24.880.000,00	24.486.348,21	98,41	
Materijalni troškovi	869.798,41	1.150.921,17	132,32	895.000,00	1.150.921,17	128,59	
Troškovi amortizacije	14.483.145,85	16.596.964,07	114,59	17.000.000,00	16.596.964,07	97,62	
Troškovi usluga	4.750.606,63	4.913.085,70	103,42	4.965.000,00	4.913.085,70	98,95	
Ostali rashodi	1.744.648,86	1.825.377,27	104,62	2.020.000,00	1.825.377,27	90,36	
Troškovi zarada,naknada zarada i ostali lični rashodi	48.823.420,72	52.115.991,22	106,74	51.212.600,00	52.115.991,22	101,76	
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	38.563.675,40	41.226.373,73	106,90	39.950.000,00	41.226.373,73	103,19	
Troš.por. i dop. na teret poslod.	6.114.079,03	6.305.068,49	103,12	6.450.000,00	6.305.068,49	97,75	
Troškovi naknada	2.933.696,92	2.991.987,91	101,98	3.606.500,00	2.991.987,91	82,96	
Troškovi službenih putovanja	183.237,85	118.869,10	64,84	250.000,00	118.869,10	47,54	
Ostali lični rashodi i naknade	1.028.731,52	1.473.691,99	143,25	956.100,00	1.473.691,99	154,13	
Nematerijalni troškovi	14.272.906,93	11.342.918,02	79,47	18.339.200,00	11.342.918,02	61,85	
Nematerijalni troškovi	14.028.016,70	11.091.838,65	79,06	18.088.100,00	11.091.838,65	61,32	
Troškovi poreza	244.890,23	251.079,37	102,52	251.100,00	251.079,37	99,99	
Finansijski rashodi	844.661,56	1.944.925,62	230,26	840.000,00	1.944.925,62	231,53	
Rashodi po osnovu kamata	215.114,35	140.720,33	65,41	140.000,00	140.720,33	100,51	
Negativne kursne razlike	629.547,21	1.804.205,29	286,58	700.000,00	1.804.205,29	257,74	
Ostali rashodi	5.444,88	505,52	9,28	0,00	505,52	0,00	
Ostali nepomenuti rashodi	5.444,88	505,52	9,28	0,00	505,52	0,00	
Rashodi od usklađ. vred. imovine	3.956.491,81	2.500.279,06	63,19	3.300.000,00	2.500.279,06	75,76	
Rash.od usklađ.vred.kratkoroč.finansijskih plasmana	3.956.491,81	2.500.279,06	63,19	3.300.000,00	2.500.279,06	75,76	
Rashodi po osn.ispr.gr. iz ran. god. koje nisu mater.značajne	435.942,10	359.660,16	82,50	360.000,00	359.660,16	99,90	
D O B I T A K		1.124.190,42			1.124.190,42		
G U B I T A K	23.248.019,61			26.498.300,00			
PORESKI RASHOD PERIODA (-)							
KOREKCIJA GUBITKA/DOBITKA ZA ODLOŽENE PORESKE PRIHODE (+)	702.676,24	219.914,73	31,29		219.914,73		
NETO DOBITAK		1.344.105,15			1.344.105,15		
NETO GUBITAK	22.545.343,37						

9.1. Analiza finansijskog poslovanja

Beogradska berza a.d. Beograd je u poslovnoj 2022. godini iskazala dobitak iz poslovanja u iznosu od RSD 1.124.190,42 koji je po korekciji dobitka za odložene poreske prihode iskazan u **neto dobitku u iznosu od RSD 1.344.105,15**.

Ukupan prihod u 2022. godini, ostvaren je u iznosu od **RSD 94.554.331,57** i viši je za 28,93% od prihoda utvrđenih Finansijskim planom, dok je u odnosu na realizovani prihod u 2021. godini viši za čak 39,53%.

Prihodi

Dominantno mesto u strukturi ukupnih prihoda zauzimaju **prihodi od obavljanja delatnosti** koji čine **91,08%** ukupno ostvarenog prihoda Beogradske berze. Čine ga prihodi po osnovu članstva (4,16%), naknada za obavljanje poslova listinga (34,77%), naknada za izradu izveštaja i statistika (0,22%), ostale naknade (provizije na zaključene transakcije 36,90%), kao i ostali prihodi po osnovu obavljanja delatnosti (23,95%). Ovi prihodi su zbirno realizovani u iznosu od **RSD 86.119.350,12** te su u odnosu na planiranu veličinu veći za 23,09%, odnosno veći za 38,94% od istih prihoda realizovanih u prethodnoj godini.

Broj članova Berze tokom 2022. godine se nije menjao te je **prihod po osnovu članstva** realizovan prema planiranoj veličini u iznosu od **RSD 3.584.000,00**. Ovako ostvareni prihod učestvuje u realizaciji ukupno ostvarenog prihoda sa **3,79%**.

Kako u toku 2022. godine nije realizovan ključni deo Strategije za razvoj tržišta kapitala, manifestovan kroz planirane inicijalne javne ponude akcija i obveznica, te sledstveni planirani prihod po tom osnovu, uz nastavak trenda isključenja hartija od vrednosti sa svih tržišnih segmenata, zabeležen je pad prihoda od listinga.

Prihodi od naknada za obavljanje poslova listinga realizovani su u iznosu od **RSD 29.940.000,00**, te su u odnosu na planiranu veličinu manji za 7,95%, ali ipak veći za 52,32% od istih realizovanih u prethodnoj godini, zahvaljujući efektima izmenjenog i dopunjenog Pravilnika o tarifi Berze tj. korekciji tarifnih stavki godišnjih naknada za listing, odnosno kotaciju. Pored prihoda po osnovu godišnjih naknada za kotaciju, odnosno organizovanje trgovanja listiranim i kotiranim hartijama od vrednosti uključenih na tržišta Berze, strukturu ovih prihoda čine i prihodi od naknade za uključanja hartija od vrednosti i ostali prihodi od listinga kao što su naknada za isključenje hartija od vrednosti, naknada za ažuriranje informatora izdavalaca i naknada po osnovu podnetih zahteva za promenu broja akcija. Ovako ostvareni prihodi, učestvovali su u realizaciji ukupno ostvarenog prihoda sa **31,66%**.

Beogradska berza a.d. Beograd

Prihod od naknada za izradu izveštaja i statistika predstavlja marginalnu kategoriju prihoda koji u ukupnom prihodu učestvuje sa svega **0,20%**. U 2022. godini ovaj prihod je dodatno smanjen i ostvaren je u iznosu od svega **RSD 189.000,00**, te je u odnosu na planiranu veličinu manji za 18,54%, odnosno manji za 30,77% od prihoda po istom osnovu realizovanom u toku prethodne godine.

Prihodi od ostalih naknada predstavljaju najznačajnije pozitivno odstupanje i ostvareni su u iznosu od **RSD 31.776.124,95**. Čine ih prihodi od provizije po osnovu trgovanja hartijama od vrednosti u iznosu od RSD 30.936.124,95 i prihod od naknade za korišćenje aplikacije za OTC transakcije u iznosu od RSD 840.000,00. Značajan i neplanirani rast ovih prihoda za čak 163,48% u odnosu na planiranu vrednost, odnosno za 88,97% od prihoda realizovanih u 2021. godini, je posledica blok transakcije velike vrednosti, zabeležene u maju mesecu 2022. godine. Praktično, realizacija pomenute blok transakcije, čiji je volumen bio tek 6,15% ukupnog broja izdatih akcija (predmetnog izdavaoca) predstavlja ključni faktor koji je doprineo pozitivnom finansijskom rezultatu Berze u 2022. godini. Ovako ostvareni prihodi učestvovali su u realizaciji ukupno ostvarenog prihoda sa **33,61%**.

Ostali prihodi po osnovu obavljanja delatnosti ostvareni su u iznosu od **RSD 20.630.225,17**, a nešto više od polovinu njihove vrednost (56,64%) čine prihodi od distribucije podataka profesionalnim vendorima i članovima Berze ostvareni u iznosu od RSD 11.685.395,14. Strukturu ovih prihoda čine i prihodi po osnovu instalacije i održavanja klijentiskih radnih stanica za trgovanje i servera za pristup i korišćenje BelexFIX i BelexFixApi modula u iznosu od RSD 5.640.000,00 (27,34%), naknade za licencu u iznosu od RSD 1.918.762,13 (9,30%), prihod od korišćenja Belex info servisa u iznosu od RSD 514.900,51 (2,50%) i ostali razni prihodi u iznosu od RSD 871.167,39 (4,22%). U odnosu na ostvarene prihode u 2021. godini, ostali prihodi po osnovu obavljanja delatnosti u 2022. godini beleže pad od 2,87%, kao i pad od 4,33% u odnosu na planiranu veličinu. Ovako ostvareni ostali prihodi po osnovu obavljanja delatnosti učestvovali su u realizaciji ukupno ostvarenog prihoda sa **21,82%**.

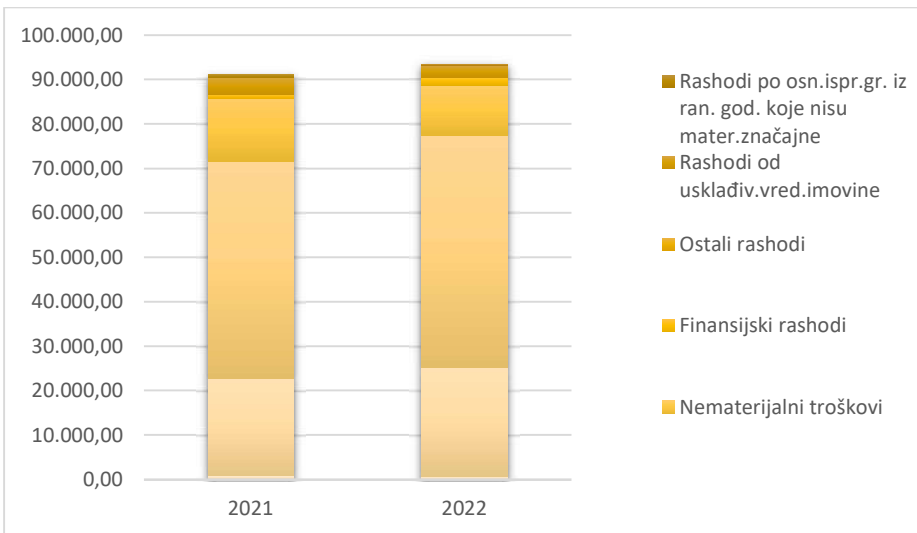
Ostali poslovni prihodi realizovani su u iznosu od **RSD 1.957.926,97**, a čine ih prihodi po osnovu usluga za nematerijalna ulaganja u pripremi gde su evidentirani određeni troškovi koji su nastali u 2022. godini, a koji su bili neophodni za realizaciju Ugovora o migraciji trgovačke platforme Beogradske berze na zajedničku OASIS trgovačku platformu Atinske berze. Ostali poslovni prihodi u ukupnom prihodu učestvuju sa **2,07%**.

Pozitivno odstupanje u izveštajnom periodu zabeleženo je i kod **finansijskih prihoda** koji su realizovani u iznosu od **RSD 5.562.125,67** i isti obuhvataju prihode od kamata po osnovu oročenih dinarskih i deviznih depozita kod poslovnih (sistemskih) banaka, prihodi od kamata po osnovu ulaganja u dugoročne dužničke hartije od vrednosti čiji je izdavalac Republika Srbija i pozitivnih kursnih razlika, te su u odnosu na planiranu veličinu veći za čak 85,40%, odnosno za 34,48% od istih realizovanih u prethodnoj godini. Prihodi od kamata beleže rast od 69,17% u odnosu na planiranu veličinu kao posledica povećanja referentne kamatne stope NBS za čak 4 procentna poena u devet iteracija, počev od aprila meseca 2022. godine. Pozitivne kursne razlike beleže rast od 117,85%, pre svega kao rezultat rasta vrednosti dolara u odnosu na dinar, posebno u aprilu mesecu 2022. godine. Ostvareni finansijski prihodi učestvovali su u realizaciji ukupno ostvarenog prihoda sa **5,88%**.

Ostali prihodi realizovani su u iznosu od **RSD 710.824,66** i beleže rast od 92,11% u odnosu na plansku veličinu. Dominantno mestu u strukturi ostalih prihoda zauzimaju prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja iz ranijih godina od dužnika u izvršnom i stečajnom postupku i realizovani su u iznosu od RSD 430.442,10. Ostale nepomenute prihode čine i prihodi ostvareni od naplate kazni, sudskih taksi i troškova izvršnog postupka nastalih pred javnim izvršiteljem i realizovani su u iznosu od RSD 280.382,56. Ostali prihodi u ukupnom prihodu učestvuje sa **0,75%**.

Ukupan rashod u 2022. godini ostvaren je u iznosu od **RSD 93.430.141,15** i niži je za 6,42% od rashoda utvrđenim Finansijskim planom, dok je u odnosu na realizovani rashod u 2021. godini viši za 2,65%.

Rashodi

Dominantno mesto u strukturi ukupnih rashoda zauzima zbirna kategorija **troškova zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi** koja čini 55,78% od ukupno ostvarenog rashoda Beogradske berze. Realizovana je kroz bruto troškove zarada i naknada zarada (79,10%), troškove poreza i doprinosa na teret poslodavca (12,10%), troškove naknada (5,74%), troškove službenih putovanja (0,23%), kao i ostale lične rashode i naknade (2,83%).

Rashodi po osnovu obavljanja delatnosti realizovani su u iznosu od **RSD 679.513,34** i niži su za 17,57% od istih realizovanih u 2021. godini, odnosno za 24,50% u odnosu na planiranu veličinu. U strukturi ovih troškova iznos od RSD 660.000,00 čini obavezu plaćanja godišnje naknade za kontinuirani nadzor Komisiji za hartije od vrednosti. Ipak, učešće ovih rashoda u ukupnim rashodima iznosi svega 0,73%.

Ostali poslovni rashodi realizovani su u iznosu od **RSD 24.486.348,21** i viši su za 12,07% od istih realizovanih u 2021. godini, odnosno na nivou planirane vrednosti. U njihovoj strukturi, 67,78% čine troškovi amortizacije realizovani u iznosu od RSD 16.596.964,07, zatim troškovi usluga u iznosu od RSD 4.913.085,70, koje čine troškovi zakupnina u iznosu od RSD 213.022,64, troškovi transportnih i PTT usluga u iznosu od RSD 4.174.618,32 i troškovi usluga na tekućem i investicionom održavanju osnovnih sredstava u iznosu od RSD 525.444,74. Materijalni troškovi realizovani u iznosu od RSD 1.150.921,17 i beleže negativno odstupanje od 28,59% u odnosu na planiranu vrednost kao posledica povećanja cena gotovo svih dobara. Čine ih utrošak kancelarijskog materijala u iznosu od RSD 102.900,36, utrošak rezervnih delova u iznosu od RSD 526.077,64, utrošeni alat i inventar koji se u celini otpisuju u iznosu od RSD 146.476,00, troškovi goriva i energije u iznosu od RSD 102.702,38, troškovi stručne literature i elektronskih baza podataka u iznosu od RSD 189.182,51, kao i ostali materijalni troškovi u iznosu od RSD 83.582,28. Ostali rashodi realizovani su u iznosu od RSD 1.825.377,27 te se u najvećoj meri odnose na troškove komunalnih usluga u iznosu od RSD 1.787.557,27. Učešće ovih rashoda u ukupnom rashodu iznosi **26,21%**.

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi realizovani su u iznosu od **RSD 52.115.991,22** te su u odnosu na planiranu veličinu veći za svega 1,76%, odnosno veći za 6,74% od istih rashoda realizovani u prethodnoj godini. U 2022. godini po osnovu troškova zarada i naknada zarada (bruto) isplaćeno je RSD 41.226.373,73 i u odnosu na planiranu vrednost ovi rashodi beleže rast od 3,19%. Troškovi poreza i doprinosa na teret poslodavca realizovani su u iznosu od RSD 6.305.068,49 i niži su za 2,25% u odnosu na planiranu vrednost. Troškovi naknada koje se odnose na isplate naknada članovima statutarnih organa Beogradske berze (Upravni odbor i Komisije Berze), kao i naknade po osnovu ugovora sa fizičkim licima realizovani su u iznosu od RSD 2.991.987,91 i niži su za 17,04% u

Beogradska berza a.d. Beograd

---

odnosu na planiranu veličinu. Troškovi službenih putovanja realizovani su u iznosu od RSD 118.869,10, dok su ostali lični rashodi i naknade koje se odnose na isplate naknada troškova za dolazak i odlazak sa rada, isplata jubilarnih nagrada, i ostala davanja koja nisu zarade, realizovani u iznosu od RSD 1.473.691,99 što je za 54,13% više od planirane veličine.

Nematerijalni troškovi u izveštajnom periodu ostvareni su u iznosu od **RSD 11.342.918,02** i niži su za 38,15% od planirane veličine, odnosno niži za 20,53% od istih realizovanih u 2021. godini. U okviru ovih troškova najznačajniji su troškovi neproizvodnih usluga realizovani u iznosu od RSD 8.667.457,80, a čine ih troškovi softverskih licenci realizovani u iznosu od RSD 6.843.632,09, usluge za izmene koje se vrše na postojećim programima za računare u iznosu od RSD 580.721,99, troškove revizije u iznosu od RSD 270.419,62, intelektualne usluge i stručno obrazovanje radnika u iznosu od RSD 37.346,08, troškovi advokatskih usluga u iznosu od RSD 44.100,00, troškovi održavanja higijene prostorija u iznosu od RSD 681.120,00, troškovi za usluge zaštite na radu u iznosu od RSD 196.731,02, kao i ostale neproizvodne usluge u iznosu od RSD 13.387,00. Takođe, nematerijalne troškove čine i troškovi reprezentacije u iznosu od RSD 490.004,07, troškovi premija osiguranja u iznosu od RSD 293.664,00, troškovi platnog prometa u iznosu od RSD 126.260,17, troškovi članarina u iznosu od RSD 681.091,98. U strukturi nematerijalnih troškova, ostali nematerijalni troškovi realizovani su u iznosu od RSD 833.360,63 koje čine takse i sudski troškovi, troškovi javnih izvršitelja i ostali razni nematerijalni troškovi. Troškovi poreza (naknada za zaštitu i unapređivanje životne sredine) realizovani su u iznosu od RSD 251.079,37. Ovako ostvareni rashodi, učestvovali su u realizaciji ukupno ostvarenog rashoda sa **12,14%**.

Finansijski rashodi ostvareni su u iznosu od **RSD 1.944.925,62** i isti obuhvataju rashode kamata po osnovu primljenog lizinga u iznosu od RSD 140.720,33 (7,24%) i negativne kursne razlike u iznosu od RSD 1.804.205,29 (92,76%). Pad vrednosti USD u maju i novembru mesecu 2022. godine u odnosu na RSD, uslovilo je značajni rast negativnih kursnih razlika po osnovu oročenih deviznih depozita kod banaka, kao i ostalih potraživanja i obaveza u stranoj valuti i to u iznosu od RSD 918.791,57. U odnosu na planiranu veličinu, finansijski rashodi veći su za 131,53% i u ukupnim rashodima učestvuju sa svega **2,08%**.

Rashodi od usklađivanje vrednosti imovine, odnosno rashodi od usklađivanje vrednosti kratkoročnih finansijskih plasmana ostareni su u iznosu od **RSD 2.500.279,06** i beleže pad od 24,24% od planirane veličine odnosno od 36,81% od istih realizovani u prethodnoj godini. U skladu sa zahtevima MSFI 9 u finansijskim izveštajima društva, Berza je primenila model „očekivanog kreditnog gubitka“ koji se zasniva na istorijskim gubicima po osnovu obezvređenja potraživanja koje je društvo imalo kao i nemogućnosti naplate u konkretnim slučajevima na osnovu dokumentovanih razloga (stečaj, likvidacija, obrisano iz evidencije APR-a i dr.) Učešće ovih rashoda u ukupnim rashodima iznosi **2,68%**.

Rezime

Evidentno, poslovna 2022. godina predstavlja specifičnu poslovnu godinu za Beogradsku berzu, obeleženu kuriozitetima i dokazima koji potvrđuju ispravnost preduzetih i do sada realizovanih strategijskih koraka, sa jedne, te efikasnost svih do sada sprovedenih mera optimizacije troškova na operativnom nivou.

Ključno obeležje poslovne 2022. godine jeste to što je uprkos i dalje nenaklonjenom poslovnom okruženju, prema kojem je opravdano planiran gubitak iz poslovanja, ostvarena **dobit u iznosu od RSD 1.344.105,15**.

Kako je to u Finansijskom izveštaju konstatovano, ključni faktor koji je uticao na profitabilnu 2022. godinu jeste realizovana (*ad-hoc*) blok transakcija. Ipak, potrebno je uz navedenu činjenicu dodati još nekoliko radi kompletiranja zaključka.

Naime, vrednost naplaćene provizije po navedenoj značajnoj blok transakciji predstavlja tek oko 72% ostavrenog neto rezultata u odnosu na planirani, čime se jasno može zaključiti da je osim finansijskog efekta ove transakcije, rezultatu doprineo i zbir ostalih realizovanih aktivnosti. Vezano za značajan uticaj predmetne blok transakcije na ukupan finansijski rezultat, potrebno je istaći da je predmet iste

Beogradska berza a.d. Beograd

bilo tek 6,15% od ukupno izdatih akcija predmetnog izdavaoca. Ovaj podatak služi da istakne činjenicu prema kojoj je poslovanje Beogradske berze optimizovano i napregnuto do krajnjih granica, kako bi produžilo održivost poslovanja u uslovima dramatičnog odsustva ključnih prihoda: prihoda od provizije od trgovanja hartijama od vrednosti.

Navedenim se potvrđuje višegodišnji stav Beogradske berze prema kojem je održivost njenog poslovanja vitalno ugrožena u uslovima upadljivog izostanka atraktivnih investicionih alternativa, a pre svega prilivom novih kroz tržišne mehanizme, odnosno mehanizme inicijalnih i sekundarnih javnih ponuda, i akcija i obveznica.

Nadalje, značaj ostvarenog rezultata ogleda se i kroz činjenicu da je tokom 2022. godine izostala bilo kakva aktivnost koja bi mogla biti asociirana sa realizacijom 2021. godine usvojene Strategije za razvoj tržišta kapitala, i to iz objektivnih razloga. Značaj ove konstatacije je tim veći, što je kao posledicu nerealizovanih aktivnosti baziranih na Strategiji, Berza evidentirala kroz izostanak planiranih prihoda po osnovu uključenja novih hartija od vrednosti i provizija iz njihovog sekundarnog prometa.

Takođe, iako je planiran veći negativan finansijski efekat proistekao iz realizacije Projektnog plana migracije sa postojeće na novu trgovačku platformu, negativan efekat je izostao, pre svega zahvaljujući vanrednim doprinosima zaposlenih Beogradske berze na realizaciji navedenog projekta, a čime se potvrđuje da Beogradska berza još uvek raspolaže ljudskim resursima posebne poslovne vrednosti. Pomenuta poslovna vrednost demonstrirana je i tokom 2022. godine, veoma preciznim sagledavanjem poslovnog okruženja i njegovim projektovanjem u planirane finansijske veličine, koje su sa izuzetkom vanrednih, neplaniranih poslovnih događaja, još jednom veoma precizno sprovedene.

Beogradska berza je i tokom 2022. godine, pored svih poteškoća uzrokovanih poslovanjem u okruženju koje se ne može karakterisati kao naklonjeno, uspela da održi izrazito visok nivo likvidnosti i finansijske stabilnosti, o čemu svedoče pokazatelji prikazani u ovom izveštaju.

Rezime Godišnjeg izveštaja o poslovanju za prethodne godine, ostaje validan i za Godišnji izveštaj o poslovanju za 2022. godinu: odsustvom značajnih promena u poslovnom okruženju, odnosno odsustvom realizacije ključnih elemenata Strategije za razvoj tržišta kapitala, pre svega inicijalnih javnih ponuda izdavalaca srednje i visoke tržišne kapitalizacije, poslovanje Beogradske berze, izuzev na kratak rok, nije moguće učiniti održivim.

Značajni pokazatelji poslovanja i uspešnosti

Likvidnost I stepena	=	<u>gotovina i gotovinski ekvivalenti</u> kratkoročne obaveze	=	<u>AOP 51</u> AOP 432-AOP 453	<u>1.493</u> 13.906-697	=	11,30%
Likvidnost II stepena	=	<u>obrtna imovina – zalihe</u> kratkoročne obaveze	=	<u>AOP 27 - AOP 28</u> AOP 432-AOP 453	<u>195.589-2.798</u> 13.906-697	=	1.459,54%
Racio neto obrtnog fonda	=	<u>obrtna imovina – kratkoročne obaveze</u> obrtna sredstva	=	<u>AOP 27 - 432-453</u> AOP 27	<u>195.589-13.906-697</u> <u>195.589</u>	=	92,53%
Finansijska stabilnost	=	<u>sopstveni kapital</u> <u>poslovna pasiva</u>	=	<u>AOP 401</u> AOP 455	<u>220.932</u> 235.570	=	93,78%

9.2. Bilans stanja na dan 31.12.2022. godine

		RSD
A K T I V A		235.569.848,61
Nematerijalna i materijalna imovina		39.264.542,92
Dugoročni finansijski plasmani		647.478,86
Zalihe		2.797.937,04
Kratkoročna potraživanja i plasmani		175.881.571,11
Gotovinski ekvivalenti i gotovina		1.492.676,70
Aktivna vremenska razgraničenja		15.416.657,19
Odložena poreska sredstva		68.984,79
P A S I V A		235.569.848,61
Kapital		220.931.817,98
osnovni kapital	125.632.000,00	
rezerve iz dobitka	33.465.833,71	
revalorizacione rezerve	58.937.359,92	
nerasp.dobitak iz ranijih god.	1.552.519,20	
Dobitak tekuće godine (+)	1.344.105,15	
Dugoročne finansijske obaveze		732.002,61
Kratkoročna rezervisanja i kratkoročne obaveze		13.209.016,55
Pasivna vremenska razgraničenja		697.011,47

Prema Bilansu stanja na dan 31.12.2022. godine, knjigovodstvena vrednost jedne akcije Beogradske berze a.d. Beograd iznosi **RSD 53.108,61**

10. PRIKAZ RAZVOJNIH AKTIVNOSTI U POSLOVANJU BERZE

Analiza poslovnih i tehnoloških aspekata migracije na trgovačku platformu Atinske berze, predstavljala je aktivnost koja je angažovala gotovo celokupne resurse tokom 2022. godine. Poslednji kvartal je kao glavnu aktivnost imao testiranja Xnet trgovačke aplikacije Atinske berze, kao i pripreme za testiranje BELEX aplikacija u okruženju Atinske berze.

Aktivnosti na migraciji trgovačkih aktivnosti u prethodnom periodu obuhvatali su:

- Planiranje organizovanje i prezentovanje planiranih aktivnosti stejkholderima (akcionari, članovi, distributeri podataka, KHoV I CRHoV),
- Definisanje tržišnog modela (metodi, faze trgovanja, algoritme utvrđivanja cena, korisnike),
- Definisanje strukture i upravljanja tržištem,
- Definisanje načina povezivanja članova sa novim okruženjem kao i intenzivana komunikacija sa članovima o prednostima i nedostacima pojedinih modaliteta,
- Komunikacija i otpočinjanje mrežnog povezivanja članova,
- Definisanje interfejsa i poruka koje će biti razmenjivane između OASIS i BELEXFiX, i
- Prve faze obuke zaposlenih Berze za korišćenje trgovačke platforme OASIS (volatility interrupters, market making, nadzor)

Pripreme dokumentacije, analiza potencijalnih razlika u trgovačkim sistemima, kao i poslovna usaglašavanja tokom pripremne faze prelaska na novu trgovačku platformu, predstavljali su apsolutni prioritet i noseću aktivnost sektora tokom prethodne godine. Tokom trećeg kvartala identifikovani su i prvi ozbiljniji izazovi u implementaciji projekta migracije na trgovačku platformu Atinske berze. Naime, usled internih razloga, Atinska berza nije uspela da u zajednički utvrđenoj dinamici sprovede ugovorene aktivnosti na realizaciji softverskih, odnosno sistemskih rešenja neophodnih za migraciju, čime je, posledično, Beogradska berza dovedena u situaciju da ne može sa apsolutnim stepenom

Beogradska berza a.d. Beograd

izvesnosti planirati puštanje u produkciju nove trgovačke platforme sa početkom 2023. godine što je inicijalno bilo planirano, već je tranzicija načelno pomešana za sredinu 2023. godine.

Naime, iako su Projektnim planom planirana interna testiranja već tokom drugog kvartala, prva verzija sistema koja je bila dostupna za testiranje Berzi je omogućena tek 27.7.2022. godine, i to kao verzija koja nije prošla osnovnu proveru kvaliteta od strane razvojnog tima Atinske berze. Na kraju četvrtog kvartala su tek omogućene prve funkcionalnosti za testiranje putem BelexFIX aplikacije kao osnovnog alata putem kog Berza može proveravati izmene koje su neminovne prilikom sveobuhvatne migracije trgovačkih aktivnosti. Puna funkcionalnost BelexFIX aplikacije i početak njenog testiranja se očekuje tokom prva dva meseca 2023. godine.

Sa razvojnim timom Atinske berze odvijala se svakodnevna komunikacija, te je saradnja timova dveju berzi bila na vrlo visokom nivou, bez obzira na probleme u realizaciji projekta koji dolaze iz razvojnog okruženja Atinske berze. Važno je naglasiti da će se nakon završetka faze razvoja i fabričkog testiranja, glavnina aktivnosti prebaciti na Beogradsku berzu i njene članove u okviru aktivnosti korisničkog testiranja. U tom kontekstu je neophodno analizirati realne mogućnosti članova da na kvalitetan način pristupe testiranju sistemskih i softverskih rešenja, kao i koje su mogućnosti Berze za alternativnu reakciju ukoliko utvrdi da kapaciteti članova za testiranje nisu na zadovoljavajućem nivou.

U sklopu poslovnog razvoja, sa pojedinim članovima Berze razmatrane su mogućnosti uvođenja u trgovanje nove klase finansijske aktive koja može imati značajnu perspektivu ukoliko se povezivanje Beogradske i Atinske berze proširi i na poslovne aktivnosti članova u domenu posttrgovačkih aktivnosti i zajedničkog nastupa prema trećim licima.

Takođe, tokom drugog kvartala u prostorijama Berze je organizovan sastanak Berze i njenih članova na temu daljih aktivnosti u procesu migracije sa BelexFIX na OASIS trgovačku platformu. Na sastanku je postignut visok stepen saglasnosti o narednim koracima koje su, kako članovi, tako i Berza u obavezi da preduzmu kako bi se kompleksan proces migracije što efikasnije realizovao. Na sastanku je takođe konstatovano da su i Berza i njeni članovi, usled nedostatka podzakonskih akata za sprovođenje Zakona, dovedeni u situaciju da će kompleksne tehnološke izmene morati da rade paralelno sa izradom novih regulatornih rešenja, što će neminovno otežati i usložiti ceo proces.

Beogradska berza je početkom 2016. godine donela odluku o pristupanju projektu SEE Link uzimajući u obzir da je projekat obećavao relativno jeftino tehnološko rešenje, jednostavnu implementaciju, potencijal za veću tržišnu prepoznatljivost regiona kao celine, jednostavan pristup većem broju različitih tržišta, kao i relativno niske zahteve u pogledu regulatornih prilagođavanja. Nakon šest godina učešća u projektu, a prema podacima sa kojim Beogradska berza raspolaže, može se konstatovati odstupanje od proklamovanih ciljeva. Stoga, Berza je uvidela da ne postoje razlozi za dalje učešće u predmetnom projektu jer isti nije ni koji način doprineo ni povećanju likvidnosti, ni jednostavnijem pristupu srpskom tržištu od strane inostranih investitora. Sa druge strane, ni naši članovi nisu iskoristili pogodnosti ovog projekta i u značajnijoj meri pristupali drugim berzama, učesnicama u projektu, te je u skladu sa gore iznetim pokazateljima tokom prvog kvartala 2022. godine Berza donela odluku da sa završetkom 2022. godine istupi iz participacije u SEE Link projektu.

11. OPIS PROMENA U POSLOVNIM POLITIKAMA BERZE

Beogradska berza posluje samostalno, po tržišnim principima, uz primenu načela likvidnosti, profitabilnosti i sigurnosti, uz poštovanje zakonskih i podzakonskih propisa i opštih principa poslovanja u ostvarivanju svojih ciljeva na društveno odgovoran način, u skladu sa temeljnim vrednostima i poslovnom etikom. Tokom 2022. godine Berza je poslovala u skladu sa utvrđenom Poslovnom politikom, kojom se utvrđuju osnovni pravci poslovanja i definišu poslovi koje Berza obavlja u cilju ispunjenja poslovnih rezultata i prioriteta definisanih važećom strategijom i planom Berze, a koja je zasnovana na: položaju Berze na finansijskom tržištu; projekcijama osnovnih parametara makroekonomske politike; razvojnim ciljevima Berze.

12. OPIS GLAVNIH RIZIKA KOJIMA JE POSLOVANJE BERZE IZLOŽENO

Beogradska berza je prepoznala proces upravljanja rizicima kao ključni element upravljanja poslovanjem, s obzirom da izloženost rizicima proizlazi iz svih poslovnih aktivnosti, kao neodvojivog dela poslovanja, kojim se upravlja kroz identifikovanje, merenje, ublažavanje i kontrolu i izveštavanje, odnosno uspostavljanjem ograničenja rizika, kao i izveštavanje u skladu sa strategijama i politikama. Berza je uspostavila sveobuhvatan sistem upravljanja rizicima koji obuhvata: strategije, politike i procedure upravljanja rizicima, odgovarajuću organizacionu strukturu, efektivan i efikasan sistem upravljanja svim rizicima kojima je izložena, adekvatan sistem unutrašnje kontrole, kao i odgovarajući informacioni sistem. Strategijom upravljanja rizicima Berza je postavila cilj u okviru sistema upravljanja rizicima - minimiziranje negativnih efekata na finansijski rezultat uz poštovanje definisanih okvira prihvatljivog nivoa rizika.

Rizik od promene kursa stranih valuta

U 2022. godini devizno poslovanje Društva, kao i drugih privrednih subjekata na području Srbije, odvijalo se u uslovima bez značajnijih oscilacija kursa domaće valute, što je do kraja izveštajne godine imalo za rezultat neznatno slabljenje dinara (RSD) u odnosu na EUR: 0,2597 dinara, ali i osetno slabljenje dinara (RSD) u odnosu na USD: 6,2253 dinara, posmatrano u odnosu na izveštajnu 2021. godinu. Kako je devizni bilans na dan 31.12.2022. godine pozitivan u iznosu od 144.139 hiljada dinara to ne postoji rizik od promene kurseva valuta.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Berze, usled neizvršenja obaveza druge strane ugovora o finansijskom instrumentu. Društvo nema značajniju koncentraciju kreditnog rizika, jer se njegova potraživanja i plasmani odnose na veliki broj nepovezanih lica sa pojedinačno malim iznosima dugovanja. Društvo je propisalo svojim Pravilnikom o tarifi da izdavaoci (kupci) čije su hartije od vrednosti na dan 1.1. kalendarske godine listirane na segmentu listinga regulisanog tržišta, odnosno kotirane na Open Marketu ili MTP Belex, imaju obavezu plaćanja godišnje naknade za listing, odnosno kotaciju, sa rokom plaćanja najkasnije do 15. januara za tekuću poslovnu godinu. Društvo je 2012. godine utvrdilo aktima obavezu izdavalaca da Berzi na ime obezbeđenja izvršenja pomenutih naknada dostave dve blanko menice sa ovlašćenjem za raspolaganje istima i potvrdom NBS o registraciji instrumenata obezbeđenja plaćanja u skladu sa Zakonom i odlukama NBS na ime obezbeđenja naplate ugovorenih naknada u skladu sa ugovorima koje Berza ima zaključene sa izdavaocima. Radi naplate svojih dospelih, a nenaplaćenih potraživanja, saglasno zakonskim propisima, Berza uredno i blagovremeno pokreće postupke prinudnog izvršenja. Rizik plasmana novca u hartije od vrednosti kao i oročavanje depozita kod poslovnih banaka su rizici kojima je Berza izložena. Beogradska berza oročava svoja slobodna sredstva kod više isključivo sistemski značajnih banaka u Republici Srbiji i na relativno kratke rokove i time smanjuje kreditni rizik koji se vezuje za gotovinu i gotovinske ekvivalente, depozite u bankama i finansijskim institucijama, dugoročne i kratkoročne finansijske plasmane. Istovremeno, Berza u skladu sa svojim Statutom, manji deo svojih slobodnih sredstava koristi za kupovinu hartija od vrednosti koje izdaje Republika Srbija, te s obzirom na status izdavaoca predmetnih hartija od vrednosti nije izložena značajnijem kreditnom riziku.

Beogradska berza za svoje poslovanje nije koristila kredite poslovnih banaka.

Rizik likvidnosti predstavlja mogućnost nastanka nepovoljnih događaja koji mogu negativno uticati na finansijski rezultat i kapital Berze. Rizik likvidnosti ispoljava se kroz eventualne poteškoće Berze u izmirenju dospelih obaveza u slučaju nedovoljnih rezervi likvidnosti i nemogućnosti pokrića neočekivanih odliva i ostale pasive. Berza u svom poslovanju poštuje osnovne principe likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve kontinuiranim, praćenjem planiranog i stvarnog novčanog toka, kao i održavanjem adekvatnog odnosa dospeća finansijskih sredstava i obaveza.

Cenovni rizik u poslovanju Berze opredeljen je okolonošću da je tarifa/cena za pružanje usluga i obavljanja poslova registrovane delatnosti Berze utvrdjena Tarifnikom Berze koji podleže obavezi

pribavljanja prethodne saglasnosti nadzornog organa Berze – Komisije za hartije od vrednosti, te je promena tarifa uslovljena okolnošću da li se Komisija saglašava ili ne sa promenom tarifa Berze.

Poreski rizici

Poreski propisi Republike Srbije podložni su promenama i različitim tumačenjima. Tumačenja važećih poreskih propisa od strane poreskih vlasti na ime određenih transakcija i aktivnosti Društva mogu se razlikovati u zavisnosti od tumačenja odgovornog osoblja Društva, odnosno poreskih vlasti. Usled toga neke transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti tako da Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata koji može biti i materijalno značajan. Period zastarelosti poreske obaveze je pet godina, tj. poreski organ ima pravo da odredi plaćanja neizmirenih obaveza u roku od pet godina od kada je obaveza nastala.

Rizici po osnovu sudskih sporova

Protiv Društva se na dan 31.12.2022. godine, vode 2 sudska spora, u kojima se prema izveštaju pravnog zastupnika Berze ne mogu očekivati nikakvi gubici, pa finansijski izveštaji za 2022. godinu na sadrže korekcije po osnovu potencijalnih obaveza koje bi po završetku sporova mogle nastati.

13. VAŽNIJI POSLOVNI DOGAĐAJI KOJI SU NASTUPILI NAKON PROTEKA 2022. GODINE

Od bitnijih poslovnih događaja koji su nastupili nakon proteka poslovne 2022. godine, a mogu biti od uticaja na poslovanje Berze u 2023. godini izdvajaju se efekti novodonetog Pravilnika o tarifi Berze, donetog u postupku usaglašavanja Berze sa novodonetim Zakonom o tržištu kapitala. Regulisano tržište – Listing – Visina naknada nije izmenjena, a saglasno izvršenoj segmentaciji regulisanog tržišta kojim upravlja i vodi poslovanje Berze i ukidanjem dosadašnjeg segmenta – Standard Listing, te prelaznim odredbama Pravilnika o listingu i ovim Tarifnikom, uređeno je da se hartije od vrednosti listirane na Standard Listing upućuju na Prime Listing, a da se u prelaznom periodu u trajanju od tri godine plaća godišnja naknada utvrđena za Prime Listing umanjena za 60% što bi u zavisnosti od vrste hartija i obračuna njihove godišnje naknade za listing za posledicu imalo smanjenje naknade za 31-34%, odnosno povećanje za svega 3%. Regulisano tržište koje nije listing – Open Market i MTP Belex– U tarifnim osnovima koji uređuju jednokratne naknade na ime uključenja hartija od vrednosti, izvršena je izmena u njihovom dosadašnjem iznosu uvećanjem za 15%-18% respektivno, i u suštini su refleksija ošteć rasta troškova poslovanja u prethodnih godinu dana uz minimalnu premiju u odnosu na javno objavljenu godišnju procentualnu promenu indeksa potrošačkih cena. Istovremeno, a dosledno primenjenom rešenju za regulisano tržište koje je listing, uvode se novi tarifni osnovi na ime isključenja hartija od vrednosti sa Open Market ili MTP Belex, a visina naknade je utvrđena u nižem iznosu od iznosa za isključenje sa Listinga, ali višem za 60% od dosadašnje naknade za rešavanje po podnetim (opštim) zahtevima. Naknade za ostale poslove Berze – Korekcija u visini iznosa naknada za poslove koje Berza obavlja u vezi sa izradom izveštaja opredeljena je dosadašnjim iskustvom u izradi izveštaja po parametrima uređenim Tarifnikom, sa jedne strane, kao i činjenicom da isti nisu bili predmet izmena duži niz godina te je njihovo povećanje u nominalnom iznosu od RSD 2.000 po izveštaju izazvalo povećanje od 28-67%. U pogledu naknada za ostale poslove - Značajnije povećanje za 94% je u delu naknade za postupak nadzora, te je prilikom utvrđivanja date naknade uzeto u obzir da se u datom postupku kroz rad komisije Berze nadležne za disciplinski postupak angažuju i eksterna lica iz reda stručnjaka kojima Berza isplaćuje naknade, kao i činjenicu intenziteta rada ove komisije Berze. Uvedeni su i novi tarifni osnovi pod uslovima bliže uređenim Pravilima Berze, za autentično tumačenje akata Berze u iznosu od RSD 80.000 i storniranje transakcija u iznosu od RSD 25.000. S obzirom na novine ZTK u pogledu obaveze i načina prijave transakcija zaključenih na vanberzanskom tržištu (OTC) za investiciona društva, te saglasno tome izvršene promene u Pravilima Berze, preimenovana je dosadašnja naknada za korišćenje aplikacije za OTC transakcije u naknadu „BELEX APA - aplikacija za prijavu transakcija“, te dosadašnji iznos ove naknade u iznosu od RSD 5.000 dinara određen je ovim Tarifnikom za visinu naknade koju plaća član Berze u postupku prijave OTC transakcije ostao je nepromenjen, dok je za ostale korisnike (investiciona društva koji nisu članovi Berze) utvrđena u višem

Beogradska berza a.d. Beograd

iznosu od RSD 10.000. Uvodi se i novi tarifni osnov na ime obuke i testiranja brokera za rad na BelexFIX u iznosu od RSD 12.000. Dosadašnje naknade u vezi sa obezbeđenjem kopije arhivskog materijala povećane su dvostruko, imajući u vidu značajno povećanje troškova koji su u funkciji urednog održavanja i rada aparata Berze za umnovažnje materijala, zatim potrošnog materijala i troškova na ime smeštaja i postupanja sa arhivskom građom.

14. SVI ZNAČAJNIJI POSLOVI SA POVEZANIM LICIMA

Beogradska berza nema poslove sa povezanim licima u svom poslovanju.

15. SOPSTVENE AKCIJE

Berza u svom portfelju nema sopstvene akcije, niti je iste sticala u prethodnim poslovnim godinama.

16. ULAGANJA U ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

Berza nije imala direktne investicije u zaštitu životne sredine, a u skladu sa propisima koji regulišu zaštitu životne sredine i postupanja sa otpadnim materijalima, Berza je rashodovanu IT i elektronsku opremu radi uništenja predavala društvu sa potrebnim dozvolama za skladištenje i tretman otpada od elektronskih proizvoda, fluorescentnih cevi koje sadrže živu i drugih uređaja za osvetljenje, te skladištenje svih vrsta neopasnog otpada.

17. OGRANCI DRUŠTVA

Beogradska berza nema ogranke.

NAPOMENA: Ovaj Izveštaj /2.-10./ sačinjen je na osnovu Godišnjeg izveštaja o poslovanju Beogradske berze a.d. Beograd (01/1 br. 351/23) koji je Nadzorni odbor Berze razmatrao i odobrio na 11/23 sednici, dana 8.3.2023. godine, te u formi predloga uputio Skupštini Berze na usvajanje.

BEOGRADSKA BERZA

Zakonski zastupnik

Siniša Krneta, izvršni direktor